

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษปริญญาโท

ภาควิชาพืชสวน

เรื่อง

**ผลของอายุการเก็บเกี่ยว และอัตราคาร์บอนไดออกไซด์ : ออกซิเจน
ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลองกอง
Influence of maturation and CO₂ : O₂ proportions on quality
and storage life of longkong (*Lansium domesticum*) Corr.**

โดย

นางสาวพัชรินทร์ แพทย์ศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รศ.ดร. สมชาย กล้าหาญ

ณ.
พ ๒๒๓๗
๒๕๕๓

เสนอ

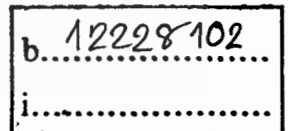
เลขหมู่.....
เลขทะเบียน **108942**
วัน,เดือน,ปี **- 2 ค.ศ. 2553**

**ภาควิชาพืชสวน
คณะบัณฑิตวิทยาลัย**

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

พุทธศักราช ๒๕๕๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง	ผลของอายุการเก็บเกี่ยว และอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลองกอง
โดย	นางสาวพัชรินทร์ แพทย์ศาสตร์
สาขาวิชา	พืชสวน
ภาควิชา	พืชสวน
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย
อาจารย์ที่ปรึกษา	รศ. ดร. สมชาย กล้าหาญ

บทคัดย่อ

การศึกษาผลของอายุการเก็บเกี่ยว และอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลองกอง โดยวางแผนการทดลองแบบ 5x5 factorial in completely randomized design ประกอบด้วย 2 ปัจจัยคือ ปัจจัย A อายุการเก็บเกี่ยว 5 วัน 90, 95, 100, 105, และ 110 วัน หลังดอกบาน และปัจจัย B อัตราการไหลของก๊าซ $CO_2 : O_2$ 5 ระดับ 0:0 5:2 10:4 15:6 และ 20:8 PSI เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 17 ± 2 องศาเซลเซียส ปรากฏว่าลองกองมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดเพิ่มขึ้นตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น โดยลองกองที่อายุเก็บเกี่ยว 90 วันหลังดอกบาน เก็บรักษา ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2 : O_2$ 0:0 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 1.25 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณ TSS และปริมาณ TA ลดลงทีละน้อยตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งมีปริมาณ TSS และ TA อยู่ในช่วง 17.03 – 18.13 brix และ 0.30 – 1.02 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สีเปลือก และสีเนื้อมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย โดยสีเปลือกจัดอยู่ในกลุ่ม GYG161A - GYG162A และสีเนื้อจัดอยู่ในกลุ่ม GWG156C - GWG156C ลองกองที่อายุเก็บเกี่ยว 90 วันหลังดอกบาน เก็บรักษา ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2 : O_2$ 0:0 PSI มีอายุการเก็บรักษานานที่สุดคือ 18 วัน โดยมีลักษณะสีเปลือก สีเนื้อ และรสชาติที่ดีที่สุด

Title Influence of maturation and CO₂ : O₂ proportions on quality and storage life of longkong (*Lansium domesticum*) Corr.

By Miss.Patcharin Pastsart

Major Horticulture

Department Horticulture

Faculty School of Graduate Studies

Advisor Assoc.Prof.Dr.Somchai Glahan

Abstract

Study on Influence of maturation and CO₂ : O₂ proportions on quality and storage life of longkong (*Lansium domesticum*) Corr. The statistical model was 5x5 factorial in completely randomized design composed of two factors, as followed factor A is maturation of fruit 90, 95, 100, 105 and 110 day after flower bloom and factor B five level of CO₂ : O₂ as followed 0:0, 5:2, 10:4, 15:6 and 20:8 PSI respectively stored at 17±2 °C. The results showed that fresh weight lost of longkong increased according to storage time increased. Longkong harvested at 90 day after flower bloom stored with CO₂ : O₂ flow rates of 0:0 PSI had the most fresh weight lost of 1.25 percent. Longkong had TSS content and percent of TA of all treatments slightly decreased according to storage time decreased with the rang of 17.03 – 18.13 brix and 0.30 – 1.02 percent respectively. Peel and pulp colors were slightly changes, peel had the range of GYG161A - GYG162A and pulp had the range of GWG156C - GWG156C. Longkong harvested at 90 day after flower bloom stored with CO₂: O₂ flow rates of 0:0 PSI showed the best performance and longest storage life of 18 days with acceptance in quality.

คำนิยาม

ในการจัดทำปัญหาพิเศษเรื่องผลของอายุการเก็บเกี่ยว และอัตราคาร์บอนไดออกไซด์ของก๊าซ CO₂:O₂ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลองกอง ผู้จัดทำขอขอบพระคุณ รศ.ดร. สมชาย กล้าหาญ ที่กรุณาให้โอกาสและคำปรึกษาในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้ ตลอดจนคณาจารย์ในภาควิชาต่างๆ ท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และอบรมวิทยาการต่างๆ ให้แก่ผู้จัดทำ

และขอขอบคุณคุณพ่อและคุณแม่ตลอดจนทุกคนในครอบครัวที่คอยให้กำลังใจและคำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง ทำยสุดนี้ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดมา

ปัญหาพิเศษฉบับนี้จะไม่สำเร็จลงได้เลยหากขาดบุคคลดั่งที่กล่าวนามและไม่ได้กล่าวนาม คอยให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ อีกครั้ง

ด้วยความเคารพอย่างสูง

พัชรินทร์ แพทย์ศาสตร์

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	I
สารบัญภาพ	III
สารบัญภาคผนวก	IV
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ตรวจเอกสาร	3
อุปกรณ์และวิธีดำเนินการ	21
ผลการทดลอง	24
วิจารณ์ผลการทดลอง	74
สรุปผลการทดลอง	76
บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	81

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน	31
2. แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่าง ๆ กัน	32
3. แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$	32
4. แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน	41
5. แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ต่าง ๆ กัน	42
6. แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของลองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน	42
7. แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน	51
8. แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ต่าง ๆ กัน	52
9. แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน	52
10. แสดงสีเปลือกของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน	55
11. แสดงสีเนื้อของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน	56
12. แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของลองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน	64
13. แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ต่าง ๆ กัน	65
14. แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของลองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15. แสดงอายุการเก็บรักษาของล่องกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังคอกบานร่วมกับอัตรา การไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่าง ๆ กัน	70
16. แสดงอายุการเก็บรักษาของล่องกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังคอกบานต่างๆ กัน	71
17. แสดงอายุการเก็บรักษาของล่องกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน	33
2. แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ต่าง ๆ กัน	34
3. แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่เก็บรักษาพร้อมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน	34
4. แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่าง ๆ กัน	43
5. แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ต่างๆ กัน	44
6. แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของลองกองที่เก็บรักษาพร้อมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน	44
7. แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่าง ๆ กัน	53
8. แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ต่างๆ กัน	54
9. แสดง ปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่เก็บรักษาพร้อมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน	54
10. แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่าง ๆ กัน	66
11. แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ต่างๆ กัน	67
12. แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของลองกองที่เก็บรักษาพร้อมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน	67
13. แสดงอายุการเก็บรักษาของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่าง ๆ กัน	72
14. แสดงอายุการเก็บรักษาของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่างๆ กัน	73
15. แสดงอายุการเก็บรักษาของลองกองที่เก็บรักษาพร้อมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน	73

สารบัญภาพผนวก

ภาพผนวกที่	หน้า
1. แสดงลักษณะดอกलगองก่องก่อนติดผล	81
2. แสดงลักษณะดอกलगองก่องก่อนติดผล	81
3. แสดงลักษณะดอกलगองก่องเริ่มติดผล	81
4. แสดงลักษณะดอกलगองก่องหลังติดผล อายุ 8 วัน	82
5. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 24 วัน	82
6. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 41 วัน	82
7. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 41 วัน	83
8. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 47 วัน	83
9. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 47 วัน	83
10. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 50 วัน	84
11. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 50 วัน	84
12. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 55 วัน	84
13. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 55 วัน	85
14. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 57 วัน	85
15. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 57 วัน	85
16. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 60 วัน	86
17. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 65 วัน	86
18. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 72 วัน	86
19. แสดงลักษณะผลलगองก่อง อายุ 72 วัน	87
20. แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของलगองก่องก่อนการเก็บรักษา ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่างๆ กัน	88
21. แสดงสีเนื้อของलगองก่องก่อนการเก็บรักษา ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่างๆ กัน	88
22. แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของलगองก่องที่อายุการเก็บรักษา 3 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่างๆ กัน	89
23. แสดงสีเนื้อของलगองก่องที่อายุการเก็บรักษา 3 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่างๆ กัน	90

สารบัญภาพผนวก (ต่อ)

ภาพผนวกที่	หน้า
24. แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 6 วัน ร่วมกับการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$	91
25. แสดงสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 6 วัน ร่วมกับการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$	92
26. แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 9 วัน ร่วมกับการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$	93
27. แสดงสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 9 วัน ร่วมกับการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$	94
28. แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 12 วัน ร่วมกับการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$	95
29. แสดงสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 12 วัน ร่วมกับการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$	96
30. แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 15 วัน ร่วมกับการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$	97
31. แสดงสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 15 วัน ร่วมกับการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$	98
32. แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 18 วัน ร่วมกับการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$	99
33. แสดงสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 18 วัน ร่วมกับการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$	100

คำนำ

ลองกอง (longkong) เป็นผลไม้เขตร้อน เป็นพืชสกุลเดียวกับลำไย และลูก ฝรั่ง มีรสชาติหวาน กลิ่นหอม เปลือกบาง ไม่มียาง มีเมล็ดน้อยหรือไม่มีเมล็ดเลย ซึ่งภายในประเทศไทยมีการผลิตลองกองส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้ รองลงมา คือ ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ตามลำดับ (เคหการเกษตร, 2541) และยังเป็นผลไม้ที่สามารถผลิตได้เป็นปริมาณมากภายในประเทศไทยอีกด้วย

ปัจจุบันลองกองจัดเป็นไม้ผลเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่มีความนิยมนับเป็นอย่างมากจากเกษตรกร มีพื้นที่การผลิตขยายเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จากข้อมูลการผลิตลองกองทั้งประเทศ ในปี พ.ศ. 2535 และ พ.ศ. 2538 พบว่า จากพื้นที่ปลูก 92,639 ไร่ ในปี พ.ศ. 2535 เพิ่มขึ้นเป็น 160,783 ไร่ ในปี พ.ศ. 2538 พื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นถึง 68,144 ไร่ ภายใน 3 ปี ย่อมแสดงให้เห็นถึงความสนใจของเกษตรกรที่จะปลูกลองกองว่ามีมากขึ้นเพียงใด (ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร, 2537 และ 2540)

เนื่องจากลองกองส่วนใหญ่นิยมบริโภคภายในประเทศเท่านั้น และการส่งออกยังทำได้จำกัดเนื่องจากขาดแคลนวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ทำให้ไม่สามารถเก็บผลผลิตไว้ได้นานพอที่จะส่งถึงมือผู้บริโภคในต่างประเทศ (จรรยา และคณะ, 2539) ดังนั้นในการเก็บรักษาลองกองขณะขนส่งและก่อนวางขายจึงเป็นปัญหาที่สำคัญในการผลิตลองกองเพื่อการส่งออก การเก็บรักษาแบบควบคุมบรรยากาศ (CA storage) เป็นวิธีการหนึ่งที่ต้องลงทุนสูงมาก และไม่เหมาะสมต่อการขนส่ง และก่อนการวางขาย ดังนั้นวิธีการเก็บรักษาแบบสภาพบรรยากาศดัดแปลง (MA storage) จึงอาจเป็นวิธีการที่มีความเหมาะสมต่อการขนส่งลองกองและวางขาย โดยหลักการคือเพิ่มปริมาณ CO_2 ให้สูงขึ้น และลดระดับปริมาณ O_2 ในการเก็บรักษาให้ต่ำลงอาจจะเป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อการยืดอายุการเก็บรักษาลองกอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของอายุการเก็บเกี่ยว ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลองกอง
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของอัตราการไหลของก๊าซ CO_2 : O_2 ในการบรรจุที่เหมาะสม ต่อการเก็บรักษาของลองกอง
3. เพื่อศึกษาหาวิธีการเก็บรักษาลองกองที่เหมาะสมต่อการขนส่งระยะไกล และการเก็บรักษาก่อนการจัดจำหน่าย

ตรวจเอกสาร

ลองกอง (longkong) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Lansium domesticum* Corr. เป็นไม้ในสกุลเดียวกับกับกลางสาด และคูดู จัดอยู่ในอันดับ Meliales วงศ์ Meliaceae ลองกองเป็นผลไม้เมืองร้อนที่ปลูกได้ดีในสภาพร้อนชื้น ความชื้นสูง ปริมาณน้ำฝนสม่ำเสมอ และสามารถเจริญได้ดีในที่ที่มีร่มเงา (ไพโรจน์ มาศผล. 2522)ลองกองมีถิ่นกำเนิดอยู่ในแถบหมู่เกาะมาลายู อินโดนีเซีย ซวา ฟิลิปปินส์ และตอนใต้ของประเทศไทย (กรมส่งเสริมเกษตร, 2540)

พื้นที่ในการเพาะปลูกปี พ.ศ.2532 – 2533 มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด คือ 5,878 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 1,399 กิโลกรัมต่อไร่ (กองแผนงานและโครงสร้างพิเศษ. 2533) จากถิ่นกำเนิดดั้งเดิม ในปัจจุบันได้มีการกระจายพันธุ์ไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในหลายจังหวัดทางภาคใต้ แถบฝั่งทะเลทางด้านทิศตะวันออกที่มีสภาพอากาศค่อนข้างชื้น เริ่มตั้งแต่ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส (อภิชัย, 2541) ซึ่งถือเป็นถิ่นกำเนิดดั้งเดิม นอกจากนี้ยังได้กระจายไปสู่จังหวัดอื่นๆ ที่มีอากาศชุ่มชื้นอีกหลายจังหวัดในภาคเหนือ เช่น อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร ตาก พิจิตร และภาคตะวันออกเฉียงใต้แก่ จันทบุรี ระยอง ตรัง และปราจีนบุรี ภาคอีสานตอนล่างที่ติดแม่น้ำโขงก็ปลูกได้ (กลุ่มเกษตรสัญจร. 2543) ส่วนใหญ่นำมาปลูกแซมเข้าไปในสวนเงาะ สวนทุเรียน เพราะธรรมชาติของลองกองชอบร่มเงาและความชุ่มชื้นสูง ทำให้เพิ่มมูลค่าให้กับพื้นที่หลายๆสวน ในเขตภาคตะวันออก

ลองกองเป็นไม้ผลที่มีการเจริญเติบโตช้า รากมีระบบรากแก้ว รากแขนงและรากฝอย ลำต้นอ่อนค่อนข้างกลมและตั้งตรง ใบเป็นใบประกอบเรียงสลับกัน การติดดอกออกผลจะออกบริเวณลำต้นและกิ่ง ผลเกิดเป็นช่อแน่นติดกับก้านช่อผลเป็นรูปกลมหรือรี อาจเป็นกระจุกที่ขั้วผลได้ เมล็ดมีรูปร่างกลมรี

ลองกอง (Longkong) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Lansium domesticum* Corr.

Order : Geraniol

Family : Meliaceae

Genus : Lansium

Species : domesticum

ลองกองเป็นไม้ผลที่อยู่ในสกุลเดียวกับกลางสาตและดูถูก ซึ่งมีลักษณะคล้ายกันมาก แต่ลองกองในแต่ละสายพันธุ์จะมีลักษณะใบที่ไม่แตกต่างกันโดยมีร่องใบลึกเป็นคลื่น ใบสีเขียวเข้ม ใบด้านบนมีสีเขียวเข้มกว่าด้านล่างอย่างไรก็ตามปัจจุบัน แบ่งพันธุ์ลองกองออกเป็น 3 สายพันธุ์ด้วยกันคือ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2540)

1. ลองกองแห้ง เป็นสายพันธุ์ที่มีคุณภาพผลดีที่สุด และเป็นพันธุ์ที่นิยมปลูกเป็นการค้าในปัจจุบัน การสังเกตความแตกต่างของลองกองแห้งนั้นให้สังเกตจากลักษณะของผลเท่านั้น เนื่องจากลักษณะของใบและทรงต้นจะใกล้เคียงกับลองกองน้ำมาก ลองกองแห้งมีลักษณะใบใหญ่เป็นมัน ใบรูปไข่ร่องใบลึกเป็นคลื่นเห็นชัด สีเขียวเข้ม ใบด้านบนมีสีเขียวเข้มกว่าด้านล่างใบเรียงสลับกัน แต่ละก้านมีใบย่อย 6 - 8 ใบ ฐานใบบางใบแต่ละด้านไม่เสมอกัน โดยเฉพาะใบที่ปลายก้านใบ ใบมีรสขิด เปลือกผลค่อนข้างหนาผิหยาบเล็กน้อย เมื่อสุกมีสีเหลืองคล้ำ เปลือกผลจะแข็งกว่าลองกองน้ำ ไม่มียางขาว ตรงขั้วผลอาจจะมนกลมหรือค่อนข้างแหลมขึ้นอยู่กับวิธีการบีบคั้นของผลก้นผลมีรอยบุ๋มเล็กน้อยพอสังเกตเห็นเนื้อในผลมี 5 กลีบ บางผลมีกลีบใหญ่ 1 กลีบ กลีบใหญ่มักมีเมล็ด เมื่อสุกเต็มทีเนื้อผลจะใสเหมือนแก้ว มีลักษณะแห้งสนิท เนื้อมีรสหวาน กลิ่นหอมชวนรับประทาน ความหวานของเนื้อผลประมาณ 17 - 19 องศาบริกซ์ เมล็ดในแต่ละผลมี 1 เมล็ด หรือไม่มีเลย เมล็ดค่อนข้างใหญ่ สีเขียวอมเหลือง รสไม่ขม มีรอยแตกร้าวเป็นจำนวนมาก เมื่อนำไปเพาะจะได้ต้นกล้าหลายต้น ลองกองแห้งที่ปลูกแพร่หลายอยู่ในปัจจุบันเป็นลองกองที่ได้มาจากบ้านชีโป หมู่ที่ 3 ตำบลเฉลิม อำเภอร่องแงะ จังหวัดนราธิวาส หรือที่ส่วนใหญ่เรียกว่าลองกองชีโป ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของลองกอง

2. ลองกองน้ำ ลักษณะของใบและลำต้นจะใกล้เคียงกับลองกองแห้งมาก จนไม่สามารถอาศัยลักษณะของใบและลำต้น มาใช้แยกออกจากกันได้นอกจากใช้ลักษณะของผลเพียงอย่างเดียว เมื่อดันยังเล็กใบเลี้ยงชั้นล่างจะมีลักษณะกลมคล้ายใบโพธิ์ ข้อแตกต่างที่พอจะแยกออกจากลองกองแห้งได้คือสีผิวของผลเมื่อสุกจะเหลืองจางกว่าลองกองแห้ง ผิวคล้ายกับลองกองแห้งมาก แต่ผลจะนุ่มกว่า ผลโตค่อนข้างกลม เป็นช่อยาวใหญ่ เปลือกค่อนข้างบางและเหนียว การแกะเปลือกออกจากเนื้อค่อนข้างลำบากหากแกะไม่ถูกวิธีน้ำจะกระชูดเข้าใส่ผู้แกะได้ เนื้อในผลมี 5 กลีบ เนื้อสีขาวชุ่มน้ำมาก รสชาติไม่ค่อยหวาน ความหวานของเนื้อผลประมาณ 16 - 18 องศาบริกซ์ มีเมล็ดน้อย เมล็ดมีลักษณะกลมรี มีรอยแตกร้าวบ้างเล็กน้อย เมื่อนำไปเพาะจะได้ต้นกล้าหลายต้น ลองกองน้ำเป็นพันธุ์ที่มีคุณภาพดีด้อยกว่าลองกองแห้ง

3. ลองกองแกลแลม บางแห่งเรียกว่า ลองกองแปร์แม หรือดูถูกแปร์แม แต่ควรจัดไว้ในพวกลองกองมากกว่าเพราะคุณภาพผลต่างจากดูถูกมาก ใบมีลักษณะคล้ายลองกองแห้งและลองกองน้ำมากแต่ใบสั้นกว่า ใบมีคลื่นเล็กน้อยปลายใบแหลมเหมือนหางเต่า ผลมีลักษณะค่อนข้างกลม ช่อผลที่สมบูรณ์จะยาวกว่าลองกองแห้ง เนื้อในผลแห้งใสเป็นแก้ว กลีบผลมี 5 กลีบ เนื้อนุ่ม เนื้อมีรสหวานอมเปรี้ยว มีกลิ่นฉุนไม่หอมเหมือนลองกองแห้ง ความหวานของเนื้อผลประมาณ 16 - 19

องศาปริกซ์ เมล็ดมีน้อยและมีขนาดเล็กกว่า ไม่ขมมีรอยร้าวของเมล็ดคล้ายลองกองแห้ง เมื่อนำไปเพาะจะได้หลายต้นเช่นกัน

สำหรับลองกองที่มีการซื้อขายตามท้องตลาดทั่วไปสามารถจำแนกตามลักษณะของผลและรสชาติได้ 2 พันธุ์ด้วยกันคือ พันธุ์หัวป้านและพันธุ์หัวแหลม ซึ่งทั้งสองพันธุ์นี้จะสังเกตความแตกต่างได้เฉพาะลักษณะของผลและรสชาติเท่านั้น ส่วนลักษณะของดอก ใบ ลำต้น หรือทรงพุ่มนั้นไม่สามารถแยกออกจากกันได้

พันธุ์หัวป้าน มีลักษณะผลกลม ใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางของผลประมาณ 1- 2 นิ้ว เปลือกผลหนาและไม่มียาง เนื้อผลค่อนข้างใส เมล็ดส่วนใหญ่สีป ี รสชาติมีตั้งแต่หวานจนถึงหวานอมเปรี้ยว กลิ่นหอมอ่อนๆ

พันธุ์หัวแหลม ลักษณะปลายผลกลม ขั้วผลค่อนข้างรีแหลม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระยะระหว่างก้านของผลแต่ละผลสั้นมาก เมื่อผลเจริญขึ้นจึงทำให้ผลเบียดชิดกันแน่นมาตั้งแต่ผลอ่อนจนถึงผลแก่ ทำให้รูปร่างของผลมีลักษณะดังกล่าวคือหัวแหลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของผลประมาณ 1- 2 นิ้ว เปลือกหนาและไม่มียาง มีกลิ่นหอมแรงและรสชาติดีกว่า พันธุ์หัวป้าน สีของเนื้อไม้ทั้งขาวขุ่นและขาวใส ผู้รับประทานบอกว่าชนิดเนื้อสีขาวขุ่นจะหอมหวานและอร่อยกว่าชนิดที่มีเนื้อขาวใส จำนวนผลต่อช่อมีไม่แน่นอนคือตั้งแต่ 10-40 ผลต่อช่อ

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของลองกองมีดังนี้ (เคหการเกษตร, 2541)

ราก ต้นลองกองที่ขยายพันธุ์โดยวิธีการไม่อาศัยเพศ เช่น การขยายพันธุ์โดยวิธีการทาบกิ่ง เสียบยอด หรือโดยวิธีการอื่นๆ จะไม่มีรากแก้วต้นที่ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ดเท่านั้นที่มีรากแก้ว และยังมีรากแขนงและรากฝอยรากแขนงจะแตกออกจากรากแก้วซึ่งจะแผ่กระจายอยู่บริเวณผิวดิน ห่างจากลำต้นประมาณ 3-5 เมตร ส่วนรากฝอยมีหน้าที่ดูดน้ำและธาตุอาหารมาเลี้ยงลำต้น รากฝอยจะกระจายอยู่ในระดับผิวดินที่มีความลึกไม่เกิน 20 เซนติเมตร สำหรับปริมาณรากจะพบมากที่สุดบริเวณใกล้โคนต้น

ลำต้น ต้นลองกองจะมีลักษณะค่อนข้างกลมและตั้งตรง ความสูงขึ้นอยู่กับ การขยายพันธุ์และพื้นที่ปลูก ดินที่ปลูกด้วยเมล็ดจะมีลักษณะสูงชะลูดส่วนต้นที่ขยายพันธุ์โดยวิธีการไม่อาศัยเพศลำต้นจะเตี้ยทรงพุ่มกว้าง แต่ถ้าปลูกในที่ร่มเงามีไม้อื่นขึ้นอยู่มากลำต้นจะสูงชะลูดเช่นเดียวกัน เพราะแย่งกันรับแสงแดด แต่โดยทั่วไปแล้วลำต้นจะสูงประมาณ 15 - 30 เมตร เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 30 - 40 เซนติเมตร เนื้อไม้แข็งปานกลาง เปลือกลำต้นค่อนข้างเรียบบาง มีสีขาวปนน้ำตาล ได้ผิวเปลือกถ้าขูดจะมีสีเขียว และเมื่อเดือนเปลือกออกจะมียางสีขาวไหลออกมา เนื้อไม้และเปลือกจะมีกลิ่นหอมจางมีศัตรูสำคัญคอยทำลายคือ หนอนกัดกินผิวเปลือกลองกองและเจาะลำต้น ลำต้นที่มีอายุน้อยเปลือกจะ

ทรงพุ่มและแผ่กิ่งก้านแล้ว ยังสามารถออกดอกติดผลบริเวณลำต้นได้อีกด้วย ต้นที่ปลูกด้วยเมล็ดจะเริ่มให้ผลผลิตได้เมื่ออายุได้ประมาณ 7 - 8 ปี ส่วนต้นลงกองที่ขยายพันธุ์ด้วยวิธีอื่นจะให้ผลผลิตเมื่ออายุประมาณ 4 - 5 ปี และให้ผลผลิตมากและสม่ำเสมอว่า

ทรงพุ่ม สำหรับลักษณะของทรงพุ่มนั้นไม่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการขยายพันธุ์ ระยะเวลาปลูกและพื้นที่ปลูก คือต้นที่ปลูกด้วยเมล็ดจะมีลักษณะสูงชะลูด กิ่งแขนงมีขนาดใหญ่ กิ่งภายในทรงพุ่มจะเป็นกิ่งมุมแคบ ทรงพุ่มมี 2 ลักษณะคือ รูปทรงคล้ายปิรามิดและคล้ายทรงกระบอก ซึ่งมีอัตราส่วนของความสูงมากกว่าความกว้าง ส่วนต้นลงกองที่ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเสียบยอดหรือทาบกิ่ง ลักษณะทรงพุ่มจะเตี้ยกว่าเมื่อเทียบกับต้นที่ปลูกด้วยเมล็ด ทรงพุ่มค่อนข้างกว้างคล้ายทรงกลม กิ่งแขนงขนาดใหญ่ภายในทรงพุ่มมีมุมกว้างขึ้นและกิ่งแขนงภายในทรงพุ่มค่อนข้างแน่น ถ้าปลูกในระยะชิดหรือมีร่มเงามากจะทำให้ต้นลงกองสูงชะลูดมากขึ้น

ใบ ใบลงกองจัดอยู่ในประเภทใบรวม มีใบย่อย แตกออกมาจากก้านใบเป็นคู่ตรงข้ามกัน แต่ละใบจะมีใบย่อยอยู่ประมาณ 3 - 8 ใบ การเรียงตัวของใบบนก้านใบรวมเป็นแบบสลับ ก้านใบยาวประมาณ 30 - 50 เซนติเมตร มีลักษณะเหนียวและแข็งแรง ใบย่อยมีความกว้างประมาณ 5 - 7.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 10 - 15 เซนติเมตร ขนาดของใบจะใหญ่กว่าใบกลางสาด ใบหนา ลักษณะใบยาวรีหรือป้อมเป็นรูปไข่ ส่วนด้านหลังใบเป็นสีเขียวจาง ใบด้านบนเป็นลูกคลื่นเห็นได้ชัด ปลายใบมนไม่แหลมและโค้งงอลงหลังใบเล็กน้อย สำหรับเส้นใบที่แยกออกจากเส้นกลางใบมีลักษณะเหมือนร่างแห ใบลงกองหากลองเคี้ยวดูจะไม่รู้สึกเหมือนกลางสาด

ดอก ดอกลงกองเป็นดอกรวมอยู่ในช่อดอก ดอกลงกองจะเกิดตามบริเวณลำต้นและกิ่งที่สมบูรณ์ อาจเกิดเดี่ยวๆ หรือเป็นกลุ่มตั้งแต่ 2 - 10 ช่อดอก ในระยะเริ่มแรกมองเห็นเป็นตุ่มเล็ก ๆ สีน้ำตาลอมเขียว ตาดอกนี้ใช้เวลาประมาณ 2 - 3 สัปดาห์จะพัฒนาไปเป็นช่อดอกขนาดยาวประมาณ 2 - 3 เซนติเมตร และหลังจากนั้นช่อดอกจะขยายยาวมากขึ้นจะมีขนาดยาวตั้งแต่ 15 - 20 เซนติเมตร การจัดเรียงตัวของดอกภายในช่อเป็นแบบสลับกัน มีดอกเรียงอยู่บนช่อตั้งแต่ 10 - 30 ดอก ก้านช่อดอกบานจะมีลักษณะเขียวเข้มเปราะแตกหักได้ง่าย จัดเป็นดอกสมบูรณ์เพศ คือมีเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกัน ไม่มีก้านเกสรหรือถ้ามีก็จะสั้นมาก กลีบรอง ของดอกมี 5 กลีบ อวบน้ำคล้ายรูปถ้วย สีเหลืองอมเขียวหรือเหลืองอ่อน แต่ละกลีบยาวประมาณ 0.15 เซนติเมตร ยาว 0.4 - 0.5 เซนติเมตร ถัดเข้าไปอีกชั้นเป็นเกสรตัวผู้ซึ่งมีลักษณะเป็นหลอดกลมคล้ายลูกบอล อวบน้ำ สันว่ากลีบดอก มีละอองเกสร เรียงเป็นชั้นเดียวกัน ยาว 0.1 เซนติเมตร ส่วนในสุดหรือตรงกลางเป็นเกสรตัวเมีย มีรังไข่ ลักษณะกลมปกคลุมด้วยขนอ่อนแน่นที่ปลายในรังไข่แบ่งออกเป็นกลีบๆ ได้ประมาณ 4 - 5 กลีบ ส่วนยอดเกสรตัวเมีย นั้นมีลักษณะสั้นแข็ง เป็นร่องรีหรือเป็นเหลี่ยมประมาณ 4 - 5 เหลี่ยม ดอกลงกองจะเริ่มบานในสัปดาห์ที่ 8 โดยเริ่มบานจากโคนก้านช่อดอกเรื่อยไปจนถึงปลายช่อดอก ดังนั้นการสุกของผลก็จะเริ่มสุกจากโคนก้านช่อดอกเช่นกัน ดอกจะบานอยู่ประมาณ 3 - 5 วัน ดอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุดท้ายจะบานหลังจากดอกแรกบานแล้ว 4 - 5 สัปดาห์ ดอกดองสามารถเจริญเติบโตเป็นผล โดยไม่ต้องมีการผสมเกสร

ผล ผลดองกอมมีลักษณะกลมรีเล็กน้อย แต่ละผลอาจจะเป็นจุกซึ่งเกิดจากการเบียดกันระหว่างผล ภายในช่อ เนื่องจากการเรียงตัวของดอกถี่และชิดกันมาก ผลมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2 - 2.5 เซนติเมตร สีผิวเปลือกของผลอ่อนจะเป็นสีเขียวเข้ม บนผิวเปลือกจะมีตุ่มนูนเล็กๆ เป็นต่อมน้ำหวาน ตอนเช้าจะมีน้ำหวานเกาะติดอยู่เป็นเม็ดๆ เมื่อผลสุกผิวเปลือกจะเป็นสีเหลืองอ่อน โดยจะเริ่มสุกจากโคนช่อไปหาปลายช่อ เปลือกดองกอมแก่จะไม่มียาง เกษะเปลือกถลอกออกจากเนื้อได้ง่าย ผลแบ่งออกเป็นกลีบๆ ได้ 4 - 5 กลีบ ลอดกอมสุกเต็มที่เนื้อจะใสเป็นแก้วมีทั้งจ้าน้ำและแห้ง มีกลิ่นหอมรสหวาน แต่ถ้าสุกไม่ดีเนื้อจะมีสีขาวขุ่นรสหวานอมเปรี้ยว เนื้อดองกอมสุกจะมีค่าความหวานประมาณ 17 - 19 องศาบริกซ์ ในแต่ละผลจะมีเมล็ดที่สมบูรณ์เพียง 1 เมล็ด หรือบางผลมีเมล็ดกลีบทุกกลีบ สำหรับจำนวนผลต่อช่อนั้นขึ้นอยู่กับความยาวของช่อดอกและเปอร์เซ็นต์การเกิดผล โดยทั่วไปเฉลี่ยประมาณ 10 - 40 ผลต่อช่อ

เมล็ด ในผลดองกอมผลหนึ่งจะมีเมล็ดน้อยมากมีเพียง 1 - 2 เมล็ด หรือบางผลมีเฉพาะเมล็ดกลีบเท่านั้น เมล็ดที่สมบูรณ์มีขนาดค่อนข้างใหญ่ มีรูปร่างกลมรี ด้านหนึ่งโค้งนูนอีกด้านหนึ่งแบนราบ มีสีเขียวอมเหลืองรสชาติไม่ขม เมล็ดของดองกอมสามารถเจริญได้โดยไม่ต้องได้รับการผสมพันธุ์ เพราะเกสรตัวผู้เป็นหมัน จึงทำให้เปอร์เซ็นต์การกลายพันธุ์มีน้อยมาก และสามารถพัฒนาเป็นเมล็ดที่มีหลายลักษณะ ซึ่งสังเกตได้จากเมล็ดจะมีรอยแตกร้าวเป็นส่วนมาก ดังนั้นในการเพาะเมล็ดที่สมบูรณ์เพียง 1 เมล็ด จะสามารถงอกต้นกล้าได้ 1 - 3 ต้น เมล็ดดองกอมเมื่อนำไปเพาะจะใช้เวลาประมาณ 25 - 27 วัน จึงจะงอก

บทบาทของเอทิลีน

อัตราการผลิตก๊าซเอทิลีนในระหว่างการเก็บรักษา มักจะเพิ่มสูงขึ้นเมื่ออุณหภูมิสูงกว่า 30 องศาเซลเซียส และเกิดอาการชาดน้ำ ซึ่งในทางกลับกัน อัตราการผลิตก๊าซเอทิลีนจะลดลงเมื่ออุณหภูมิต่ำ ปริมาณก๊าซ O_2 น้อยกว่า 8 เปอร์เซ็นต์ และปริมาณก๊าซ CO_2 มากกว่า 2 เปอร์เซ็นต์ โดยรอบผลผลิต (Kader, 1992) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วก๊าซเอทิลีนเป็นสารประกอบอินทรีย์ที่มีผลต่อขบวนการสรีรวิทยาของพืช เกิดจากขบวนการเปลี่ยนแปลงทางเคมีภายในพืช โดยจัดให้เอทิลีนเป็นฮอร์โมนพืชชนิดหนึ่ง ซึ่งต่างจากฮอร์โมนพืชชนิดอื่น ๆ เพราะเป็นฮอร์โมนพืชเพียงชนิดเดียวที่เป็นก๊าซ การสังเคราะห์เอทิลีนสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกเซลล์ แต่ตำแหน่งในการสังเคราะห์ยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด เชื่อกันว่า การสังเคราะห์เกิดขึ้นในแวคิวโอล เอทิลีนเป็นสวกรประกอบ hydrocarbon ที่มีอิทธิพลต่อการเจริญและพัฒนาการของพืชมากมาย ได้แก่ การพักตัว การร่วง การชรา การออกดอก การตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ และที่มีอิทธิพลต่อผลิตผลหลังการเก็บเกี่ยว คือ การสุกของผลผลิต (ตั้งคม, 2536) การเพิ่มขึ้นของปริมาณการผลิตก๊าซเอทิลีนอาจเกิดขึ้นก่อน หรือ

ฮอร์โมนพืชชนิดหนึ่ง ซึ่งต่างจากฮอร์โมนพืชชนิดอื่น ๆ เพราะเป็นฮอร์โมนพืชเพียงชนิดเดียวที่เป็นก๊าซ การสังเคราะห์เอทิลีนสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกเซลล์ แต่ตำแหน่งในการสังเคราะห์ยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด เชื่อกันว่า การสังเคราะห์เกิดขึ้นในแวคิวโอล เอทิลีนเป็นสารประกอบ hydrocarbon ที่มีอิทธิพลต่อการเจริญและพัฒนาการของพืชมากมาย ได้แก่ การพักตัว การร่วง การชรา การออกดอก การตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ และที่มีอิทธิพลต่อผลิตผลหลังการเก็บเกี่ยว คือ การสุกของผลผลิต (สังคม, 2536) การเพิ่มขึ้นของปริมาณการผลิตก๊าซเอทิลีนอาจเกิดขึ้นก่อน หรือหลังการเพิ่มขึ้นของอัตราการหายใจก็ได้ ผลไม้ประเภท non-climacteric และเนื้อเยื่อ vegetative อื่น ๆ มีการผลิตก๊าซเอทิลีนตามปกติที่มีอยู่ในเนื้อเยื่อทั่ว ๆ ไปเท่านั้น จึงไม่ตอบสนองต่อก๊าซเอทิลีน (จริงแท้, 2541) โดยทั่วไปเอทิลีนจะไปเร่งอัตราการเสื่อมสภาพของพืชหรือส่วนของพืช ทั้งนี้เพราะเอทิลีนสามารถกระตุ้นเนื้อเยื่อทุกชนิดให้มีอัตราการหายใจสูงขึ้นได้ สำหรับในไม้ผลนั้นลักษณะการผลิตก๊าซเอ-ทิลีนและปริมาณความเข้มข้นภายในมีความสัมพันธ์กับการหายใจ ผลไม้ประเภท climacteric มีการผลิตและความเข้มข้นของก๊าซเอทิลีนภายในผลในระหว่างการเจริญเติบโตต่ำ จนกระทั่งเมื่อผลไม้เริ่มสุกการผลิตก๊าซเอทิลีนจึงเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว ความเข้มข้นภายในก็สูงขึ้นด้วย (สมชาย, 2543)

บทบาทที่สำคัญของสารดูดซับเอทิลีน

การใช้สารดูดซับเอทิลีน (ethylene absorbent, EA) ร่วมกับการใช้ถุงพลาสติกสามารถยืดอายุการเก็บรักษาของผลผลิตได้ สารดูดซับเอทิลีนที่รู้จักกันดีคือ ค่างทับทิม (potassium permanganate, $KMnO_4$) ซึ่งจะทำปฏิกิริยาทางเคมีกับก๊าซเอทิลีน เกิดเป็นสารใหม่ 2 ชนิดคือ แมงกานีสไดออกไซด์ (manganese dioxide, MnO_2) และเอทิลีนไกลคอล (ethylene glycol, $C_2H_4O_2$) ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนกลับไปเป็นก๊าซเอทิลีนได้อีก วิธีการเตรียมสารดูดซับเอทิลีน ทำได้โดยจุ่มวัสดุที่มีความพรุนสูงในสารละลายอิมตัวของค่างทับทิมแล้วผึ่งลมให้แห้ง สารดูดซับเอทิลีนสามารถดูดซับก๊าซเอทิลีน ที่ผลไม้ปลดปล่อยออกมานอกผล ช่วยลดปริมาณก๊าซเอทิลีน จึงชะลอการสุกได้ (สุชีรา, 2537)

บทบาทที่สำคัญของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นก๊าซที่มีผลโดยตรงกับก๊าซเอทิลีน โดยมีผลยับยั้งหรือขัดขวางการทำงานของก๊าซเอทิลีน ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มีสูตรโครงสร้างคล้ายคลึงกับก๊าซเอทิลีน แต่ไม่อาจกระตุ้นให้ผลไม้สุกได้ เนื่องจากขาดคุณสมบัติบางประการที่จะเข้าทำหน้าที่แทนก๊าซเอทิลีน ดังนั้นจึงมีผลยับยั้งก๊าซเอทิลีนในขณะที่เข้าไปแก่งแย่งกับก๊าซเอทิลีนทำให้ก๊าซเอทิลีนเข้าไปกระตุ้นการสุกไม่ได้ การใส่ผลไม้ในภาชนะปิดสนิทจะทำให้มีการสะสมคาร์บอนไดออกไซด์ที่ได้ออกจากการหายใจจนกระทั่งสูงพอที่จะยับยั้งการสุกได้ แต่ถ้าผลไม้อยู่ในสภาพที่มีก๊าซคาร์บอนได

ออกไซด์สูงเป็นเวลานานจะเกิดผลเสียขึ้น เช่นรสชาติของผลไม้เปลี่ยนไป เนื่องจากเกิดการหายใจ โดยไม่ใช้ก๊าซออกซิเจน (จิรา, 2531)

ในสภาพที่มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูง จะช่วยลดความอ่อนแอของผลต่อการเกิดอาการสะท้านหนาวได้ ซึ่งพบได้ในผลมะม่วงและอโวคาโด (คณัยและ นิธิยา, 2535)

ในอากาศปกติจะมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพียง 0.03 เปอร์เซ็นต์ และในระดับความเข้มข้นก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูงๆ จะมีบทบาทสำคัญมากต่อการยืดอายุการเก็บรักษาคุณสมบัติที่สำคัญของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์คือ (งามทิพย์, 2538)

1. ชะลออัตราการหายใจของพืช โดยทั่วไปแล้วพบว่า เมื่อความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในบรรยากาศเพิ่มมากขึ้น อัตราการหายใจของพืชจะลดลง ทำให้อายุการเก็บรักษาผักและผลไม้สดเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เหมาะสมจะแตกต่างกันออกไปขึ้นกับชนิดของพืช การใช้คาร์บอนไดออกไซด์เพื่อชะลออัตราการหายใจของพืชอาจจะได้ผลน้อยเมื่อใช้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ความเข้มข้นต่ำเกินไป ในขณะที่ความเข้มข้นที่สูงเกินไปอาจทำให้เซลล์พืชเป็นอันตราย อันเป็นเหตุให้เกิดการเน่าเสียเร็วยิ่งขึ้น

2. ชะลอการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์บางชนิด จึงเรียกก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ว่าเป็น bacteriostatic fungistatic agent คือจะชะลอการเจริญเติบโตเท่านั้นมิได้ทำลายหรือฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ โดยทั่วไปก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ความเข้มข้นอย่างน้อย 20 เปอร์เซ็นต์ จะสามารถชะลอการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ได้ดี โดยจะทำให้ช่วงเวลาของการเตรียมพร้อมเพื่อแบ่งตัว (lag phase) เพิ่มขึ้น เป็นผลให้การแบ่งตัวเพิ่มจำนวนของเชื้อจุลินทรีย์เป็นไปได้อย่างช้ายิ่งขึ้น ผลของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์นี้จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นเมื่ออุณหภูมิลดลง หรือเมื่อความดันบรรยากาศเพิ่มขึ้น

3. สามารถละลายได้ดีในน้ำและไขมัน และการละลายนี้จะเพิ่มขึ้นเมื่ออุณหภูมิลดลง ดังเกิดได้จากการยุบตัวของภาชนะบรรจุ เนื่องจากความดันภายในต่ำกว่าความดันบรรยากาศนอกรวมทั้งหากการละลายสูงมากพอจะทำให้เกิดกลิ่นรสของกรดในผลิตภัณฑ์อาหารได้ จึงต้องจำกัดความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้เหมาะสมกับประเภทของผลิตภัณฑ์ของอาหารที่จะบรรจุ

บทบาทที่สำคัญของก๊าซออกซิเจน

Weichmann (1987) รายงานว่ามะเขือเทศที่เก็บรักษาในความเข้มข้นของก๊าซออกซิเจนต่ำ สภาพของเนื้อเยื่อจะดีกว่าการเก็บรักษาในสภาพอากาศปกติ ปริมาณก๊าซออกซิเจนที่ระดับความเข้มข้น 3 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้เนื้อเยื่อมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก แต่อิทธิพลดังกล่าวไม่สามารถพบได้ใน sweet peppers และพืชผักชนิดอื่น ๆ ในแอปเปิ้ลการตอบสนองต่อระดับความเข้มข้น O_2 ต่ำจะเกิดผลที่คืออย่างเด่นชัด การเปลี่ยนแปลงของสี (ส่วนมากจากสีเขียวเป็นสีเหลือง) จะลดลงเมื่อมีปริมาณความเข้มข้นของ O_2 ต่ำ เช่น การลดลงของการสูญเสีย chlorophyll จากการอ้างอิงถึงในผักที่

ต่างชนิดกัน ใน broccoli ปริมาณความเข้มข้นของ O_2 ต่ำกว่า 2 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้สีเขียวคงอยู่ได้นานขึ้น การใช้ปริมาณ O_2 ต่ำนี้จะได้ผลดีเช่นเดียวกับการเพิ่มขึ้นของ CO_2 ในการทดลองปริมาณ O_2 2.5 – 4 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้ chlorophyll ลดการสูญเสียลงได้อย่างชัดเจน

ความเข้มข้นของก๊าซออกซิเจนระหว่าง 1 ถึง 5 เปอร์เซ็นต์ สามารถชะลอการสุกของผลไม้ได้หลายชนิด บทบาทของก๊าซออกซิเจนในการยับยั้งการสุกของผลไม้ ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการยับยั้งการหายใจอย่างแท้จริง แม้ว่าความเข้มข้นของก๊าซออกซิเจนที่ต่ำจะลดลง แต่ก๊าซออกซิเจนจะมีบทบาทโดยตรงที่สำคัญเกี่ยวกับการสุกของผลไม้ ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับแล้วว่า ก๊าซออกซิเจนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสร้าง และการทำงานของเอทิลีนในพืช (สายชล, 2528) โดยปกติอากาศมีก๊าซออกซิเจนประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งปริมาณก๊าซออกซิเจน ในอากาศมีผลต่อการหายใจ การสร้างเอทิลีน และกระบวนการ oxidation อื่นๆ เช่น การ oxidize สารประกอบ phenol จนได้สารสี (pigment) สีน้ำตาล (จริงแท้, 2541)

การเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลง

modified atmosphere storage (MA – storage) หมายถึงวิธีการเก็บรักษาโดยการลดหรือการเพิ่มปริมาณก๊าซให้ต่างจากบรรยากาศปกติ ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการลดปริมาณก๊าซออกซิเจนและ/หรือการเพิ่มปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (ประพันธ์, 2526)

modified atmosphere storage (MA - storage) เป็นวิธีการเก็บรักษาผักและผลไม้ในสภาพของบรรยากาศที่ถูกดัดแปลง เช่น การเก็บรักษาผักและผลไม้ในถุงพลาสติกปิดปากถุงแน่น ปริมาณของออกซิเจนในถุงพลาสติกจะลดลง เนื่องจากถูกใช้ไปโดยการหายใจของผักและผลไม้ และปริมาณของคาร์บอนไดออกไซด์จะเพิ่มขึ้นเนื่องจากการหายใจ ปริมาณของออกซิเจนและคาร์บอนไดออกไซด์จะถูกควบคุมโดยคุณสมบัติในการยอมให้ก๊าซซึมผ่านได้ ของพลาสติกฟิล์มซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราการหายใจและอุณหภูมิขณะนั้น (สายชล, 2528)

การเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศควบคุม จึงเป็นการเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลงอย่างหนึ่ง ซึ่งการเก็บรักษาภายใต้บรรยากาศดัดแปลงจะต้องคำนึงถึง

1. ชนิดของผลผลิต ผลผลิตต่างชนิดกันมีอัตราการหายใจและกระบวนการต่าง ๆ ไม่เท่ากันส่งผลให้ปริมาณการใช้ O_2 การปลดปล่อย CO_2 และเอทิลีนไม่เท่ากัน ซึ่งมีผลต่อสภาพบรรยากาศรอบ ๆ ผลผลิตภายในภาชนะบรรจุ

2. วัยและความบริบูรณ์ของผลผลิตผลผลิตที่มีวัยต่างกัน อัตราการหายใจจะต่างกันส่งผลให้สภาพบรรยากาศภายในภาชนะบรรจุต่างกัน อุณหภูมิในการเก็บรักษาอุณหภูมิยิ่งสูงอัตราการหายใจและปฏิกิริยาต่าง ๆ ยิ่งสูงขึ้น มีผลต่อการใช้ และการผลิตแก๊สต่าง ๆ ของผลผลิต

3. ปริมาณของผลผลิตในภาชนะบรรจุ ในปริมาณที่เท่ากันถ้ามีผลผลิตบรรจุอยู่มากย่อมใช้ O_2 ให้หมดไปและสะสม CO_2 ให้มากขึ้น ได้เร็วกว่าการบรรจุผลผลิตแต่น้อย

4. คุณสมบัติในการยอมให้แก๊สต่าง ๆ ผ่านเข้าออกภาชนะบรรจุ

การเก็บรักษาในสภาพที่มีก๊าซออกซิเจนน้อย และ/หรือ มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากกว่าปกติเรียกว่าการเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลง (modified atmosphere storage, MA - storage) (จริงแท้, 2541)

การเก็บรักษาผลผลิตภายใต้สภาพดัดแปลง เป็นการเก็บรักษาในสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของก๊าซในบรรยากาศให้แตกต่างไปจากบรรยากาศปกติ โดยจะทำการลดปริมาณของก๊าซออกซิเจนให้น้อยลง และเพิ่มปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้สูงขึ้น ซึ่งจะมีผลทำให้อัตราการหายใจของผลผลิตลดลง ลดกระบวนการเมแทบอลิซึมภายในเซลล์ให้ช้าลง ลดการสังเคราะห์ และการทำงานของก๊าซเอทิลีน รวมทั้งยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์ด้วย ส่งผลให้สามารถเก็บรักษาผลผลิตได้นานขึ้น (สมบุญ, 2544)

ประโยชน์ของการเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลง

ประโยชน์ของการเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลงนอกจากจะชะลอกระบวนการทางชีวเคมีต่าง ๆ ภายในผลผลิตทำให้ยืดอายุการเก็บรักษาได้แล้ว ยังมีประโยชน์ในแง่อื่น ๆ ดังนี้

1. ทำให้สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น ผลผลิตที่มีความสมบูรณ์ มีรสชาติ คุณภาพในการบริโภคดีกว่าผลผลิตที่มีความสมบูรณ์น้อย แต่มักเก็บรักษาได้ไม่นาน ขนส่งไปได้ไม่ไกล การเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลงช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้
2. ลดสภาพไว (sensitivity) ของผลผลิตต่อเอทิลีน ทำให้การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่กระตุ้นโดยเอทิลีนเกิดขึ้นได้ช้าลง ทั้งนี้เพราะ CO₂ มีโครงสร้างเคมีใกล้เคียงกับเอทิลีน สามารถไปแย่งที่ active site ของเอทิลีนได้
3. ลดการเหม็นหืน (rancidity) ในการเก็บรักษาผลผลิตที่มีไขมันมาก เช่น พวกลูกเดือย ไขมัน ได้แก่ มะม่วงหิมพานต์ รวมทั้งเมล็ดถั่วชนิดต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะการเหม็นหืนเกิดจากการ ออกซิไดซ์กรดของไขมันที่ไม่อิ่มตัวด้วย O₂
4. ลดอัตราผิดปกติทางสรีรวิทยาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ระหว่างการเก็บรักษา เช่น อาการสะท้านหนาว (chilling injury) เพราะหลังจากเกิด primary injury ขึ้นในเซลล์ องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เคยอยู่ใน compartment แยกต่างหากจะเล็ดลอดออกมา โดยเฉพาะสารประกอบฟีนอล ทำให้ถูกออกซิไดซ์ด้วย O₂ และทำให้เกิดอาการผิดปกติสีน้ำตาลขึ้น
5. ลดการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ เพราะจุลินทรีย์ที่เจริญเติบโตได้บนผลไม้และผักส่วนใหญ่เป็น aerobic microorganism เมื่อมี O₂ต่ำทำให้การเจริญเติบโตบนผลผลิตลดลงด้วย
6. ลดการเจริญเติบโตของแมลงที่ติดมากับผลผลิตในทำนองเดียวกับเชื้อจุลินทรีย์ อย่างไรก็ตามความเข้มข้นที่จะใช้ควบคุมแมลงได้ผลมักเป็นอันตรายต่อผักและผลไม้

7. เพิ่มคุณภาพของผลผลิต ผลิตผลบางชนิดมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นภายหลังการเก็บเกี่ยว เช่น หน่อไม้ฝรั่ง ปริมาณเส้นใยเพิ่มสูงขึ้นระหว่างการเก็บรักษา สภาพบรรยากาศดัดแปลงช่วยชะลอการสร้างเส้นใยของหน่อไม้ฝรั่งได้ (จริงแท้, 2541)

อันตรายของการเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลง

เกิดอาการผิดปกติที่แตกต่างกัน ผลิตผลแต่ละชนิดยังทนต่อสภาพบรรยากาศดัดแปลง ไม้ว่าปริมาณ O_2 ต่ำเกินไป หรือ CO_2 สูงเกินไปได้ไม่เท่ากัน ซึ่งสาเหตุของความแตกต่างนี้ยังไม่ทราบแน่ชัด สันนิษฐานกันว่าเนื่องจากความหนาแน่นของเนื้อผลิตผล และคุณสมบัติของผิวของผลิตผลที่จะยอมให้การถ่ายเทอากาศได้แตกต่างกัน ผลิตผลที่มีความหนาแน่นสูง การถ่ายเทอากาศเกิดขึ้นได้ยาก ทำให้ O_2 ภายในลดต่ำเกินไป หรือ CO_2 สะสมอยู่ภายในมากเกินไปจึงทำให้เกิดอาการผิดปกติ ในผลไม้พวกส้มไม้ทนต่อสภาพบรรยากาศดัดแปลงเลย เป็นไปได้ว่าส้มมีผิวหลายชั้น ตั้งแต่เปลือกเขียวด้านนอกสุด เยื่อหุ้มกลีบเนื้อส้มแต่ละกลีบ และชั้น epidermis ของถุง (juice sac) แต่ละถุง ทำให้การถ่ายเทแก่สชนิดต่าง ๆ เกิดขึ้นได้น้อย (สายชล, 2528)

การเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศควบคุมที่ได้รับการทดสอบแล้วมักปลอดภัยต่อผลิตผลสามารถยืดอายุการเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลงที่ไม่ได้รับการควบคุมให้มีองค์ประกอบต่าง ๆ คงที่นั้น บ่อยครั้งที่ปริมาณแก๊สบางชนิดมีอยู่สูงหรือต่ำเกินไปจนทำให้เกิดอันตรายขึ้นกับผลิตผลได้ (จริงแท้, 2541)

อย่างไรก็ตามข้อสันนิษฐานนี้ยังไม่มิตัวเลขยืนยันและยังมีข้อโต้แย้งได้ เช่นในกรณีของผักกาดหอมไม้สามารถทนต่อสภาพที่มี CO_2 สูงได้เกินกว่า 1-2 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งนับเป็นความเข้มข้นที่ต่ำมาก แต่ผักกาดหอมก็มีลักษณะโครงสร้างที่มีความหนาแน่นต่ำ เซลล์พื้นที่หรือ epidermis ไม้มีลักษณะพิเศษไปกว่าพืชชนิดอื่น ๆ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าบริเวณโคนก้านของผักกาดหอมซึ่งมีสีขาวนั้น เกิดอาการผิดปกติเนื่องจาก CO_2 สูง ได้มากกว่าบริเวณอื่น ๆ ที่มีสีเขียว (จริงแท้, 2541)

นอกจากอาการผิดปกติที่แตกต่างกันแล้ว ผลิตผลแต่ละชนิดยังทนต่อสภาพบรรยากาศดัดแปลงมีหลายรูปแบบด้วยกัน ลักษณะที่พบมากได้แก่ อาการที่ส่วนผิวของผลิตผลมีริสชาติและกลิ่นผิดปกติ และสำหรับผลไม้มักมีกระบวนการสุกที่ผิดปกติหรือไม่สุกเอาเลย (สมชาย, 2543)

รายงานการเก็บรักษาที่เกี่ยวข้อง

Zhang and Quantick (1997) ทำการเก็บรักษาลองกองสายพันธุ์ Shixia ในถุง polyethylene ที่อุณหภูมิห้องได้นาน 7 วัน และที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียสได้นาน 35 วัน รวมทั้งการเพิ่มปริมาณแก๊ส O_2 ในถุงพลาสติก 1, 3, 10 และ 21 เปอร์เซ็นต์ จะมีผลทำให้เปลือกเกิดการเกิดสีน้ำตาล และยังคงปริมาณของ TSS และกรดแอสคอร์บิกในผลไม้อยู่ แม้ว่าการเก็บรักษาใน O_2 1 เปอร์เซ็นต์จะมีริสชาติเปลี่ยนไปเล็กน้อย

Glahan and Wichitrattananon (2001) ศึกษาพบว่าอายุและสัดส่วน CO_2 , O_2 และ N_2 ต่อพัฒนาการสุก อายุการเก็บรักษา และคุณภาพของมังคุด พบว่ามังคุดวัย 1 ถึง 3 มีปริมาณ TSS และเปอร์เซ็นต์ TA ลดลงตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น มังคุดวัย 2 และ 3 ที่เก็บรักษาใน CO_2 : O_2 0:0 เปอร์เซ็นต์ (โดยปริมาตร) ให้อายุการเก็บรักษาได้นาน 42 วัน ระหว่างการเก็บรักษา 0-42 วัน ปริมาณ TSS จะมีความแตกต่างทางสถิติโดยมีช่วงอยู่ระหว่าง 15.07-17.67 brix ก่อนเก็บรักษา เปอร์เซ็นต์ TA อยู่ในช่วง 0.71-0.79 เปอร์เซ็นต์ หลังเก็บรักษา 49 วัน เปอร์เซ็นต์ TA ลดลงเหลือ 0.53-0.70 เปอร์เซ็นต์ หลังเก็บรักษา 42 วันสีของขั้วผล เปลือก และเนื้อยังคงมีสีสดใสและการบริโภคยังยอมรับได้ และเมื่อเก็บรักษามังคุดวัย 1 ใน O_2 : N_2 ที่ 0:10, 2:20, 2:30 และ 4:10 เปอร์เซ็นต์ (โดยปริมาตร) สีของเปลือกจะเข้มขึ้นเรื่อยๆ ตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น มังคุดที่เก็บรักษา 35 วัน สีเปลือกจะเป็นเปลี่ยนเป็นสีม่วงดำอยู่ในกลุ่ม GP 187 A และหลังเก็บรักษา 49 วันจะเปลี่ยนเป็นสีดำอยู่ในกลุ่ม B 200 A ก่อนเก็บรักษาขั้วผลและกลีบเลี้ยงมีสีเขียวอยู่ในกลุ่ม YG 144 A และ B หลังเก็บรักษา 28 วันสีจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวปนเหลืองมากขึ้นจะถึงสีน้ำตาล ปริมาณ TSS และ เปอร์เซ็นต์ TA จะลดลงตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น ก่อนเก็บรักษาปริมาณ TSS อยู่ในช่วง 17.07-18.20 brix หลังเก็บรักษา 42 วัน ปริมาณ TSS ลดลงเหลือ 14.00-15.93 brix และมีคุณภาพที่ไม่เหมาะต่อการบริโภค มังคุดมีคุณภาพดีสามารถบริโภคได้ในช่วง 7-35 วันหลังเก็บรักษา

Glahan and Puchangtong, (2001) พบว่าภายหลังจากการเก็บรักษา 28 วัน หน่อไม้ฝรั่งที่เก็บรักษาใน CO_2 12 เปอร์เซ็นต์ ร่วมกับ O_2 6 เปอร์เซ็นต์ มีปริมาณเส้นใยน้อยที่สุด 1.31 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่เก็บรักษา หน่อไม้ฝรั่งมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดอยู่ระหว่าง 0.16-0.81 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณ TSS ของหน่อไม้ฝรั่งทุกการทดลองจะลดลงเล็กน้อย ซึ่งจะมีค่าอยู่ระหว่าง 3.53-6.40 brix เมื่อสิ้นสุดการทดลองพบว่าหน่อไม้ฝรั่งจะมีลักษณะที่ดีและมีรสชาติเป็นที่ยอมรับและสามารถพัฒนาให้ขนส่งระยะทางไกลโดยทางเรือเดินทะเลได้ ซึ่งค่าขนส่งถูกกว่าทางเครื่องบินนับ 10 เท่า จะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้

Glahan and Youryon (2001) ได้ศึกษาถึงผลของอายุและระดับของคาร์บอนไดออกไซด์ต่อการพัฒนาการสุก คุณภาพ และอายุการเก็บรักษากล้วยไข่ พบว่ากล้วยไข่อายุ 35 วัน (หลังดอกบาน) เก็บรักษาร่วมกับ CO_2 0 เปอร์เซ็นต์ แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 16 องศาเซลเซียสมีอายุการเก็บรักษานานที่สุด 60.55 วัน ขณะที่กล้วยไข่อายุ 44 วัน เก็บรักษาร่วมกับ CO_2 11 เปอร์เซ็นต์ มีอายุการเก็บรักษาสั้นที่สุด 33.85 วัน หลังจากสุกกกล้วยไข่อายุ 44 วันเก็บรักษาร่วมกับ CO_2 9 เปอร์เซ็นต์ มีปริมาณ TSS สูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 22.97 brix กล้วยไข่อายุ 35 วัน เก็บรักษาร่วมกับ CO_2 0 เปอร์เซ็นต์ มีปริมาณ TSS ต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ย 20.00 brix ปริมาณ TSS สูงขึ้นตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น หลังจากเก็บรักษา 10, 15, 20, 25 และ 30 วัน แล้วบ่มที่อุณหภูมิห้อง พบว่าหลังจากเก็บรักษา 10 วัน กล้วยไข่อายุ 35 วันเก็บรักษาร่วมกับ CO_2 0 และ 3 เปอร์เซ็นต์ ใช้เวลาบ่มนานที่สุด 6 วัน ขณะที่เก็บรักษา 30 วัน กล้วยอายุ 44 วันเก็บรักษาร่วมกับ CO_2 3, 5, 7, 9 และ 11 เปอร์เซ็นต์ใช้เวลาบ่ม

สั้นที่สุดคือ 1 วัน จำนวนวันในการบ่มจะลดลงเมื่อวันในการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น หลังการบ่มในทุกวิธีการจะให้รสชาติที่ดีและยอมรับได้

Glahan and Kerdsiri (2001) ศึกษาพบว่า กล้วยหอมทองอายุ 64 วัน เก็บรักษาร่วมกับ CO_2 0 : O_2 0 เปอร์เซ็นต์ มีอายุการเก็บรักษานานที่สุด 88.33 วัน และสีเปลือกยังเป็นสีเขียว กล้วยหอมทองบ่มที่อุณหภูมิห้องก่อนเก็บรักษามีปริมาณ TSS 18.6-24.4 brix ขณะที่กล้วยหอมที่เก็บรักษา 56 วัน แล้วนำมาบ่มที่อุณหภูมิห้องจะมีปริมาณ TSS 17.27-24.27 brix และยังพบว่ากล้วยหอมที่เก็บรักษาร่วมกับตัวดูดซับเอทริลีน 2 เปอร์เซ็นต์ (โดยน้ำหนักสด) + CO_2 0 : O_2 0 เปอร์เซ็นต์ ให้อายุการเก็บรักษานานที่สุด 88.33 วัน และ TSS เพิ่มขึ้นเมื่ออายุการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น กล้วยหอมทองก่อนเก็บรักษาที่นำมาบ่มที่อุณหภูมิห้องจะมีปริมาณ TSS อยู่ที่ 21.67-25.47 brix ขณะที่หลังเก็บรักษากล้วยไว้ 56 วัน แล้วนำไปบ่มที่อุณหภูมิห้อง ปริมาณ TSS และ TA 17.60-23.33 brix และ 0.0262-0.0525 เปอร์เซ็นต์ การสูญเสียน้ำหนักสด ความแน่นเนื้อ การเปลี่ยนแปลงสีเปลือกและเนื้อ จะค่อยๆ เปลี่ยนแปลงทีละน้อย หลังเก็บรักษา 7, 14, 21, 28, 35, 42, 49 และ 56 วัน นำกล้วยมาบ่มที่อุณหภูมิห้อง พบว่ากล้วยมีลักษณะทางกายภาพ และคุณภาพการรับประทานที่ดีเหมือนกับกล้วยหอมที่บ่มให้สุกก่อนการเก็บรักษา

มานิตย์ (2524) ทำการศึกษาการเก็บรักษาผลท้อ (*Prunus persica* (L.) Batsch) พันธุ์พลอร์ดาเรดในบรรยากาศดัดแปลง โดยพบว่าผลท้อพันธุ์พลอร์ดาเรดซึ่งไม่ได้บรรจุหรือบรรจุในถุงพลาสติกที่มีความหนา 3 mm. พวกที่อยู่ในถุงพลาสติกและได้รับ CO_2 0, 5, 10, และ 20 เปอร์เซ็นต์ โดยปริมาตร แล้วนำไปเก็บรักษาที่ 2 องศาเซลเซียส (72 เปอร์เซ็นต์ RH), 5 องศาเซลเซียส (67 เปอร์เซ็นต์ RH) และอุณหภูมิห้อง (33.4 องศาเซลเซียส, 56.3 เปอร์เซ็นต์ RH) ที่อุณหภูมิห้องผลซึ่งเก็บรักษาโดยไม่ใส่ถุงพลาสติกมีการเปลี่ยนสีผิว และผลมีเนื้อนุ่มอย่างรวดเร็วหลังจากเก็บรักษาได้ 4 วัน โดยผลท้อมีสีเหลือง 87.5 เปอร์เซ็นต์ และความแน่นเนื้อมีค่า 4.22 กก./ตร.ซม. ส่วนพวกที่ได้รับ CO_2 20 เปอร์เซ็นต์ มีสีผิวและความแน่นเนื้อเปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ โดยผลมีสีเหลือง 50 เปอร์เซ็นต์ และความแน่นเนื้อมีค่า 7.96 เปอร์เซ็นต์ กก./ตร.ซม. ที่ 2 และ 5 องศาเซลเซียส ผลท้อซึ่งไม่ได้อยู่ในถุงพลาสติกเป็นเวลา 15 วันมีสีเหลืองทั้งผล ความแน่นเนื้อมีค่าเท่ากับ 3.67 และ 3.41 กก./ตร.ซม. ในขณะที่พวกที่ได้รับ CO_2 20 เปอร์เซ็นต์ มีสีเหลืองเพียง 50 เปอร์เซ็นต์ และความแน่นเนื้อมีค่าเท่ากับ 8.49 เปอร์เซ็นต์ และ 7.55 กก./ตร.ซม. ตามลำดับ การชะลอการเปลี่ยนสีผิวและการนุ่มของผลท้อเด่นชัดมากขึ้นที่อุณหภูมิห้องและ CO_2 ในความเข้มข้นสูงๆ อย่างไรก็ตามผลท้อในถุงพลาสติกที่เติม CO_2 มากกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง หรือ 5 องศาเซลเซียส มีแนวโน้มว่าเกิดรสชาติผิดปกติเล็กน้อย และเกิดเร็วกว่าพวกซึ่งเก็บรักษาที่ 2 องศาเซลเซียส และเปอร์เซ็นต์กรด malic ภายใต้อายุ CO_2 และอุณหภูมิห้องต่างๆกันเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย

นพรัตน์ (2528) ศึกษาการเก็บรักษาข้อผลลองกองอายุ 13 สัปดาห์หลังดอกบานบรรจุในตะกร้าพลาสติก และถุงพลาสติกเจาะรู 6 รูที่ปิดปากถุง เก็บรักษาที่ 15 องศาเซลเซียส ความชื้น

สัมพัทธ์ 89 เปอร์เซ็นต์ สามารถเก็บรักษาได้นาน 3 และ 15 วัน ตามลำดับ โดยที่ผลตองกองที่เก็บรักษาในตะกร้าพลาสติกพบการหลุดร่วงของผล 30 เปอร์เซ็นต์ และปรากฏอาการสะท้อนหนาว (chilling injury) โดยผิวมีสีน้ำตาลดำทั้งหมดสำหรับตองกองที่บรรจุในถุงพลาสติกที่เจาะรู มีสภาพดีใน 6 วันแรก แต่เมื่อเก็บรักษาไว้เป็นเวลานานถึง 12 วัน พบว่าตองกองมีการร่วงสูงมาก 86.36 เปอร์เซ็นต์ โดยที่ผิวผลยังคงสดอยู่ ขณะที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน 6 และ 10 วัน ตามลำดับ ถ้าเก็บรักษาผลไว้ในถุงพลาสติกที่เจาะรูด้านข้างถุง เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 15 องศาเซลเซียส จะสามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน 15 วัน โดยที่ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำมีค่าลดลงเล็กน้อย

ศิริลักษณ์ (2529) ทำการศึกษาผลกระทบของอุณหภูมิและคาร์บอนไดออกไซด์ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหลังการเก็บเกี่ยวของถั่วลิ้นเต่า (*Pisum sativum* L. var. *macrocarpom.*) ประเภทฝักเล็ก โดยซื้อถั่วลิ้นเต่าจากปากคลองตลาด ซึ่งได้สั่งซื้อมาจากชาวสวนในอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยทำการศึกษาในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน 2526 และทำการศึกษาคูณภาพตลาดของถั่วลิ้นเต่า ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มต่างๆได้ดังนี้ คือ พักฝักเสียหายเนื่องจากหนอนทำลาย 8.9 เปอร์เซ็นต์ ฝักแตกหัก 5.1 เปอร์เซ็นต์ พักฝักแก่เกินกินมี 16.8 เปอร์เซ็นต์ โดยแกะเอาเมล็ดที่กินได้ 44.1 เปอร์เซ็นต์ ของพักฝักแก่เกินกิน พักฝักกำลังกินมี 67.9 เปอร์เซ็นต์ และพักฝักอ่อนมี 1.3 เปอร์เซ็นต์ แล้วนำถั่วลิ้นเต่าประเภทฝักกำลังกินมาศึกษาวิธีการเก็บรักษา โดยใส่ถุงพลาสติกปิดปากถุงให้สนิทพร้อมทั้งเติม CO_2 ให้บรรยากาศภายในเมื่อเริ่มการทดลองมีความเข้มข้น 0, 5, 10, และ 20 เปอร์เซ็นต์ แล้วนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส กับ 82 เปอร์เซ็นต์ RH., 4 องศาเซลเซียส กับ 82 เปอร์เซ็นต์ RH., 4 องศาเซลเซียส กับ 83 เปอร์เซ็นต์ RH. และอุณหภูมิห้อง 27.9 องศาเซลเซียส กับ 77.8 เปอร์เซ็นต์ RH. สำหรับที่อุณหภูมิห้องเพิ่มอีก 1 treatment เป็น control โดยการนำถั่วลิ้นเต่าใส่ในตะกร้าพลาสติก และศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและทางชีวเคมีภายในเนื้อเยื่อในระหว่างที่ทำการเก็บรักษา จากการทดลองพบว่า ถั่วลิ้นเต่าที่เก็บรักษาไว้ในบรรยากาศที่มี CO_2 0 เปอร์เซ็นต์ ที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส และ 4 องศาเซลเซียส ให้ผลดีที่สุดและสามารถเก็บรักษาได้นาน 20 วัน โดยมีการสูญเสียน้ำหนักน้อยที่สุด คือ 1.4 เปอร์เซ็นต์ และยังคงรักษาความสดไว้ได้ดี โดยมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณคลอโรฟิลล์จาก 14.5 เหลือ 8.4 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด ปริมาณ SS ในเมล็ดลดลงจาก 9.2 เปอร์เซ็นต์ เหลือ 7.3 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณไวตามินซีในฝักที่แยกเมล็ดออกลดลงอย่างมากจาก 46.4 เหลือ 7.8 และ 5.5 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด ส่วนปริมาณไวตามินซีในเมล็ดลดลงจาก 13 เหลือ 7.0 และ 6.0 มิลลิกรัม/100 กรัม น้ำหนักสด ปริมาณโปรตีนลดลงเล็กน้อยจาก 3.8 เปอร์เซ็นต์ เหลือ 3.3 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณเส้นใยไม่เพิ่มขึ้น คือมีค่า 1.5 เปอร์เซ็นต์ และ 1.6 เปอร์เซ็นต์ ถั่วลิ้นเต่าในบรรยากาศที่มี CO_2 0 เปอร์เซ็นต์ ที่อุณหภูมิ 7 องศาเซลเซียส สามารถเก็บรักษาไว้ได้ 16 วัน และเริ่มมีกลิ่นผิดปกติเกิดขึ้นและหมดสภาพการซื้อขายส่วนถั่วลิ้นเต่าที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้องหมดสภาพการซื้อขายใน

เวลาเพียง 2 วัน ถั่วลันเตาที่เก็บรักษาไว้ในบรรยากาศที่มี CO₂ 5 - 20 เปอร์เซ็นต์ ที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส, 4 องศาเซลเซียส และ 7 องศาเซลเซียส พบว่า สามารถช่วยชะลอการเปลี่ยนแปลงสีเขียวและการสูญเสียปริมาณคลอโรฟิลล์ไว้ได้ โดยที่ปริมาณคลอโรฟิลล์ลดลงจาก 14.5 มิลลิกรัม/100 กรัมน้ำหนักสด เหลือโดยเฉลี่ย 10.4, 10.9 และ 11.0 มิลลิกรัม/100 กรัมน้ำหนักสด ตามลำดับ เมื่อทำการเก็บรักษาไว้ 16 วัน แต่ฝักถั่วลันเตาเริ่มมีสีคล้ำผิดปกติ นอกจากนี้แล้ว มีกลิ่นผิดปกติโดยเริ่มเกิดขึ้นในวันที่ 8 ของการเก็บรักษา และหมดสภาพการซื้อขาย

เบญจวรรณ (2534) ทำการศึกษาดัชนีการเก็บเกี่ยว การทำ precooling การบรรจุและการเก็บรักษาฝักกระเจี๊ยบเขียว การศึกษาการเจริญเติบโตของฝักกระเจี๊ยบเขียวพันธุ์ OK#2 ที่สร้างบนลำดับประธานในช่วงอายุ 1 - 12 วันหลังออกดอกบาน ระหว่างเดือนมีนาคม - มิถุนายน 2532 พบว่าการเจริญเติบโตของฝักในส่วนของความยาวฝัก เส้นผ่าศูนย์กลางฝัก ความหนาเนื้อฝัก เส้นผ่าศูนย์กลางเมล็ด และน้ำหนักสด มีลักษณะเป็น single sigmoidal curve ฝักมีปริมาณ soluble solids ในเนื้อฝักและเมล็ด ปริมาณกรด และปริมาณเส้นใยในเนื้อฝักเพิ่มขึ้น และมีปริมาณวิตามินซี และปริมาณเพคตินลดลงเมื่อฝักมีอายุเพิ่มขึ้น ลักษณะที่สามารถนำมาใช้เป็นดัชนีในการเก็บเกี่ยวคือ ความยาวฝักโดยพบว่าฝักในช่วงอายุ 4 - 5 วันหลังดอกบานมีลักษณะทางกายภาพและชีวเคมีที่เหมาะสม โดยฝักมีความยาว 6.23 - 9.54 เซนติเมตร มีปริมาณ soluble solids ในเมล็ดและปริมาณวิตามินซีในเนื้อฝักมากกว่าฝักอายุอื่นๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของฝักกระเจี๊ยบเขียวอายุ 4 และ 5 วัน กับตำแหน่งข้อสร้างฝักบนลำดับประธาน พบว่าฝักทั้ง 2 อายุที่สร้างในข้อที่ 1- 15 มีลักษณะทางกายภาพดีกว่าฝักที่สร้างขึ้นจากข้อที่ 16 - 30 และ 31 - 45 ตามลำดับ ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมีพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

การศึกษากาซเนบรรจุสำหรับฝักกระเจี๊ยบเขียวมี 3 วิธี พบว่าฝักที่บรรจุใส่ถาดโฟมหุ้มฟิล์มพลาสติกพีวีซีแล้วใส่กล่องกระดาษลูกฟูกเก็บรักษาที่ 10 องศาเซลเซียส ยังคงความสดและมีอายุการเก็บรักษาได้นานกว่าฝักที่บรรจุใส่ถุงตาข่ายไนลอนแล้วใส่กล่องกระดาษลูกฟูก และฝักที่บรรจุใส่กล่องกระดาษลูกฟูกโดยตรงเก็บรักษาที่ 10 และ 15 องศาเซลเซียส

การลดอุณหภูมิของฝักกระเจี๊ยบเขียวภายหลังการเก็บเกี่ยว 2 วิธีคือน้ำเย็นและห้องเย็น (10 - 12 องศาเซลเซียส) เป็นเวลา 1 ชั่วโมง เปรียบเทียบกับการผึ่งฝักในสภาพอุณหภูมิห้อง (26.6 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 60 เปอร์เซ็นต์) นาน 1 ชั่วโมง เก็บรักษาที่ 10 และ 15 องศาเซลเซียส พบว่าฝักที่ผึ่งในสภาพอุณหภูมิห้องภายหลังเก็บเกี่ยวแล้วเก็บรักษาที่ 10 องศาเซลเซียส มีอายุเก็บรักษานานกว่าการลดอุณหภูมิด้วยวิธีอื่นๆ

การผึ่งฝักในสภาพอุณหภูมิห้อง (28.5 - 29 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 60 เปอร์เซ็นต์) ภายหลังเก็บเกี่ยวนาน 1, 2, และ 3 ชั่วโมงเก็บรักษาที่ 10 องศาเซลเซียส และ 15 องศา

สัปดาห์ หลังจากกาบปลีหุ้มหวีเปิด การเก็บรักษาผลกล้วยหอมในสภาพบรรยากาศตัดแปลงที่ อุณหภูมิ 14 องศาเซลเซียส โดยบรรจุผลในถุงพลาสติกปิดสนิท (sealed polyethylene bag, SPEB), SPEB ใส่สารดูดซับแก๊ส CO₂ (EA), SPEB ใส่สารดูดซับแก๊ส C₂H₄ (EA) หรือ SPEB ใส่สารดูดซับ แก๊ส CO₂(EA) และสารดูดซับแก๊ส C₂H₄ (EA)ปรากฏว่าตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา 45 วันความเข้มข้นของ CO₂, O₂ และ C₂H₄ ในทุกวิธีการมีค่าอยู่ระหว่าง 0.03 – 5.85, 4.91 – 10.92 เปอร์เซ็นต์ และ 0.01 – 0.06 ppm. ตามลำดับ การสูญเสียน้ำหนัก, ความแน่นเนื้อ, soluble solids, total sugars ดี เปลือกและสีเนื้อเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย หลังจากบ่มให้สุกด้วย C₂H₄ ที่ 18 องศาเซลเซียส ผล กล้วยในทุกวิธีการมีคุณภาพการรับประทานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค แต่ผลจาก SPEB, SPEB + cA, SPEB + EA และ SPEB+ cA+ EA มีการหักของข้าวเมื่อนำมาบ่มให้สุก ถ้าเก็บรักษานานเกินกว่า 45, 50, 50 และ 55 วันตามลำดับ

เย็นจิตต์ และสุจริต (2539) ทำการเก็บรักษาช่อผลลองกองอายุ 12 สัปดาห์หลังดอกบาน ในกล่องกระดาษลูกฟูกขนาด 10x13x8 นิ้ว ที่อุณหภูมิ 18 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 90 เปอร์เซ็นต์ สามารถเก็บรักษาผลลองกองไว้ได้นาน 3 สัปดาห์ โดยเริ่มปรากฏการร่วงของผลใน สัปดาห์ที่ 2 ร้อยละ 20.57 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50.06 ในสัปดาห์ที่ 3 โดยผลที่ร่วงส่วนใหญ่ ไม่พบการเข้าทำลายของเชื้อรา

เย็นจิตต์ และคณะ (2540) พบว่าเมื่อเก็บรักษาลองกองไว้ที่อุณหภูมิห้องความชื้นสัมพัทธ์ 67 เปอร์เซ็นต์ จะเก็บรักษาผลได้นาน 10 วัน นอกจากนี้เมื่อเก็บรักษาผลลองกองอายุ 12 สัปดาห์หลังดอกบานไว้ที่อุณหภูมิ 18 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 90 เปอร์เซ็นต์ สามารถ เก็บรักษาผลลองกองไว้ได้ 21 วัน และถ้าเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 15 องศาเซลเซียส ความชื้น สัมพัทธ์ 90 เปอร์เซ็นต์ จะเก็บรักษาผลไว้ได้นาน 14 วัน แต่จะพบอาการสะท้อนหนาว (chilling injury) ในวันที่ 21 วัน ในระหว่างการเก็บรักษาจะมีการสูญเสียน้ำหนักสด เปลือกจะอ่อนนุ่ม มากขึ้น ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำและปริมาณกรดจะลดลง ดังนั้นอุณหภูมิที่เหมาะสมใน การเก็บรักษาลองกองน่าจะอยู่ในช่วง 18 – 20 องศาเซลเซียส

จริงแท้ (2541) กล่าวว่า การเพิ่มปริมาณ CO₂ ให้ผลในการควบคุมโรคมามากกว่าที่ระดับ 10 – 20 เปอร์เซ็นต์ พบว่าสามารถควบคุมเชื้อ *Botrytis* sp. และ *Rhizopus* sp. ในผลสตอเบอรี่หลังการ เก็บเกี่ยวได้ วิธีการนี้ใช้กันอย่างแพร่หลายในการขนส่งผลสตอเบอรี่ในต่างประเทศ และบางส่วน ในประเทศไทย อย่างไรก็ตามมีรายงานว่าในสภาพที่มี CO₂ สูงขึ้นอาจกระตุ้นให้เกิดโรคมบางอย่าง เจริญเติบโตได้มากขึ้นด้วย ดังนั้นการปรับสภาพบรรยากาศเพื่อการควบคุมโรคจึงค่อนข้างจะมีผล เฉพาะเจาะจงกับผลิตผล และโรคแต่ละชนิด

สมชาย และ ยุพัตสา (2544) ศึกษาอิทธิพลของสัดส่วน CO₂; O₂ และอายุของฝักต่อคุณภาพ และอายุการเก็บรักษาข้าวโพดหวาน วางแผนการทดลองแบบ 3x5 factorial in completely randomized design ประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ อายุ และระดับของ CO₂; O₂ เก็บรักษาในถุงพลาสติก

(PE) ที่อุณหภูมิ 9 ± 1 องศาเซลเซียส ผลปรากฏว่าข้าวโพดหวานอายุ 18 วันหลังออกใหม่ มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด TA และก๊าซเอทธิลีนน้อยที่สุด มีปริมาณ TSS ความแน่นเนื้อ มากกว่า มีอายุการเก็บรักษานานที่สุด คือ 39 วัน และมีการเปลี่ยนแปลงสีเปลือกช้ากว่า ข้าวโพดหวานอายุ 20 และ 22 วัน หลังออกใหม่ ปริมาณ TSS และ TA ของข้าวโพดหวานลดลงตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น ปริมาณเอทธิลีนจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในระหว่าง 0 – 21 วันหลังการเก็บรักษา และภายหลังจาก 21 วันแล้วพบว่าปริมาณเอทธิลีนจะเพิ่มขึ้นมาก ในขณะที่คะแนนการยอมรับในการรับประทานลดลงอย่างมากหลังการเก็บรักษา 14 วัน

สมชาย และ อภิรัตน์ (2544) ศึกษาอิทธิพลของสัดส่วนคาร์บอนไดออกไซด์ และออกซิเจน ชนิดของภาชนะบรรจุและสารดูดซับเอทธิลีนต่ออายุการเก็บรักษาผลน้อยหน่า โดยใช้แผนการทดลองแบบ $2 \times 2 \times 7$ factorial in completely randomized design ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ ชนิดของภาชนะบรรจุ สารดูดซับเอทธิลีน และสัดส่วนคาร์บอนไดออกไซด์ และออกซิเจนที่ระดับ 0:0, 1:2, 2:4, 3:6, 4:2, 5:4 และ 6:6 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 16-18 องศาเซลเซียส พบว่าผลน้อยหน่าที่เก็บรักษาในถุง PE และมีสารดูดซับเอทธิลีนร่วมกับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และออกซิเจนอัตราส่วน 3 : 6 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร มีอายุการเก็บรักษาเฉลี่ยนานที่สุดคือ 17.33 วัน ชนิดของภาชนะบรรจุและสารดูดซับเอทธิลีนส่งผลต่อเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนัก การเปลี่ยนแปลงสีผิวผล, การเปลี่ยนแปลงความนิ่ม, ความเสียหายทางกายภาพ, ปริมาณ soluble solid (SS) , เปอร์เซ็นต์กรด (TA), อัตรา SS/TA, ปริมาณก๊าซเอทธิลีน รวมถึงคุณภาพภายหลังจากบ่มสุกและอายุการเก็บรักษาที่เด่นชัดกว่า อัตราส่วนของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และออกซิเจน ผลน้อยหน่าที่เก็บรักษาในถุง PE มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักน้อยกว่าถุง PP และมีสีผิวปกติตลอดอายุการเก็บรักษาและมีอายุการเก็บรักษาเฉลี่ยมากกว่าถุง PP สามารถคงความแข็งของผล และพบความเสียหายทางกายภาพน้อยกว่า แต่พบการเปลี่ยนแปลงสีผิวผิดปกติเกิดขึ้นเมื่ออายุการเก็บรักษา 12 วัน เป็นต้นไป การใช้สารดูดซับเอทธิลีนร่วมกับการเก็บรักษาสามารถลดระดับปริมาณก๊าซเอทธิลีนที่สะสมในภาชนะบรรจุ และสามารถชะลอการสุกของผลน้อยหน่าในระหว่างการเก็บรักษาได้

อภิธา และคณะ (2545) ทำการทดลองเก็บรักษาช่อผลลองกองในสภาพตัดแปลงบรรยากาศ โดยบรรจุช่อผลลองกองในกล่องกระดาษลูกฟูก และบรรจุในถาดโพลีสไตรีน ถุงพลาสติกเจาะรู และไม่เจาะรู ก่อนบรรจุในกล่องกระดาษลูกฟูกร่วมกับการใช้สารดูดซับเอทธิลีนเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 18 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 95 เปอร์เซ็นต์ พบว่าช่อผลลองกองที่บรรจุในกล่องกระดาษลูกฟูกและถาดโพลีสไตรีน สามารถยืดอายุการเก็บรักษาได้นาน 4 สัปดาห์ และนานกว่าถุงพลาสติกเจาะรูและไม่เจาะรู ซึ่งมีอายุการเก็บรักษาได้เพียง 2 สัปดาห์ การทดลองไม่พบความแตกต่างทางสถิติของการหลุดร่วงของช่อผลลองกอง ที่บรรจุในกล่องกระดาษลูกฟูกและถาดโพลีสไตรีน อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มว่าการเก็บรักษาในกล่องกระดาษลูกฟูกให้ผลดีที่สุด เนื่องจากพบการเน่าของผล ความเข้มข้นของเอทธิลีนภายในผล กลิ่นและรสชาติที่ผิดปกติน้อยกว่า

ไม่ว่าการมีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่มีการยอมรับของผู้มีสูงกว่าวิธีการทดลองอื่นๆ การทดลองไม่พบความแตกต่างของการเกิดเปลือกสีน้ำตาล ปริมาณสารฟีนอลทั้งหมด ปริมาณกรดที่โคเตรตได้ ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ TSS/TA ปริมาณน้ำตาลทั้งหมด และปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ในทุกวิธีการทดลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

1. ลอองกอง
2. เครื่องชั่งแบบดิจิทัล ทศนิยม 2 ตำแหน่ง
3. ตู้แช่ควบคุมอุณหภูมิ
4. เครื่องแก้ว เช่น flask, test tube
5. hand refractometer
6. บิวเรตต์
7. แผ่นเทียบสี
8. เครื่องผนึกสุญญากาศ (vacuum sealer) พร้อมอุปกรณ์ควบคุมความดันก๊าซ
9. ถุงพลาสติก
10. ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
11. ก๊าซออกซิเจน
12. สารดูดซับเอทิลีน (ethylene absorbent, EA)
13. สารดูดซับความชื้น (moisture absorbent, MA)
14. ถุงพลาสติก polyethylene (PE)
15. สารเคมีที่ใช้ในการวิเคราะห์

วิธีดำเนินการทดลอง

ศึกษาอิทธิพลของการยืดอายุ โดยใช้อายุการเก็บเกี่ยว และอัตราการใช้ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลอองกอง

จัดหาลอองกองมีลักษณะทางคุณภาพที่ดีหลังการเก็บเกี่ยวมาบรรจุในถุงพลาสติก ในปัจจัย A ถุงละ 1 ช่อ โดยน้ำหนักสดของลอองกอง พร้อมทั้งใส่สารดูดความชื้น (moisture absorbent, MA) ถุงละ 0.5 เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนักสดของลอองกองผนึกปากถุงด้วยเครื่องผนึกสุญญากาศแล้วเติม CO_2 และ O_2 และใส่สารดูดซับเอทิลีน (ethylene absorbent, EA) ตามวิธีการที่กำหนดแล้วนำไปเก็บที่อุณหภูมิ 17 ± 2 องศาเซลเซียส

วางแผนการทดลองแบบ 5×5 factorial in completely randomized design ประกอบด้วย 25 treatment combinations วิธีการละ 3 ซ้ำ ซ้ำละ 35 ผล และมี 2 ปัจจัย คือ

ปัจจัย A คือ คืออายุหลังการติดผลของลองกอง

a_1	=	อายุ 90 วันหลังดอกบาน
a_2	=	อายุ 95 วันหลังดอกบาน
a_3	=	อายุ 100 วันหลังดอกบาน
a_4	=	อายุ 105 วันหลังดอกบาน
a_5	=	อายุ 110 วันหลังดอกบาน

ปัจจัย B สัดส่วนของ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ (แรงดันของก๊าซมีหน่วยเป็นปอนด์/ตารางนิ้ว, PSI)

b_1	CO_2	0	PSI	:	O_2	0	PSI
b_2	CO_2	5	PSI	:	O_2	2	PSI
b_3	CO_2	10	PSI	:	O_2	4	PSI
b_4	CO_2	15	PSI	:	O_2	6	PSI
b_5	CO_2	20	PSI	:	O_2	8	PSI

การศึกษาข้อมูล

1. เปรอ์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด คัด โดยทำการชั่งน้ำหนักเริ่มต้นของผลลองกอง ก่อนการเก็บรักษา หลังจากนั้นทุกๆ 3 วัน แล้วบันทึกผล นำน้ำหนักที่ได้มาคิดเป็นร้อยละของการสูญเสียน้ำหนักสด และคำนวณตามสมการ

$$\text{เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด} = \frac{\text{นน.ก่อนการเก็บรักษา} - \text{นน.หลังการเก็บรักษา}}{\text{นน.ก่อนการเก็บรักษา}} \times 100$$

2. การเปลี่ยนแปลงสีผิว โดยบันทึกผลทุกๆ 3 วัน ทำการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสีของผิวผลแต่ละผลก่อนและหลังการทดลองโดยใช้แผ่นเทียบสีมาตรฐานของ royal horticultural society โดยวัดตั้งแต่เริ่มการทดลองจนถึงสิ้นสุดการทดลอง

3. การเปลี่ยนแปลงสีเนื้อ โดยบันทึกผลทุกๆ 3 วัน ทำการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสีของผิวผลแต่ละผลก่อนและหลังการทดลองโดยใช้แผ่นเทียบสีมาตรฐานของ royal horticultural society โดยวัดตั้งแต่เริ่มการทดลองจนถึงสิ้นสุดการทดลอง

4. คุณภาพในการรับประทาน ทุก 3 วันหลังการเก็บรักษานำผลลองกองมาชิมโดยใช้ผู้ชิม 5 คน แบ่งคะแนนความชอบเป็น 5 ระดับคือ

ระดับคะแนน	5	คือ รสชาติดีมากเช่นเดียวกับลองกองผลสด
ระดับคะแนน	4	คือ รสชาติดี มีรสชาติใกล้เคียงกับลองกองผลสด
ระดับคะแนน	3	คือ รสชาติดีมีกลิ่นผิดปกติเล็กน้อยเป็นที่ยอมรับได้
ระดับคะแนน	2	คือ รสชาติพอใช้ มีรสชาติและกลิ่นผิดปกติเล็กน้อยแต่ยัง

ระดับคะแนน 1 คือ รสชาติไม่เหมาะสมกับการบริโภค มีกลิ่นและรสชาติที่ผิดปกติ

5. ปริมาณ tritrateable acidity (TA) ทำการบันทึกผลทุกๆ 3 วัน โดยการนำน้ำคั้นจากผลลิ้นจี่ปริมาตร 5 มิลลิลิตร มาเติมสารละลาย phenolphthalein ความเข้มข้น 1% จำนวน 3-4 หยด เพื่อใช้เป็น indicator จากนั้นนำไปไตเตรตด้วยสารละลายต่างมาตรฐาน (NaOH) ความเข้มข้น 0.1 N จนกระทั่งถึง end point (น้ำคั้นเปลี่ยนเป็นสีชมพูอย่างถาวร) บันทึกปริมาตรค่าที่ใช้เพื่อใช้ในการคำนวณหาเปอร์เซ็นต์กรดมาลิกจากสูตร

$$\text{เปอร์เซ็นต์กรดมาลิก} = \frac{\text{N base} \times \text{ml. Base} \times \text{meq.wt. ของกรดมาลิก}}{\text{ml. ของน้ำคั้นที่ใช้}} \times 100$$

โดย N base = normality ของ NaOH

ml. base = จำนวนมิลลิลิตรของ NaOH ที่ใช้ไตเตรต

meq.wt. ของกรดมาลิก = 0.067

6. ปริมาณ total soluble solid (TSS) ทุกๆ 3 วันหลังการเก็บรักษา นำผลลองกองมาวัดปริมาณ TSS โดยการนำน้ำคั้นจากผลลิ้นจี่มาวัดด้วย hand refractometer มีหน่วยเป็น brix

7. อายุการเก็บรักษา โดยดูจากคุณภาพที่ดีในการรับประทานและสภาพภายนอกซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้จนถึงสิ้นสุดการยอมรับได้ นับอายุเป็นวัน

การวิเคราะห์ผลทางสถิติ

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้ตาราง analysis of variance (ANOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้วิธี duncan's new multiple range test (DNMRT) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

สถานที่ทำการทดลอง

ห้องปฏิบัติการวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ภาควิชาพืชสวน คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ระยะเวลาในการทดลอง

เริ่มทดลอง เดือน พฤศจิกายน 2547

สิ้นสุดการทดลอง เดือน พฤษภาคม 2547

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 7 เดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลอง

จากการศึกษาอิทธิพลผลของอายุการเก็บเกี่ยว และอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลองกอง ที่อุณหภูมิ 17 ± 2 องศาเซลเซียส ผลปรากฏว่า

1. เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด

ในระหว่างการเก็บรักษาพบว่า ลองกองมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดที่เพิ่มขึ้นตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น (ภาพที่ 1) และเมื่อสิ้นสุดการทดลองลองกองมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุด 1.25 เปอร์เซ็นต์และมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุดคือ 0.79 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 1) ซึ่งมีผลการทดลองดังนี้

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน เก็บรักษาร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 0.59 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI และ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 0.57, 0.56, 0.47, 0.45, 0.44, 0.42, 0.42, 0.42, 0.37, 0.37, 0.36, 0.36, 0.35, 0.34, 0.32, 0.32, 0.32, 0.31, 0.31, 0.29, 0.27, 0.27 และ 0.23 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักน้อยที่สุดคือ 0.21 เปอร์เซ็นต์ และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนัก

เกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI และ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 0.82, 0.81, 0.78, 0.75, 0.71, 0.71, 0.69, 0.69, 0.68, 0.66, 0.64, 0.64, 0.61, 0.61, 0.60, 0.60, 0.58, 0.58, 0.55, 0.52, 0.51, 0.51 และ 0.50 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุดคือ 0.37 เปอร์เซ็นต์ และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 1 ภาพที่ 1)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีการสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 0.70 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100, 110 และ 95 วัน ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 0.67, 0.64 และ 0.62 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วันมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุด คือ 0.57 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวลองกองมีผลทำให้เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2 ภาพที่ 2)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 20:8 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 0.67 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 10:4, 5:2 และ 15:6 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 0.66, 0.65 และ 0.64 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 0:0 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุดคือ 0.58 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 3 ภาพที่ 3)

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 5:2 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 1.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว

95 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI และ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 0.88, 0.85, 0.85, 0.85, 0.83, 0.81, 0.79, 0.77, 0.77, 0.73, 0.73, 0.72, 0.70, 0.69, 0.65, 0.65, 0.65, 0.64, 0.62, 0.60, 0.59, 0.59 และ 0.54 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุดคือ 0.42 เปอร์เซ็นต์ และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 1 ภาพที่ 1)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีการสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 0.78 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95, 100 และ 105 วัน ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 0.77, 0.71 และ 0.69 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุด คือ 0.63 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองมีผลทำให้เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2 ภาพที่ 2)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 20:8 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 0.77 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 5:2, 0:0 และ 10:4 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 0.73, 0.72 และ 0.69 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 15:6 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุดคือ 0.68 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 3 ภาพที่ 3)

ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 5:2 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 1.53 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บ

เกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI และ ลองกองอายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 0.92, 0.87, 0.85, 0.82, 0.81, 0.74, 0.73, 0.69, 0.65, 0.61, 0.30, 0.26, 0.22, 0.22, 0.21, 0.17 และ 0.16 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุดคือ 0.13 เปอร์เซ็นต์ ส่วนวิธีการอื่นๆหมคอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 1 ภาพที่ 1)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน มีการสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 0.89 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วันซึ่งมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 0.84 เปอร์เซ็นต์ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วันมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุด คือ 0.13 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองมีผลทำให้เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2 ภาพที่ 2)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 5:2 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 1.19 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 20:8, 10:4 และ 15:6 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 0.83, 0.83 และ 0.78 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 0:0 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุดคือ 0.69 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 3 ภาพที่ 3)

ภายหลังการเก็บรักษา 18 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยวของลองกอง 90 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ 0:0 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 1.25 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI และ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 1.15, 1.05, 1.02 และ 0.79 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 14:6 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุดคือ 0.28 เปอร์เซ็นต์ ส่วนวิธีการอื่นๆหมคอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 1 ภาพที่ 1)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีการสูญเสียน้ำหนักสดคือ 0.89 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวลองกองมีผลทำให้เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2 ภาพที่ 2)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุดคือ 1.25 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 และ 5:2 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด 1.15 และ 1.05 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุดคือ 1.02 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 3 ภาพที่ 3)

ตารางที่ 1 แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับ อัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ ต่างๆ กัน

Treatment Combination	การสูญเสียน้ำหนักสด (เปอร์เซ็นต์)					
	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
a ₁ b ₁ (90วัน + 0:0 PSI)	0.36a ^{1/}	0.53a ^{1/}	0.60b-e ^{1/}	0.73a ^{1/}	0.74c-e ^{1/}	1.25a ^{1/}
a ₁ b ₂ (90วัน + 5:2 PSI)	0.37a	0.60a	0.81a-c	0.85a	0.85bc	1.05c
a ₁ b ₃ (90วัน + 10:4 PSI)	0.42a	0.60a	0.66a-e	0.60a	0.81b-d	1.15b
a ₁ b ₄ (90วัน + 15:6 PSI)	0.37a	0.64a	0.82ab	0.85a	0.87bc	-
a ₁ b ₅ (90วัน + 20:8 PSI)	0.59a	0.49a	0.61b-e	0.88a	0.92b	1.02c
a ₂ b ₁ (95วัน + 0:0 PSI)	0.29a	0.45a	0.52ef	0.65a	0.61e	-
a ₂ b ₂ (95วัน + 5:2 PSI)	0.31a	0.41a	0.69a-e	1.00a	1.53a	-
a ₂ b ₃ (95วัน + 10:4 PSI)	0.45a	0.46a	0.68a-e	0.65a	0.82bc	0.79d
a ₂ b ₄ (95วัน + 15:6 PSI)	0.47a	0.45a	0.50ef	0.72a	0.69 c-e	-
a ₂ b ₅ (95วัน + 20:8 PSI)	0.57a	0.47a	0.69a-e	0.85a	0.73c-e	-
a ₃ b ₁ (100วัน + 0:0 PSI)	0.35a	0.44a	0.55d-f	0.83a	0.65e	-
a ₃ b ₂ (100วัน + 5:2 PSI)	0.27a	0.47a	0.58c-f	0.69a	-	-
a ₃ b ₃ (100วัน +10:4 PSI)	0.32a	0.57a	0.75a-d	0.59a	-	-
a ₃ b ₄ (100วัน +15:6 PSI)	0.42a	0.38a	0.71a-e	0.65a	-	-
a ₃ b ₅ (100วัน + 20:8 PSI)	0.42a	0.51a	0.78a-c	0.77a	-	-
a ₄ b ₁ (105วัน + 0:0 PSI)	0.23a	0.31a	0.37f	0.79a	-	-
a ₄ b ₂ (105วัน + 5:2 PSI)	0.34a	0.40a	0.64b-e	0.70a	-	-
a ₄ b ₃ (105วัน + 10:4 PSI)	0.44a	0.46a	0.60b-e	0.81a	-	-
a ₄ b ₄ (105วัน + 15:6 PSI)	0.27a	0.55a	0.64b-e	0.54a	-	-
a ₄ b ₅ (105วัน + 20:8 PSI)	0.56a	0.51a	0.58c-f	0.62a	-	-
a ₅ b ₁ (110วัน + 0:0 PSI)	0.21a	0.45a	0.88a	0.59a	-	-
a ₅ b ₂ (110วัน + 5:2 PSI)	0.32a	0.50a	0.51ef	0.42a	-	-
a ₅ b ₃ (110วัน + 10:4 PSI)	0.31a	0.38a	0.61b-e	0.77a	-	-
a ₅ b ₄ (110วัน + 15:6 PSI)	0.32a	0.43a	0.51ef	0.64a	-	-
a ₅ b ₅ (110วัน + 20:8 PSI)	0.36a	0.77a	0.71a-e	0.73a	-	-

^{1/} ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวดิ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 2 แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่างๆ กัน

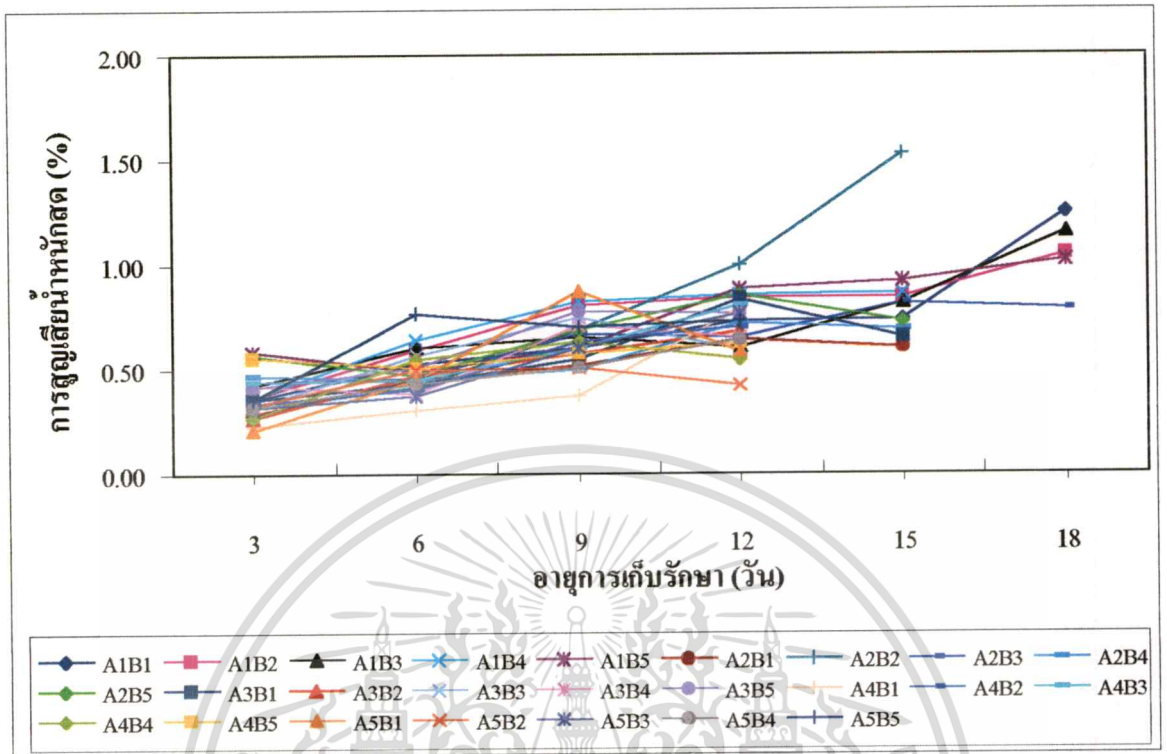
ปัจจัย A (อายุการเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน/วัน)	การสูญเสียน้ำหนักสด (เปอร์เซ็นต์)					
	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
90	0.42a ^L	0.57a ^L	0.70a ^L	0.78a ^L	0.84a ^L	1.12a ^L
95	0.42a	0.45b	0.62ab	0.78a	0.89a	-
100	0.36ab	0.47b	0.67a	0.71a	-	-
105	0.37ab	0.44b	0.57b	0.69a	-	-
110	0.31b	0.51ab	0.64ab	0.63a	-	-

^L ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวดิ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

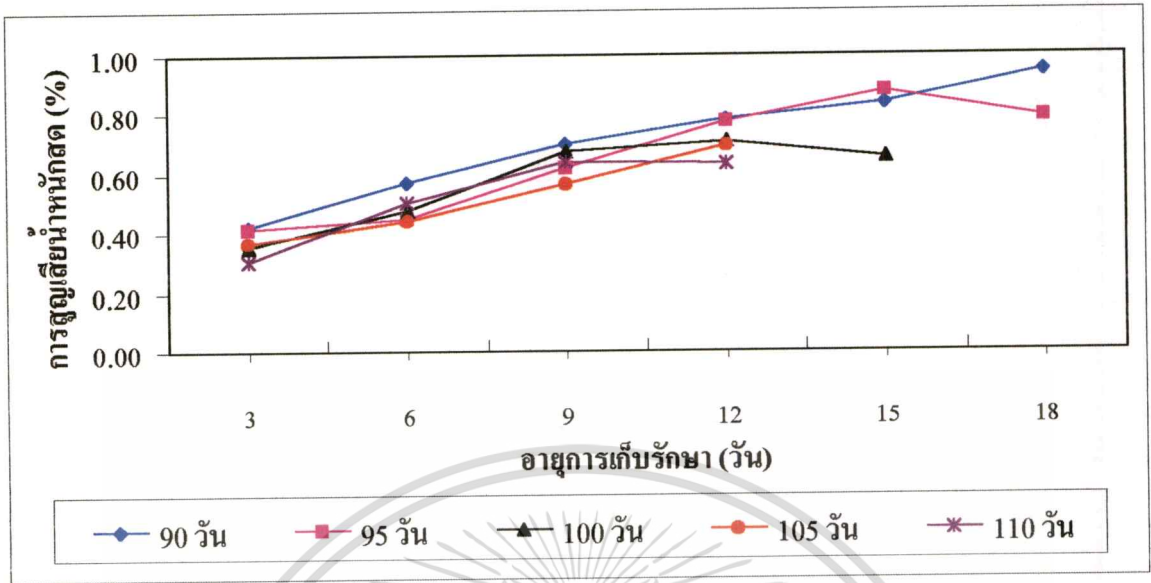
ตารางที่ 3 แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่เก็บรักษาพร้อมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ ต่างๆ กัน

ปัจจัย B (CO ₂ : O ₂ , PSI)	การสูญเสียน้ำหนักสด (เปอร์เซ็นต์)					
	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
0:0	0.29c	0.44a	0.58a	0.72a	0.69b	1.25a
5:2	0.32bc	0.48a	0.65a	0.73a	1.19a	1.05b
10:4	0.39b	0.49a	0.66a	0.69a	0.83b	1.15ab
15:6	0.37b	0.49a	0.64a	0.68a	0.78b	-
20:8	0.50a	0.55a	0.67a	0.77a	0.83b	1.02b

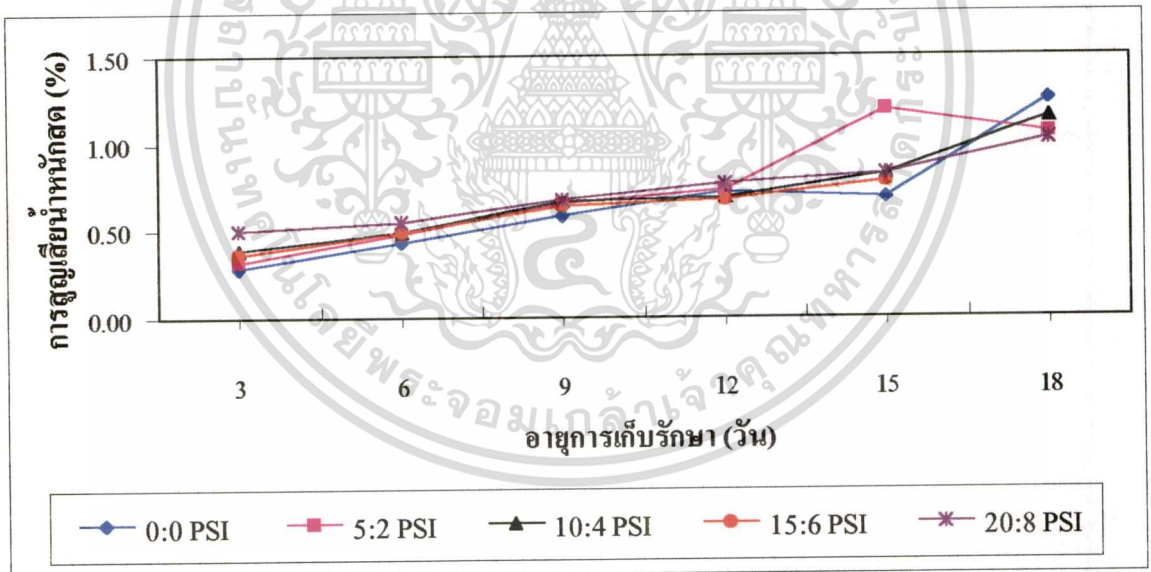
^L ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวดิ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ภาพที่ 1 แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับ อัตราการไหลของก๊าซ CO_2 ; O_2 ต่าง ๆ กัน

ภาพที่ 2 แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่าง ๆ กัน

ภาพที่ 3 แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ปริมาณ total soluble solid (TSS)

ในระหว่างการเก็บรักษาพบว่า ลองกองมีปริมาณ TSS ลดลงเรื่อยๆ ตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น (ภาพที่ 4) และเมื่อสิ้นสุดการทดลองผลลองกองปริมาณ TSS มากที่สุด 18.13 brix และมีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 17.03 brix (ตารางที่ 4) ซึ่งมีผลการทดลองดังนี้

ก่อนทำการเก็บรักษา

ก่อนทำการเก็บรักษาผลลองกองมีปริมาณ TSS อยู่ในช่วงระหว่าง 16.00 – 19.55 brix

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 19.33 brix รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI และ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI ซึ่งมีปริมาณ TSS 18.97, 18.93, 18.70, 18.53, 18.53, 18.47, 18.33, 18.27, 18.07, 18.00, 17.87, 17.80, 17.73, 17.33, 17.13, 17.13, 17.07, 16.80, 16.80, 16.73, 16.67 และ 16.67 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 16.60 brix และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ปริมาณ TSS ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 4 ภาพที่ 4)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 18.61 brix รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110, 100 และ 95 วันซึ่งมีปริมาณ TSS 18.39, 17.71 และ 17.01 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่

อายุการเก็บเกี่ยว 90 วันมีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 17.00 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่า อายุการเก็บเกี่ยวของลองกองมีผลทำให้ปริมาณ TSS มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 5 ภาพที่ 5)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 18.15 brix รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4, 5:2 และ 15:6 PSI มีปริมาณ TSS 17.74, 17.67 และ 17.60 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 17.56 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TSS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 6 ภาพที่ 6)

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 19.00 brix รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI ซึ่งมีปริมาณ TSS 18.53, 18.40, 18.33, 18.27, 18.00, 17.80, 17.80, 17.63, 17.53, 17.47, 17.40, 17.33, 17.30, 17.20, 17.07, 17.07, 17.00, 16.87, 16.80, 16.80, 16.73, 16.27 และ 15.93 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 15.87 brix และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 4 ภาพที่ 4)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 17.92 brix รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105, 100 และ 90 วันซึ่งมีปริมาณ TSS 17.91, 17.17 และ 17.15 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 15.87 brix และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 4 ภาพที่ 4)

ไม่ว่ากรรมวิธีทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน มีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 16.73 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่า อายุการเก็บเกี่ยวของผลทำให้ปริมาณ TSS มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 5 ภาพที่ 5)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่ เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 18.05 brix รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2, 20:8 และ 10:4 PSI มีปริมาณ TSS 17.54, 17.24 และ 17.12 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 16.93 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TSS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 6 ภาพที่ 6)

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 18.33 brix รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI และ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI ซึ่งมีปริมาณ TSS 18.27, 18.07, 17.73, 17.60, 17.60, 17.40, 17.40, 17.40, 17.33, 17.30, 17.27, 17.27, 17.20, 17.13, 17.00, 16.87, 16.80, 16.73, 16.57, 16.47, 16.47, 15.87 และ 15.80 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองอายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 15.27 brix และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ปริมาณ TSS ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 4 ภาพที่ 4)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 17.51 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110, 90 และ 100 วัน ซึ่งมีปริมาณ TSS 17.47, 17.35 และ 16.59 brix ตามลำดับ ส่วน

เอกสารเก็บเกี่ยว 110, 90 และ 100 วัน ซึ่งมีปริมาณ TSS 17.47, 17.35 และ 16.59 brix ตามลำดับ ส่วน

ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วันมีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 16.51 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวลองกองมีผลทำให้ปริมาณ TSS มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 5 ภาพที่ 5)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 17.44 brix รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0, 10:4 และ 20:8 PSI มีปริมาณ TSS 17.15, 17.13 และ 16.89 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 16.81 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการใช้ของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TSS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 6 ภาพที่ 6)

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 18.07 brix รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI ซึ่งมีปริมาณ TSS 18.00, 18.00, 17.73, 17.67, 17.53, 17.40, 17.20, 17.13, 16.73, 16.73, 16.73, 16.67, 16.60, 16.33, 16.13, 15.93, 15.80, 15.80, 15.73, 15.67 และ 15.60 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 15.20 brix ส่วนวิธีการอื่น ๆ หมดยุติอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 4 ภาพที่ 4)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 17.63 brix รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105,

95 และ 100 วันซึ่งมีปริมาณ TSS 17.35, 16.43 และ 16.13 brix ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วันมีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 16.13 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวลองกองมีผลทำให้ปริมาณ TSS มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 5 ภาพที่ 5)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 17.27 brix รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6, 5:2 และ 10:4 PSI มีปริมาณ TSS 16.89, 16.57 และ 16.55 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 16.39 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TSS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 6 ภาพที่ 6)

ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 18.20 brix รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI ซึ่งมีปริมาณ TSS 17.73, 17.67, 17.33, 16.87, 16.67, 16.67, 16.60, 16.27 และ 16.10 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 15.27 brix ส่วนวิธีการอื่นๆหมดอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 4 ภาพที่ 4)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 17.21 brix ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วันมีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 16.64 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวลองกองมีผลทำให้ปริมาณ TSS มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 5 ภาพที่ 5)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 17.97 brix รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6, 10:4 และ 5:2 PSI มีปริมาณ TSS 16.97, 16.77 และ 16.47 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 16.35 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TSS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 6 ภาพที่ 6)

ภายหลังการเก็บรักษา 18 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 18.13 brix รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI ซึ่งมีปริมาณ TSS 17.70, 17.67 และ 17.40 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 17.03 brix ส่วนวิธีการอื่นๆหมดอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 4 ภาพที่ 4)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีปริมาณ TSS คือ 14.04 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวลองกองมีผลทำให้ปริมาณ TSS มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 5 ภาพที่ 5)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุดคือ 17.92 brix รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 และ 0:0 PSI มีปริมาณ TSS 17.67 และ 17.40 brix ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุดคือ 17.00 brix จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TSS มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 6 ภาพที่ 6)

ตารางที่ 4 แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับ
กับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ต่าง ๆ กัน

Treatment Combination	ปริมาณ TSS (brix)						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
a ₁ b ₁ (90วัน + 0:0 PSI)	16.90a ^U	17.80a ^U	17.63a ^U	17.13a ^U	15.80a ^U	15.27d ^U	17.40bc ^U
a ₁ b ₂ (90วัน + 5:2 PSI)	17.00a	17.13a	16.27a	18.27a	15.87a	16.27cd	17.67ab
a ₁ b ₃ (90วัน + 10:4 PSI)	16.30a	16.80a	17.80a	17.20a	16.67a	16.87a-c	18.13a
a ₁ b ₄ (90วัน + 15:6 PSI)	16.00a	16.60a	17.07a	16.57a	16.60a	16.60bc	-
a ₁ b ₅ (90วัน + 20:8 PSI)	16.90a	16.67a	17.00a	17.60a	15.73a	18.20a	17.03c
a ₂ b ₁ (95วัน + 0:0 PSI)	18.10a	16.80a	17.33a	16.47a	17.13a	17.67ab	-
a ₂ b ₂ (95วัน + 5:2 PSI)	16.80a	17.07a	16.87a	16.47a	15.60a	16.67bc	-
a ₂ b ₃ (95วัน + 10:4 PSI)	16.60a	17.13a	16.73a	16.73a	16.73a	16.67bc	17.70ab
a ₂ b ₄ (95วัน + 15:6 PSI)	17.70a	16.73a	15.93a	17.00a	16.73a	17.33a-c	-
a ₂ b ₅ (95วัน + 20:8 PSI)	17.20a	17.33a	16.80a	15.87a	15.93a	17.73ab	-
a ₃ b ₁ (100วัน + 0:0 PSI)	17.25a	18.27a	18.40a	17.30a	17.67a	16.10cd	-
a ₃ b ₂ (100วัน + 5:2 PSI)	16.55a	16.67a	17.30a	17.73a	15.80a	-	-
a ₃ b ₃ (100วัน + 10:4 PSI)	18.10a	17.13a	16.80a	16.87a	15.20a	-	-
a ₃ b ₄ (100วัน + 15:6 PSI)	18.25a	18.47a	15.87a	15.80a	15.67a	-	-
a ₃ b ₅ (100วัน + 20:8 PSI)	18.50a	18.00a	17.47a	15.27a	16.33a	-	-
a ₄ b ₁ (105วัน + 0:0 PSI)	18.90a	19.33a	18.53a	18.07a	17.73a	-	-
a ₄ b ₂ (105วัน + 5:2 PSI)	19.55a	18.97a	18.27a	17.40a	18.07a	-	-
a ₄ b ₃ (105วัน + 10:4 PSI)	19.25a	18.70a	17.20a	17.27a	16.13a	-	-
a ₄ b ₄ (105วัน + 15:6 PSI)	19.50a	18.33a	18.00a	17.40a	18.07a	-	-
a ₄ b ₅ (105วัน + 20:8 PSI)	18.35a	17.73a	17.53a	17.40a	16.73a	-	-
a ₅ b ₁ (110วัน + 0:0 PSI)	18.70a	18.53a	18.33a	16.80a	18.00a	-	-
a ₅ b ₂ (110วัน + 5:2 PSI)	18.90a	18.53a	19.00a	17.33a	17.53a	-	-
a ₅ b ₃ (110วัน + 10:4 PSI)	18.90a	18.93a	17.07a	17.60a	18.00a	-	-
a ₅ b ₄ (110วัน + 15:6 PSI)	18.30a	17.87a	17.80a	17.27a	17.40a	-	-
a ₅ b ₅ (110วัน + 20:8 PSI)	19.00a	18.07a	17.40a	18.33a	17.20a	-	-

^U ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวตั้งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 5 แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของล่องกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่าง ๆ กัน

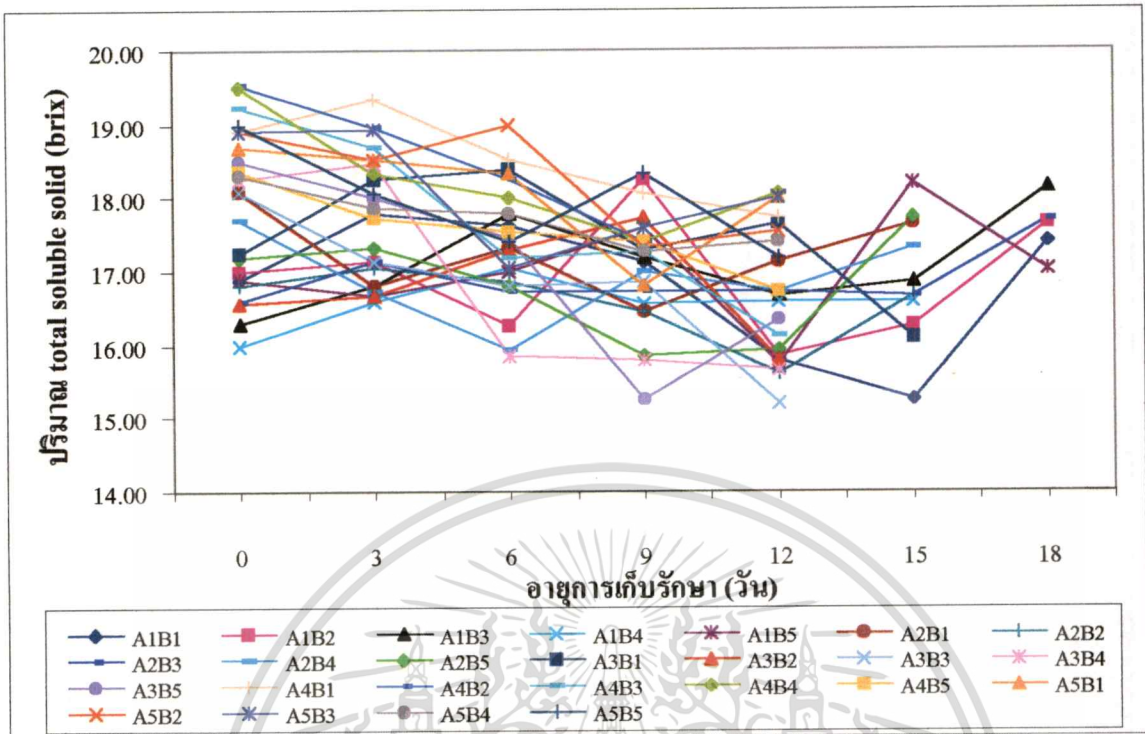
ปัจจัย A (อายุการเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน/วัน)	ปริมาณ TSS (brix)						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
90	16.62c ^U	17.00b ^U	17.15ab ^U	17.35ab ^U	16.13b ^U	16.64b ^U	14.04a ^U
95	17.28b	17.01b	16.73b	16.51c	16.43b	17.21a	-
100	17.73b	17.71ab	17.17ab	16.59bc	16.13b	-	-
105	19.11a	18.61a	17.91a	17.51a	17.35a	-	-
110	18.76a	18.39a	17.92a	17.47a	17.63a	-	-

^U ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวดิ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 6 แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของล่องกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ ต่างๆ กัน

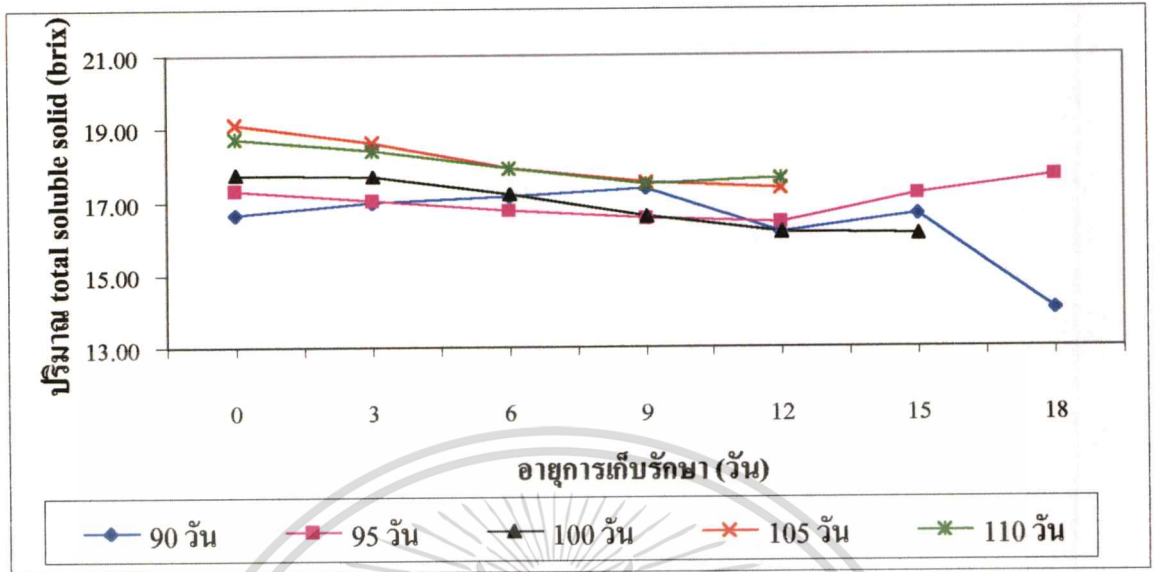
ปัจจัย B (CO ₂ : O ₂ , PSI)	ปริมาณ TSS (brix)						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
0:0	17.99a ^U	18.15a ^U	18.05a ^U	17.44a ^U	17.27a ^U	16.35b ^U	17.40b ^U
5:2	17.97a	17.74a	17.54a	17.15a	16.89a	16.47b	17.67b
10:4	17.95a	17.67a	17.24a	17.13a	16.57a	16.77b	18.13a
15:6	17.83a	17.60a	17.12a	16.89a	16.55a	16.97b	-
20:8	17.76a	17.56a	16.93a	16.81a	16.39a	17.97a	17.00c

^U ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวดิ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

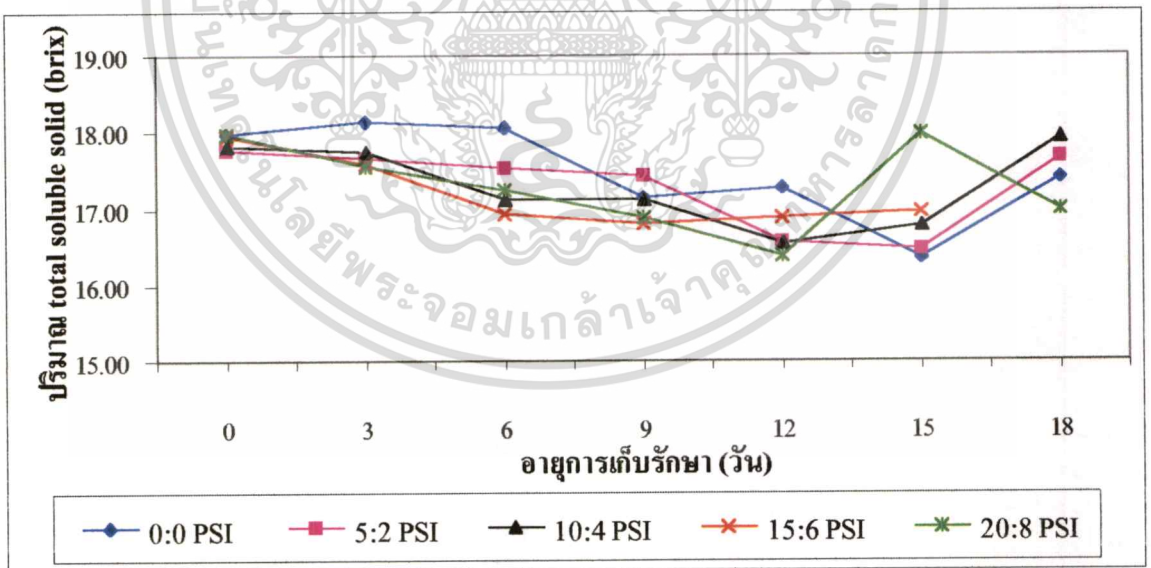

ภาพที่ 4 แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานร่วมกับ อัตราการไหลของก๊าซ CO_2 : O_2 ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5 แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของล่องกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่างๆ กัน

ภาพที่ 6 แสดงปริมาณ total soluble solid (TSS) ของล่องกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ปริมาณ titratable acidity (TA)

ในระหว่างการเก็บรักษาพบว่า ลองกองมีปริมาณ TA ลดลงเรื่อยๆ ตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น (ภาพที่ 7) และเมื่อสิ้นสุดการทดลองลองกองปริมาณ TA มากที่สุด 1.02 เปอร์เซ็นต์ และมีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.30 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 7) ซึ่งมีผลการทดลองดังนี้

ก่อนทำการเก็บรักษา

ก่อนทำการเก็บรักษาผลลึ้นที่มีปริมาณ TA อยู่ในช่วงระหว่าง 0.60 – 0.87 เปอร์เซ็นต์

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 1.28 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI ซึ่งมีปริมาณ TA 1.06, 1.01, 0.97, 0.95, 0.93, 0.89, 0.88, 0.83, 0.83, 0.82, 0.81, 0.81, 0.79, 0.78, 0.75, 0.74, 0.73, 0.72, 0.72, 0.71 และ 0.71 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.70 เปอร์เซ็นต์ และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ปริมาณ TA ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 7 ภาพที่ 7)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 1.05 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95, 100 และ 105 วันซึ่งมีปริมาณ TA 0.79 เปอร์เซ็นต์ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันมี

ปริมาณ TA น้อยที่สุด คือ 0.75 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวของผลทำให้มีปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 8 ภาพที่ 8)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 0.89 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6, 5:2 และ 0:0 PSI มีปริมาณ TA 0.86, 0.85 และ 0.79 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.78 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่า อัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TA ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 9 ภาพที่ 9)

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 1.17 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI และ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI ซึ่งมีปริมาณ TA 1.12, 0.98, 0.91, 0.88, 0.88, 0.86, 0.85, 0.85, 0.82, 0.78, 0.75, 0.74, 0.71, 0.70, 0.70, 0.68, 0.64, 0.64, 0.62, 0.61, 0.60, 0.59 และ 0.59 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.57 เปอร์เซ็นต์ และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ปริมาณ TA ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 7 ภาพที่ 7)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 1.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95,

เอกสา 100 และ 105 วันซึ่งมีปริมาณ TA 0.83, 0.73 และ 0.69 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI ซึ่งมีปริมาณ TA 1.12, 0.98, 0.91, 0.88, 0.88, 0.86, 0.85, 0.85, 0.82, 0.78, 0.75, 0.74, 0.71, 0.70, 0.70, 0.68, 0.64, 0.64, 0.62, 0.61, 0.60, 0.59 และ 0.59 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.57 เปอร์เซ็นต์ และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ปริมาณ TA ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 7 ภาพที่ 7)

ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม หักห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เก็บเกี่ยว 110 วันมีปริมาณ TA น้อยที่สุด คือ 0.60 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุ การเก็บเกี่ยวของงอกมีผลทำให้ปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 8 ภาพที่ 8)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า งอกกองที่ เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 0.83 เปอร์เซ็นต์ รอง ลงมา คืองอกกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2; 10:4 และ 15:6 PSI มีปริมาณ TA 0.78, 0.76 และ 0.74 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนงอกกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.73 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่า อัตราการใช้ของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TA ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 9 ภาพที่ 9)

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน

งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มี ปริมาณ TA มากที่สุดคือ 1.14 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคืองอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บ เกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, งอกกองที่ อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, งอกกองที่อายุการ เก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บ เกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI และ งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ซึ่งมีปริมาณ TA 1.08, 1.05, 1.04, 0.96, 0.90, 0.89, 0.82, 0.76, 0.74, 0.71, 0.71, 0.69, 0.66, 0.65, 0.65, 0.63, 0.63, 0.62, 0.60 และ 0.60 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนงอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, งอกกองที่อายุ การเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI และงอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.59 เปอร์เซ็นต์ และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ปริมาณ TA มี ความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 7 ภาพที่ 7)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของงอกกองอย่างเดีย พบว่า งอกกองที่อายุ การเก็บเกี่ยว 90 วัน มีปริมาณ TA ที่สุดคือ 1.02 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ งอกกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95, 105 และ 100 วันซึ่งมีปริมาณ TA 0.84, 0.69 และ 0.67 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนงอกกองที่ค่า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันมีปริมาณ TA น้อยที่สุด คือ 0.62 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวของผลทำให้ปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 8 ภาพที่ 8)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราคาร์บอนของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลอกรงที่เก็บรักษาในอัตราคาร์บอนของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 0.82 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือลอกรงที่เก็บรักษาในอัตราคาร์บอนของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 และ 10:4 PSI มีปริมาณ TA 0.79 และ 0.75 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลอกรงที่เก็บรักษาในอัตราคาร์บอนของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 และ 0:0 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.74 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราคาร์บอนของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TA ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 9 ภาพที่ 9)

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน

ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน ร่วมกับอัตราคาร์บอนของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 1.10 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI และ ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI ซึ่งมีปริมาณ TA 1.04, 0.94, 0.93, 0.90, 0.83, 0.82, 0.80, 0.74, 0.74, 0.73, 0.72, 0.68, 0.67, 0.67, 0.65, 0.65, 0.64, 0.63, 0.62, 0.61, 0.60 และ 0.51 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.50 เปอร์เซ็นต์ ส่วนวิธีการอื่นๆหมดอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าปริมาณ TA ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 7 ภาพที่ 7)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลอกรงอย่างเดียว พบว่า ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 0.95 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95, 105 และ 100 วันซึ่งมีปริมาณ TA 0.77, 0.69 และ 0.66 เปอร์เซ็นต์ ส่วนลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.50 เปอร์เซ็นต์ ส่วนวิธีการอื่นๆหมดอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าปริมาณ TA ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 7 ภาพที่ 7)

ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เก็บเกี่ยว 110 วันมีปริมาณ TA น้อยที่สุด คือ 0.61 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่า อายุการเก็บเกี่ยวของงอกมีผลทำให้ปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 8 ภาพที่ 8)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลอกรงที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 0.78 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือลอกรงที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2, 0:0 และ 20:8 PSI มีปริมาณ TA 0.78, 0.75 และ 0.72 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลอกรงที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.65 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่า อัตราการใช้ของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 9 ภาพที่ 9)

ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน

ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 0.96 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI และลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI ซึ่งมีปริมาณ TA 0.95, 0.89, 0.88, 0.83, 0.80, 0.72, 0.72, 0.71, 0.70, 0.59, 0.25, 0.24, 0.22, 0.21, 0.21, 0.20 และ 0.19 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.18 เปอร์เซ็นต์ ส่วนวิธีการอื่นๆหมดอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 7 ภาพที่ 7)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลอกรงอย่างเดียว พบว่า ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 0.90 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ ลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วันซึ่งมีปริมาณ TA 0.74 เปอร์เซ็นต์ ส่วนลอกรงที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วันมีปริมาณ TA น้อยที่สุด คือ 0.12 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวของงอกมีผลทำให้ปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 8 ภาพที่ 8)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลอกรงที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 0.86 เปอร์เซ็นต์

เอกสาร
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตรการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 และ 5:2 PSI มีปริมาณ TA 0.84 และ 0.79 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตรการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 และ 5:2 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.76 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่า อัตรการไหลของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 9 ภาพที่ 9)

ภายหลังการเก็บรักษา 18 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน ร่วมกับอัตรการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 1.02 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI ซึ่งมีปริมาณ TA 0.92, 0.85, 0.82 และ 0.76 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.30 เปอร์เซ็นต์ ส่วนวิธีการอื่นๆหมดอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่า ปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 7 ภาพที่ 7)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีปริมาณ TA คือ 0.70 เปอร์เซ็นต์ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วันมีปริมาณ TA น้อยที่สุด คือ 0.17 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวลองกองมีผลทำให้ ปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 8 ภาพที่ 8)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตรการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตรการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีปริมาณ TA มากที่สุดคือ 0.35 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตรการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 และ 0:0 PSI มีปริมาณ TA 0.20 และ 0.16 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตรการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีปริมาณ TA น้อยที่สุดคือ 0.15 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตรการไหลของก๊าซมีผลทำให้ปริมาณ TA มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 9 ภาพที่ 9)

ตารางที่ 7 แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานร่วมกับ อัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ ต่างๆ กัน

Treatment Combination	ปริมาณ TA (เปอร์เซ็นต์)						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
a ₁ b ₁ (90วัน + 0:0 PSI)	0.87a ^U	0.93a ^U	1.17a ^U	0.89b-e ^U	0.93a ^U	0.96a ^U	0.82c ^U
a ₁ b ₂ (90วัน + 5:2 PSI)	0.77a-d	1.01a	1.12a	1.04a-c	0.94a	0.88ab	1.02a
a ₁ b ₃ (90วัน + 10:4PSI)	0.73a-d	1.06a	0.98a	0.96a-d	1.10a	0.89ab	0.92b
a ₁ b ₄ (90วัน + 15:6 PSI)	0.71a-d	0.95a	0.91a	1.08ab	0.74a	0.80bc	-
a ₁ b ₅ (90วัน + 20:8 PSI)	0.81a-c	1.28a	0.85a	1.14a	1.04a	0.95a	0.76d
a ₂ b ₁ (95วัน + 0:0 PSI)	0.75a-d	0.79a	0.88a	0.71ef	0.83a	0.71cd	-
a ₂ b ₂ (95วัน + 5:2 PSI)	0.87a	0.71a	0.70a	0.71ef	0.80a	0.70cd	-
a ₂ b ₃ (95วัน + 10:4 PSI)	0.79a-d	0.83a	0.86a	0.82c-f	0.90a	0.83a-c	0.85c
a ₂ b ₄ (95วัน + 15:6 PSI)	0.64b-d	0.74a	0.82a	0.90b-e	0.67a	0.72cd	-
a ₂ b ₅ (95วัน + 20:8 PSI)	0.60d	0.89a	0.88a	1.05a-c	0.62a	0.72cd	-
a ₃ b ₁ (100วัน + 0:0 PSI)	0.78a-d	0.70a	0.85a	0.63f	0.74a	0.59d	-
a ₃ b ₂ (100วัน + 5:2 PSI)	0.84ab	0.97a	0.74a	0.59f	0.82a	-	-
a ₃ b ₃ (100วัน +10:4 PSI)	0.61cd	0.72a	0.59a	0.76d-f	0.63a	-	-
a ₃ b ₄ (100วัน +15:6 PSI)	0.75a-d	0.73a	0.75a	0.74d-f	0.51a	-	-
a ₃ b ₅ (100วัน + 20:8 PSI)	0.85a	0.82a	0.70a	0.65ef	0.61a	-	-
a ₄ b ₁ (105วัน + 0:0 PSI)	0.71a-d	0.81a	0.68a	0.90b-e	0.73a	-	-
a ₄ b ₂ (105วัน + 5:2 PSI)	0.78a-d	0.81a	0.71a	0.69ef	0.68a	-	-
a ₄ b ₃ (105วัน + 10:4 PSI)	0.85a	0.83a	0.78a	0.60f	0.63a	-	-
a ₄ b ₄ (105วัน + 15:6 PSI)	0.80a-d	0.78a	0.64a	0.63f	0.67a	-	-
a ₄ b ₅ (105วัน + 20:8 PSI)	0.73a-d	0.71a	0.62a	0.62f	0.72a	-	-
a ₅ b ₁ (110วัน + 0:0 PSI)	0.60d	0.72a	0.59a	0.59f	0.50a	-	-
a ₅ b ₂ (110วัน + 5:2 PSI)	0.67a-d	0.75a	0.64a	0.66ef	0.64a	-	-
a ₅ b ₃ (110วัน + 10:4 PSI)	0.71a-d	0.88a	0.61a	0.59f	0.65a	--	-
a ₅ b ₄ (110วัน + 15:6 PSI)	0.82ab	0.70a	0.57a	0.60f	0.65a	-	-
a ₅ b ₅ (110วัน + 20:8 PSI)	0.73a-d	0.72a	0.60a	0.65ef	0.60a	-	-

^U ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวตั้งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 8 แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่าง ๆ กัน

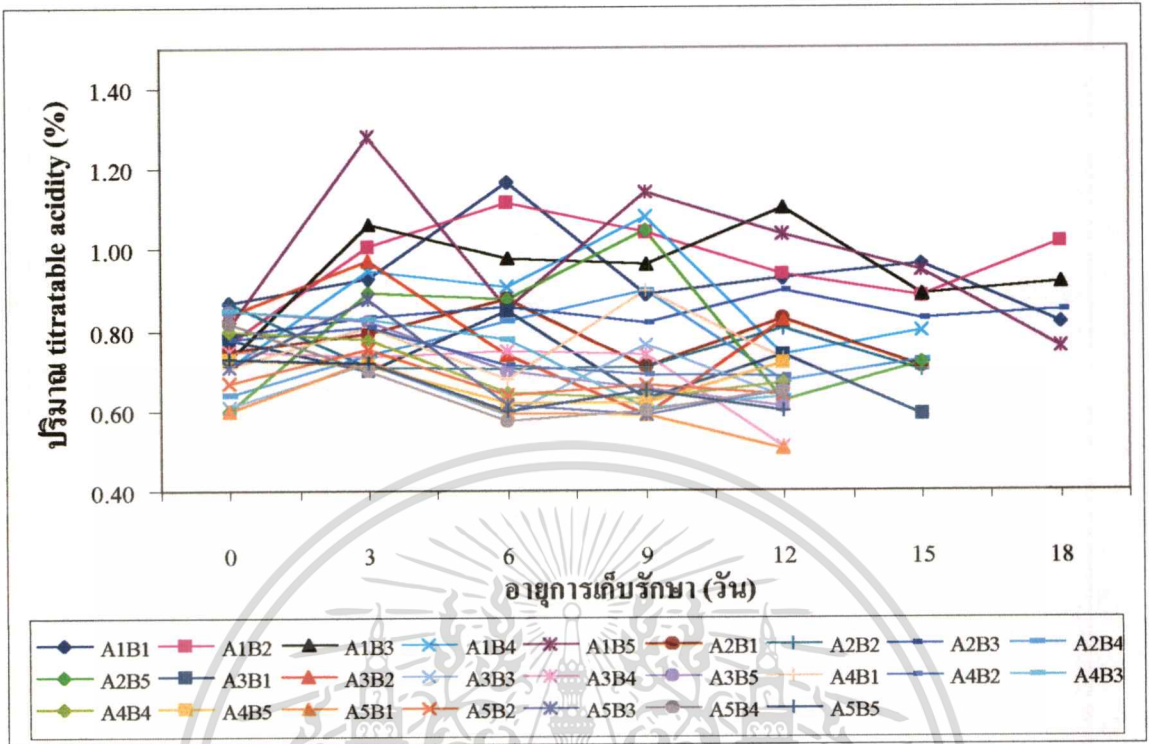
ปัจจัย A (อายุการเก็บเกี่ยว หลังดอกบาน/วัน)	ปริมาณ TA (เปอร์เซ็นต์)						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
90	0.78a ^L	1.05a ^L	1.00a ^L	1.02a ^L	0.95a ^L	0.90a ^L	0.88a ^L
95	0.72a	0.79b	0.83b	0.84b	0.77b	0.74b	-
100	0.76a	0.79b	0.73c	0.67c	0.66c	-	-
105	0.77a	0.79b	0.69c	0.69c	0.69bc	-	-
110	0.70a	0.75b	0.60d	0.62c	0.61c	-	-

1/ ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวดิ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

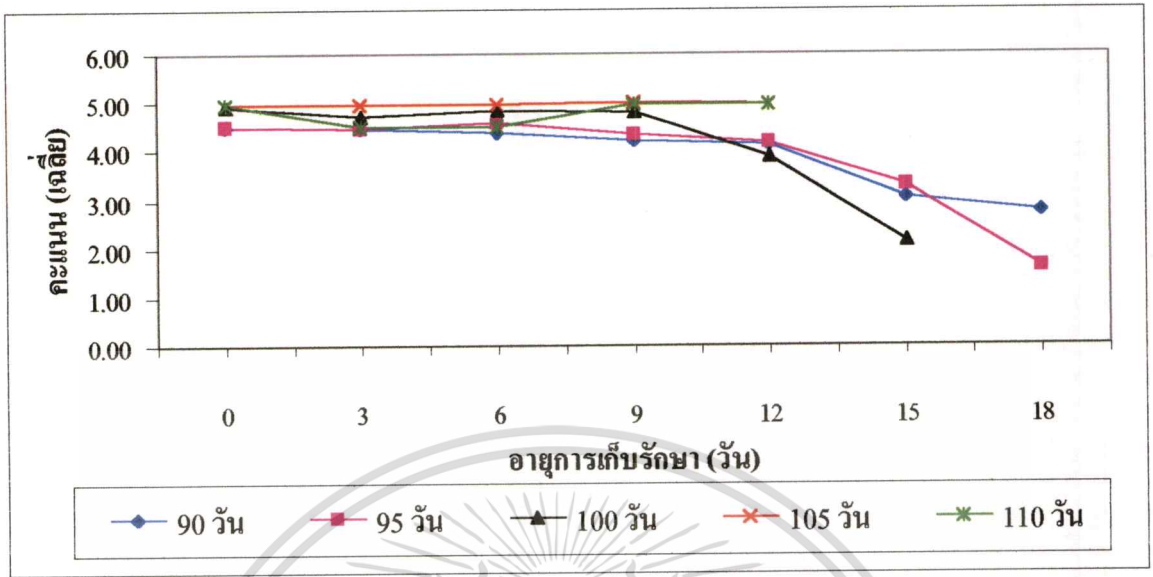
ตารางที่ 9 แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ ต่างๆ กัน

ปัจจัย B (CO ₂ : O ₂ , PSI)	ปริมาณ TA (เปอร์เซ็นต์)						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
0:0	0.74a ^L	0.79a ^L	0.83a ^L	0.74a ^L	0.75a ^L	0.76b ^L	0.82c ^L
5:2	0.78a	0.85a	0.78a	0.74a	0.78a	0.79b	1.02a
10:4	0.73a	0.86a	0.76a	0.75a	0.78a	0.86a	0.92b
15:6	0.74a	0.78a	0.74a	0.79a	0.65b	0.76b	-
20:8	0.74a	0.89a	0.73a	0.82a	0.72ab	0.84a	0.76c

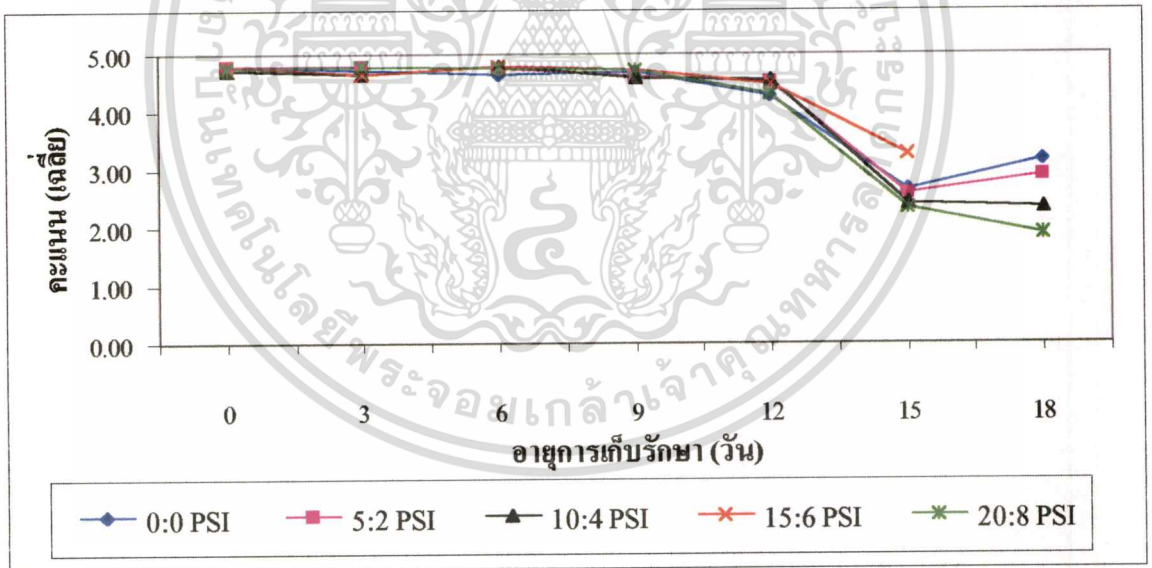
1/ ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวดิ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกัน แสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ภาพที่ 7 แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานร่วมกับ อัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน

ภาพที่ 8 แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่างๆ กัน

ภาพที่ 9 แสดงปริมาณ titratable acidity (TA) ของลองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สีเปลือก

สีเปลือกของลอมกอกก่อนการเก็บรักษามีสีเหลืองนวลจัดอยู่ในกลุ่ม Greyed Yellow Group 160A – Greyed Yellow Group 162B (GYG160A - GYG162B) ภายหลังจากการเก็บรักษาพบว่า ในช่วงการเก็บรักษาอายุ 3 - 18 ลอมกอกไม่มีการเปลี่ยนแปลงสีเปลือก (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 แสดงสีเปลือกของลอมกอกที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน

Treatment Combination	สีเปลือกภายหลังจากการเก็บรักษา						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
a ₁ b ₁ (90วัน + 0:0 PSI)	GYG160A	GYG160A	GYG160A	GYG160A	GYG162A	GYG160A	GYG160A
a ₁ b ₂ (90วัน + 5:2 PSI)	GYG160A	GYG160A	GYG160A	GYG161A	GYG160A	GYG160A	GYG160A
a ₁ b ₃ (90วัน + 10:4PSI)	GYG160A	GYG161A	GYG160A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG160A
a ₁ b ₄ (90วัน + 15:6 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-
a ₁ b ₅ (90วัน + 20:8 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG162A	GYG160A	GYG161A	GYG161A	GYG161A
a ₂ b ₁ (95วัน + 0:0 PSI)	GYG162A	GYG162A	GYG162A	GYG161A	GYG162A	GYG162A	-
a ₂ b ₂ (95วัน + 5:2 PSI)	GYG162A	GYG162A	GYG162B	GYG162A	GYG162A	GYG162A	-
a ₂ b ₃ (95วัน + 10:4 PSI)	GYG162B	GYG162A	GYG161A	GYG162A	GYG162A	GYG162A	GYG162A
a ₂ b ₄ (95วัน + 15:6 PSI)	GYG161A	GYG162A	GYG162A	GYG162A	GYG162A	GYG162B	-
a ₂ b ₅ (95วัน + 20:8 PSI)	GYG162A	GYG162B	GYG162A	GYG162B	GYG162B	GYG162A	-
a ₃ b ₁ (100วัน + 0:0 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-
a ₃ b ₂ (100วัน + 5:2 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₃ b ₃ (100วัน +10:4 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₃ b ₄ (100วัน +15:6 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₃ b ₅ (100วัน + 20:8 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₄ b ₁ (105วัน + 0:0 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₄ b ₂ (105วัน + 5:2 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₄ b ₃ (105วัน + 10:4 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₄ b ₄ (105วัน + 15:6 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₄ b ₅ (105วัน + 20:8 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₅ b ₁ (110วัน + 0:0 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₅ b ₂ (110วัน + 5:2 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₅ b ₃ (110วัน + 10:4 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₅ b ₄ (110วัน + 15:6 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-
a ₅ b ₅ (110วัน + 20:8 PSI)	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	GYG161A	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เนื้อเนื้อ

เนื้อเนื้อลอกก่อนการเก็บรักษามีสีขาวจนถึงสีขาวใสอยู่ในกลุ่ม Greyed White Group 156C – Greyed White Group 156D (GWG 156C - GWG 156D) ภายหลังจากการเก็บรักษา พบว่าเนื้อเนื้อของลอกองไม่มีการเปลี่ยนแปลง (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 แสดงเนื้อเนื้อของลอกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน

Treatment Combination	เนื้อเนื้อภายหลังจากการเก็บรักษา						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
a ₁ b ₁ (90วัน + 0:0 PSI)	GWG156D	GWG156D	GWG156D	GWG156D	GWG156C	GWG156C	GWG156C
a ₁ b ₂ (90วัน + 5:2 PSI)	GWG156D	GWG156D	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C
a ₁ b ₃ (90วัน + 10:4 PSI)	GWG156D	GWG156C	GWG156D	GWG156D	GWG156C	GWG156C	GWG156C
a ₁ b ₄ (90วัน + 15:6 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-
a ₁ b ₅ (90วัน + 20:8 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C
a ₂ b ₁ (95วัน + 0:0 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-
a ₂ b ₂ (95วัน + 5:2 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-
a ₂ b ₃ (95วัน + 10:4 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C
a ₂ b ₄ (95วัน + 15:6 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-
a ₂ b ₅ (95วัน + 20:8 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-
a ₃ b ₁ (100วัน + 0:0 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-
a ₃ b ₂ (100วัน + 5:2 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₃ b ₃ (100วัน + 10:4 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₃ b ₄ (100วัน + 15:6 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₃ b ₅ (100วัน + 20:8 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₄ b ₁ (105วัน + 0:0 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₄ b ₂ (105วัน + 5:2 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₄ b ₃ (105วัน + 10:4 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₄ b ₄ (105วัน + 15:6 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₄ b ₅ (105วัน + 20:8 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₅ b ₁ (110วัน + 0:0 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₅ b ₂ (110วัน + 5:2 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₅ b ₃ (110วัน + 10:4 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₅ b ₄ (110วัน + 15:6 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-
a ₅ b ₅ (110วัน + 20:8 PSI)	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	GWG156C	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. คะแนนคุณภาพการรับประทาน

ในระหว่างการเก็บรักษาพบว่าผลลองกองมีคะแนนคุณภาพการรับประทานเฉลี่ยลดลงเรื่อยๆ ตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น (ภาพที่ 10) และเมื่อสิ้นสุดการทดลองผลลองกองมีคะแนนคุณภาพการรับประทานเฉลี่ยมากที่สุดคือ 3.17 คะแนน และมีคะแนนคุณภาพการรับประทานเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 1.61 คะแนน (ตารางที่ 12)

ก่อนทำการเก็บรักษา

ก่อนทำการเก็บรักษาผลลองกองมีคะแนนคุณภาพการรับประทานเฉลี่ยอยู่ในช่วงระหว่าง 4.33 – 5.00 คะแนน

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 5 คะแนน รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI ซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.99, 4.99, 4.99, 4.97, 4.96, 4.89, 4.81, 4.73, 4.72, 4.70, 4.69, 4.68, 4.67, 4.56, 4.53, 4.51, 4.47, 4.47, 4.28 และ 4.25 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 4.23 คะแนน และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าคะแนนคุณภาพการรับประทานไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 12 ภาพที่ 10)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 4.99 คะแนน รองลงมาคือ 4.99, 4.99, 4.97, 4.96, 4.89, 4.81, 4.73, 4.72, 4.70, 4.69, 4.68, 4.67, 4.56, 4.53, 4.51, 4.47, 4.47, 4.28 และ 4.25 คะแนน อย่างไรก็ตามมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105, 100 และ 95 วันซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.97, 4.73 และ 4.47 คะแนน ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุด คือ 4.46 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวลองกองมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13 ภาพที่ 11)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 4.81 คะแนน รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6, 5:2 และ 20:8 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.78, 4.77 และ 4.76 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 4.66 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการใช้ของก๊าซมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 14 ภาพที่ 12)

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 5 คะแนน รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI และ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 109 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI ซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.99, 4.98, 4.97, 4.97, 4.97, 4.97, 4.92, 4.92, 4.86, 4.76, 4.75, 4.72, 4.68, 4.64, 4.61, 4.60, 4.52, 4.37, 4.33 และ 4.22 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 4.19 คะแนน และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าคะแนนคุณภาพการรับประทานไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 12 ภาพที่ 10) ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรรมใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 4.99 คะแนน รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105, 100 และ 95 วันซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.98, 4.85 และ 4.60 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุด คือ 4.37 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13 ภาพที่ 11)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 4.81 คะแนน รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6, 5:2 และ 20:8 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.78, 4.77 และ 4.76 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 4.66 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 14 ภาพที่ 12)

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 5 คะแนน รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่การเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI และ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.99, 4.98, 4.98, 4.97, 4.96, 4.96, 4.83, 4.81, 4.77, 4.75, 4.73, 4.67, 4.56, 4.53, 4.31, 4.28, 4.21, 4.14, 4.11 และ 4.11 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI ไม่ว่าการณีใดตทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 4.03 คะแนน และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า คะแนนคุณภาพการรับประทานมีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 12 ภาพที่ 10)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน มีคะแนนคุณภาพการรับประทานที่สุดคือ 4.99 คะแนน รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110, 100 และ 95 วัน ซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.98, 4.78 และ 4.35 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุด คือ 4.24 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวลองกองมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13 ภาพที่ 11)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 4.73 คะแนน รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6, 0:0 และ 5:2 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.71, 4.69 และ 4.61 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 4.59 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการใช้ของก๊าซมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 14 ภาพที่ 12)

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 5 คะแนน รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI, ซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทานค่า

ไม่ว่าการณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.99, 4.99, 4.99, 4.97, 4.89, 4.81, 4.58, 4.26, 4.25, 4.23, 4.19, 4.17, 4.12, 4.08, 4.04, 3.97, 3.94, 3.92, 3.89, และ 3.69 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 3.62 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าคะแนนคุณภาพการรับประทานไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 12 ภาพที่ 10)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 4.98 คะแนน รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105, 95 และ 90 วัน ซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.95, 4.19 และ 4.13 คะแนน ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 3.87 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13 ภาพที่ 11)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการใช้ของก๊าซ CO₂:O₂ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ CO₂:O₂ 10:4 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 4.54 คะแนน รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ CO₂:O₂ 5:2, 15:6 และ 20:8 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 4.52, 4.48 และ 4.32 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ CO₂:O₂ 0:0 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 4.27 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการใช้ของก๊าซมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 14 ภาพที่ 12)

ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ CO₂:O₂ 20:8 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 3.67 คะแนน รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 15:6 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 100 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 0:0 PSI, และ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 20:8 PSI ซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 3.47, 3.30, 3.27, 3.22, 3.16, 3.11, 3.08, 2.97, 2.79, 2.75, 2.74, 1.53, 1.53, 1.50, 1.39 และ 1.39

คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วัน + CO₂:O₂ 5:2 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 1.39 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 15 ภาพที่ 13)

รับประทานน้อยที่สุดคือ 1.36 คะแนน ส่วนวิธีการอื่นๆหมดอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าคะแนนคุณภาพการรับประทานมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 12 ภาพที่ 10)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 3.31 คะแนน รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90, 110 และ 100 วันซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 3.08, 2.16 และ 2.14 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วันมีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุด คือ 1.41 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13 ภาพที่ 11)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 15:6 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 3.28 คะแนน รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0, 5:2 10:4 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 2.64, 2.50 และ 2.41 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 2.33 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 14 ภาพที่ 12)

ภายหลังการเก็บรักษา 18 วัน

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 3.17 คะแนน รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI, ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 PSI, และลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI ซึ่งมีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 3.05, 2.92 และ 1.89 คะแนน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน + $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 10:4 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 1.61 คะแนน ส่วนวิธีการอื่นๆหมดอายุการเก็บรักษา จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าคะแนนคุณภาพการรับประทานมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 12 ภาพที่ 10)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองอย่างเดียว พบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีคะแนนคุณภาพการรับประทาน คือ 2.76 คะแนน ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วันมีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุด คือ 1.61 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บเกี่ยวของลองกองมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 13 ภาพที่ 11)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 0:0 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานมากที่สุดคือ 3.17 คะแนน รองลงมา คือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5:2 และ 10:4 PSI

มีคะแนนคุณภาพการรับประทาน 2.91 และ 2.33 คะแนน ตามลำดับ ส่วนล่องกองที่เก็บรักษาใน อัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 20:8 PSI มีคะแนนคุณภาพการรับประทานน้อยที่สุดคือ 1.89 คะแนน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการไหลของก๊าซมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับ ประทานมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 14 ภาพที่ 12)

ตารางที่ 12 แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานร่วมกับ อัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ต่าง ๆ กัน

Treatment Combination	คะแนนเฉลี่ยหลังการเก็บรักษา						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
a ₁ b ₁ (90วัน + 0:0 PSI)	4.58a ^{UV}	4.47a ^{UV}	4.22a ^{UV}	4.11a ^{UV}	4.08a ^{UV}	3.11c ^{UV}	3.17a ^{UV}
a ₁ b ₂ (90วัน + 5:2 PSI)	4.56a	4.67a	4.52a	4.11a	4.25a	3.22bc	2.92b
a ₁ b ₃ (90วัน + 10:4 PSI)	4.33a	4.25a	4.61a	4.14a	4.17a	3.27cd	3.05ab
a ₁ b ₄ (90วัน + 15:6 PSI)	4.50a	4.23a	4.19a	4.53a	4.26a	3.08e	-
a ₁ b ₅ (90วัน + 20:8 PSI)	4.53a	4.68a	4.33a	4.31a	3.89a	2.74bc	1.89c
a ₂ b ₁ (95วัน + 0:0 PSI)	4.67a	4.56a	4.37a	4.56a	3.92a	3.30bc	-
a ₂ b ₂ (95วัน + 5:2 PSI)	4.59a	4.53a	4.68a	4.21a	4.23a	3.16bc	-
a ₂ b ₃ (95วัน + 10:4 PSI)	4.36a	4.28a	4.60a	4.03a	4.58a	2.97c-e	1.61d
a ₂ b ₄ (95วัน + 15:6 PSI)	4.67a	4.47a	4.72a	4.28a	4.19a	3.47ab	-
a ₂ b ₅ (95วัน + 20:8 PSI)	4.36a	4.51a	4.64a	4.67a	4.04a	3.67a	-
a ₃ b ₁ (100วัน + 0:0 PSI)	4.86a	4.70a	4.75a	4.83a	3.62a	2.75e	-
a ₃ b ₂ (100วัน + 5:2 PSI)	4.96a	4.81a	4.76a	4.77a	4.12a	-	-
a ₃ b ₃ (100วัน + 10:4 PSI)	4.92a	4.69a	4.92a	4.81a	3.97a	-	-
a ₃ b ₄ (100วัน + 15:6 PSI)	4.92a	4.72a	4.97a	4.75a	3.94a	-	-
a ₃ b ₅ (100วัน + 20:8 PSI)	4.92a	4.73a	4.86a	4.73a	3.69a	-	-
a ₄ b ₁ (105วัน + 0:0 PSI)	4.92a	4.89a	4.97a	4.96a	4.81a	-	-
a ₄ b ₂ (105วัน + 5:2 PSI)	4.94a	5.00a	4.92a	5.00a	5.00a	-	-
a ₄ b ₃ (105วัน + 10:4 PSI)	4.97a	5.00a	4.97a	5.00a	4.97a	-	-
a ₄ b ₄ (105วัน + 15:6 PSI)	4.97a	4.96a	5.00a	4.99a	5.00a	-	-
a ₄ b ₅ (105วัน + 20:8 PSI)	4.95a	4.99a	4.97a	4.97a	4.99a	-	-
a ₅ b ₁ (110วัน + 0:0 PSI)	4.97a	4.99a	5.00a	5.00a	4.89a	-	-
a ₅ b ₂ (110วัน + 5:2 PSI)	4.94a	4.97a	4.99a	4.96a	5.00a	-	-
a ₅ b ₃ (110วัน + 10:4 PSI)	5.00a	5.00a	4.98a	4.98a	4.99a	-	-
a ₅ b ₄ (110วัน + 15:6 PSI)	4.94a	5.00a	5.00a	5.00a	4.99a	-	-
a ₅ b ₅ (110วัน + 20:8 PSI)	5.00a	5.00a	5.00a	4.98a	5.00a	-	-

UV ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวดิ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 13 แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่าง ๆ กัน

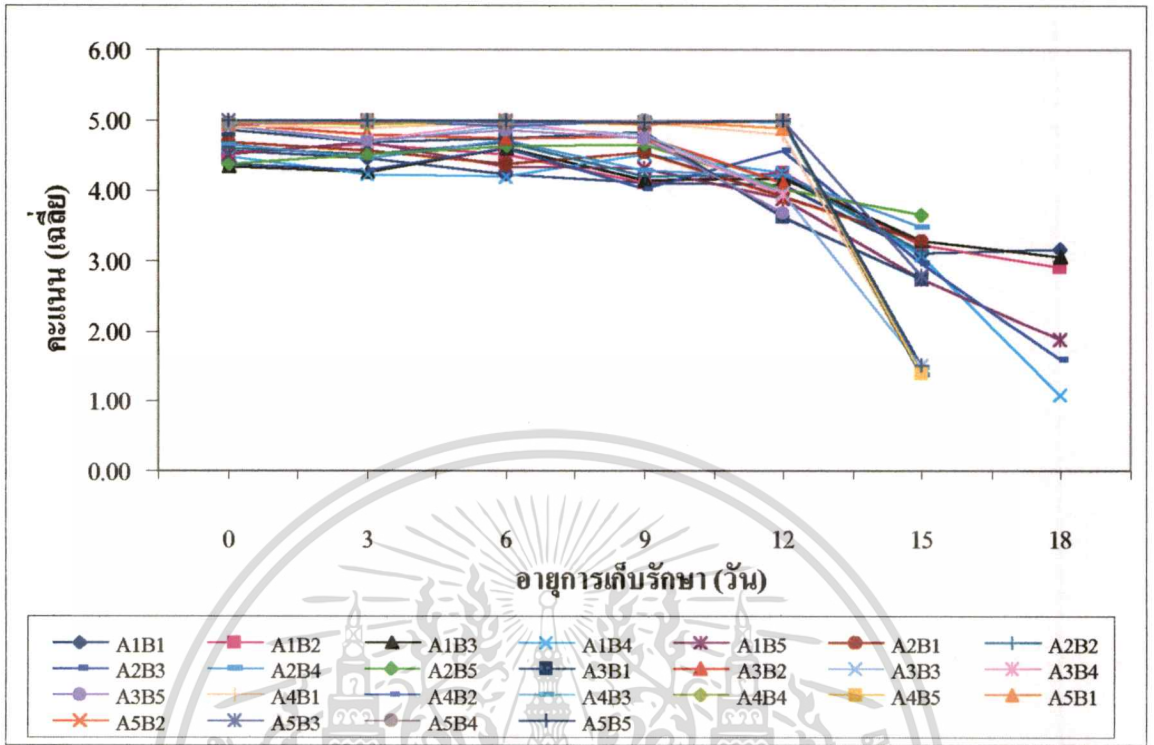
ปัจจัย A (อายุการเก็บเกี่ยวหลังดอกบาน/วัน)	คะแนนเฉลี่ยหลังการเก็บรักษา						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
90	0.78a ^{1/}	1.05a ^{1/}	1.00a ^{1/}	1.02a ^{1/}	0.95a ^{1/}	0.90a ^{1/}	0.88a ^{1/}
95	0.72a	0.79b	0.83b	0.84b	0.77b	0.74b	-
100	0.76a	0.79b	0.73c	0.67c	0.66c	-	-
105	0.77a	0.79b	0.69c	0.69c	0.69bc	-	-
110	0.70a	0.75b	0.60d	0.62c	0.61c	-	-

1/ ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวดังแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

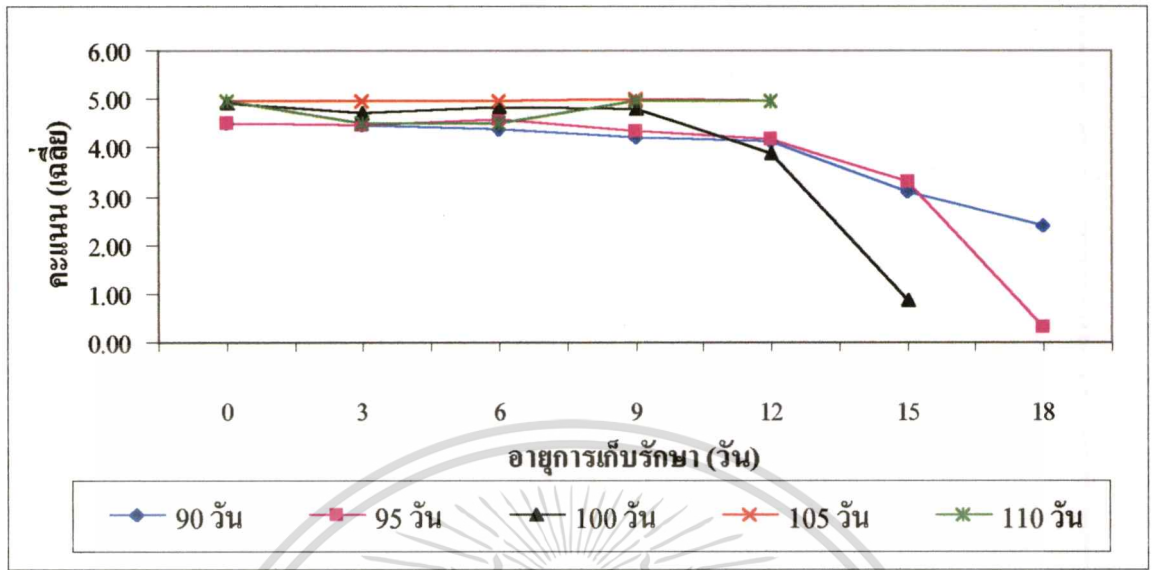
ตารางที่ 14 แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของลองกองที่เก็บรักษาพร้อมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ ต่างๆ กัน

ปัจจัย B (CO ₂ :O ₂ ,PSI)	คะแนนเฉลี่ยหลังการเก็บรักษา						
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน	18 วัน
0:0	0.74a ^{1/}	0.79a ^{1/}	0.83a ^{1/}	0.74a ^{1/}	0.75a ^{1/}	0.76b ^{1/}	0.82c ^{1/}
5:2	0.78a	0.85a	0.78a	0.74a	0.78a	0.79b	1.02a
10:4	0.73a	0.86a	0.76a	0.75a	0.78a	0.86a	0.92b
15:6	0.74a	0.78a	0.74a	0.79a	0.65b	0.76b	-
20:8	0.74a	0.89a	0.73a	0.82a	0.72ab	0.84a	0.76c

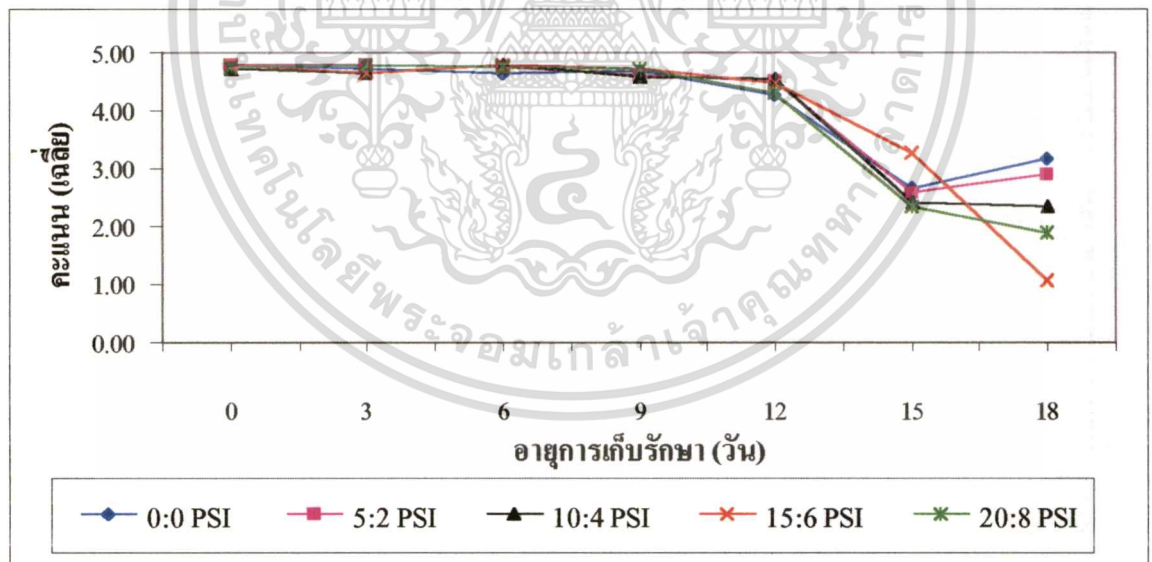
1/ ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวดังแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ภาพที่ 10 แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานร่วมกับ อัตราการไหลของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่าง ๆ กัน

ภาพที่ 11 แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของสองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่างๆ กัน

ภาพที่ 12 แสดงคะแนนคุณภาพการรับประทานของสองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. อายุการเก็บรักษา

ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 20:8 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 90 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 0:0 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 95 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 10:4 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 90 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 10:4 PSI และ อายุการเก็บเกี่ยว 90 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 5:2 PSI มีอายุการเก็บรักษานานที่สุดคือ 18 วัน รองลงมาคือ รองลงมาคือลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 0:0 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 90 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 15:6 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 100 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 0:0 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 95 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 20:8 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 95 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 15:6 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 95 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 5:2 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 20:8 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 15:6 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 10:4 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 5:2 PSI และอายุการเก็บเกี่ยว 110 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 0:0 PSI ซึ่งมีอายุการเก็บรักษา 15 วัน ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 20:8 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 15:6 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 10:4 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 5:2 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 0:0 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 105 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 20:8 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 105 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 15:6 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 105 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 10:4 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 105 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 5:2 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 105 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 0:0 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 100 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 20:8 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 100 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 15:6 PSI อายุการเก็บเกี่ยว 100 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 10:4 PSI และ อายุการเก็บเกี่ยว 100 วันร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 5:2 PSI มีอายุการเก็บรักษาน้อยที่สุดคือ 12 วัน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บรักษาไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 15 ภาพที่ 13)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอายุการเก็บเกี่ยว อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน มีอายุการเก็บรักษานานที่สุดคือ 17.40 วัน รองลงมาคือ ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 และ 100 วัน ซึ่งมีอายุการเก็บรักษา 15.60 และ 12.60 วัน ตามลำดับ ส่วนลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 110 วันและลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 105 วันมีอายุการเก็บรักษาน้อยที่สุดคือ 12.00 วัน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอายุการเก็บรักษามีผลทำให้อายุการเก็บรักษาไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 16 ภาพที่ 14)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในห้องปฏิบัติการเท่านั้น มิใช่เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะโดยไม่ผ่านการคัดค้านการคัดค้าน

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ อย่างเดียวพบว่า ลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 10:4 PSI และลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 0:0 PSI มีอายุการเก็บรักษานานที่สุดคือ 14.4 วัน รองลงมาคือลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 20:80 และลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 5:2 PSI ซึ่งมีอายุการเก็บรักษา 13.80 วัน ส่วนลองกองที่เก็บรักษาในอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 15:6 PSI มีอายุการเก็บรักษาน้อยที่สุดคือ 13.20 วัน จากการวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าอัตราการใช้ของก๊าซมีผลทำให้อายุการเก็บรักษาไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 17 ภาพที่ 15)

ตารางที่ 15 แสดงอายุการเก็บรักษาของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ต่าง ๆ กัน

Treatment Combination	อายุการเก็บรักษาเฉลี่ย (วัน)
a ₁ b ₁ (90วัน + 0:0 PSI)	18.00a
a ₁ b ₂ (90วัน + 5:2 PSI)	18.00a
a ₁ b ₃ (90วัน + 10:4 PSI)	18.00a
a ₁ b ₄ (90วัน + 15:6 PSI)	15.00b
a ₁ b ₅ (90วัน + 20:8 PSI)	18.00a
a ₂ b ₁ (95วัน + 0:0 PSI)	15.00b
a ₂ b ₂ (95วัน + 5:2 PSI)	15.00b
a ₂ b ₃ (95วัน + 10:4 PSI)	18.00a
a ₂ b ₄ (95วัน + 15:6 PSI)	15.00b
a ₂ b ₅ (95วัน + 20:8 PSI)	15.00b
a ₃ b ₁ (100วัน + 0:0 PSI)	15.00b
a ₃ b ₂ (100วัน + 5:2 PSI)	12.00c
a ₃ b ₃ (100วัน + 10:4 PSI)	12.00c
a ₃ b ₄ (100วัน + 15:6 PSI)	12.00c
a ₃ b ₅ (100วัน + 20:8 PSI)	12.00c
a ₄ b ₁ (105วัน + 0:0 PSI)	12.00c
a ₄ b ₂ (105วัน + 5:2 PSI)	12.00c
a ₄ b ₃ (105วัน + 10:4 PSI)	12.00c
a ₄ b ₄ (105วัน + 15:6 PSI)	12.00c
a ₄ b ₅ (105วัน + 20:8 PSI)	12.00c
a ₅ b ₁ (110วัน + 0:0 PSI)	12.00c
a ₅ b ₂ (110วัน + 5:2 PSI)	12.00c
a ₅ b ₃ (110วัน + 10:4 PSI)	12.00b
a ₅ b ₄ (110วัน + 15:6 PSI)	12.00c
a ₅ b ₅ (110วัน + 20:8 PSI)	12.00c

1/ ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวตั้งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 16 แสดงอายุการเก็บรักษาของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่างๆ กัน

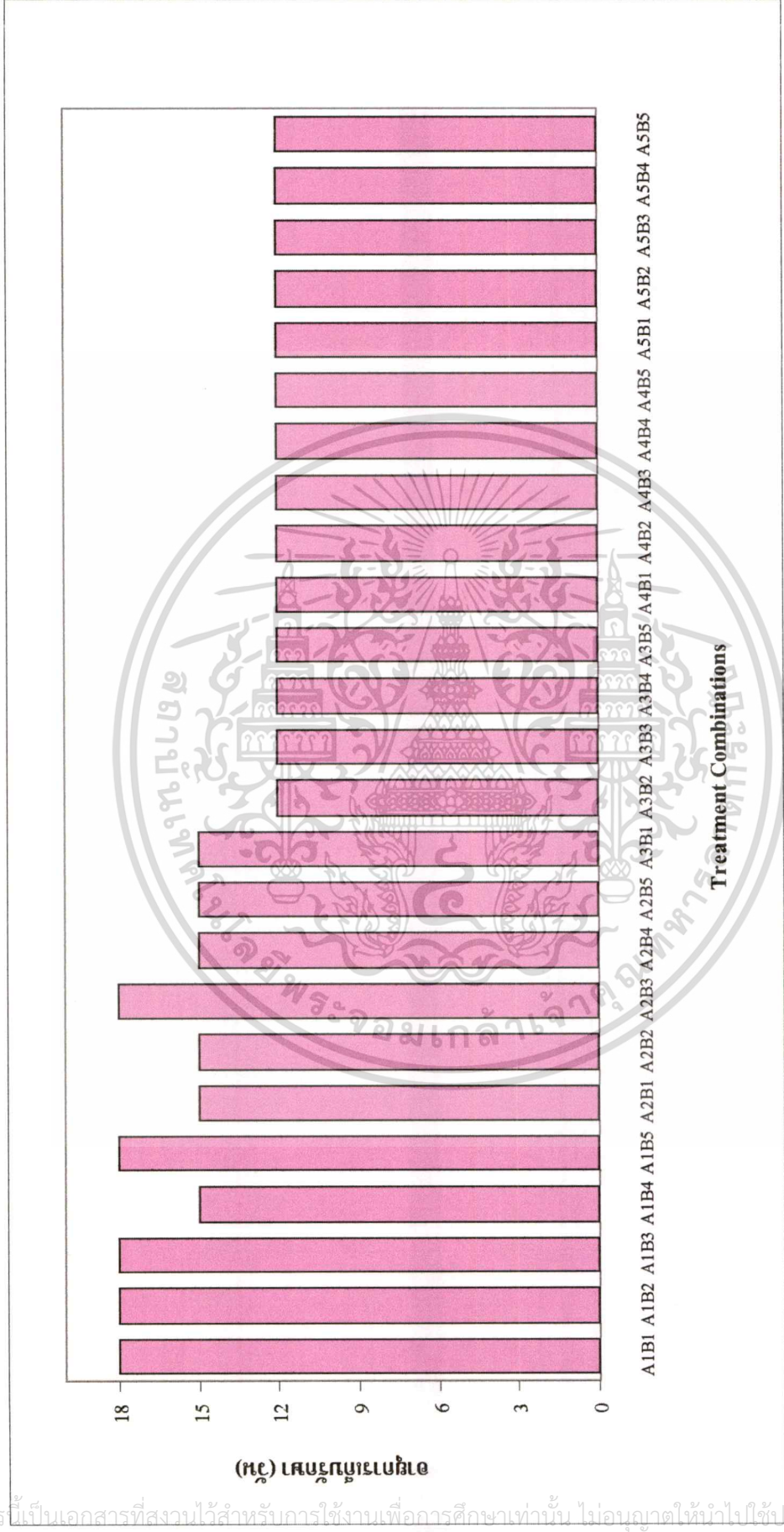
อายุการเก็บเกี่ยว (วัน)	อายุการเก็บรักษาเฉลี่ย (วัน)
90	17.40a ^{1/}
95	15.60b
100	12.60c
105	12.00c
110	12.00c

^{1/} ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวตั้งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 17 แสดงอายุการเก็บรักษาของลองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂:O₂ ต่างๆ กัน

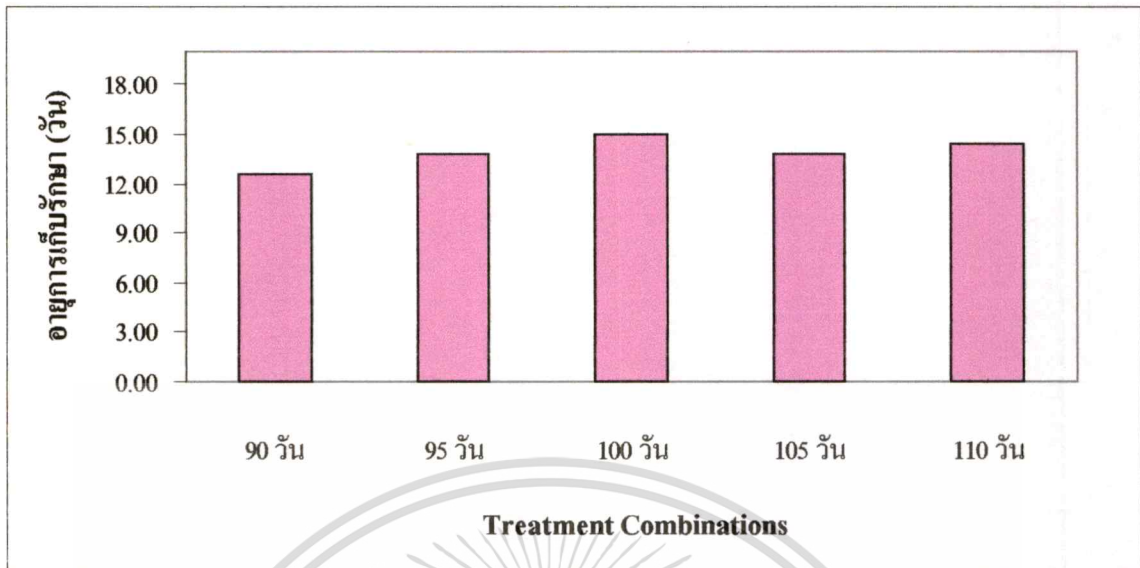
อัตราการไหลของก๊าซ CO ₂ :O ₂ (PSI)	อายุการเก็บรักษาเฉลี่ย (วัน)
0:0	14.40a ^{1/}
5:2	13.80ab
10:4	14.40a
15:6	13.20b
20:8	13.80ab

^{1/} ตัวเลขที่กำกับด้วยตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวตั้งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน และตัวอักษรที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการเปรียบเทียบแบบ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

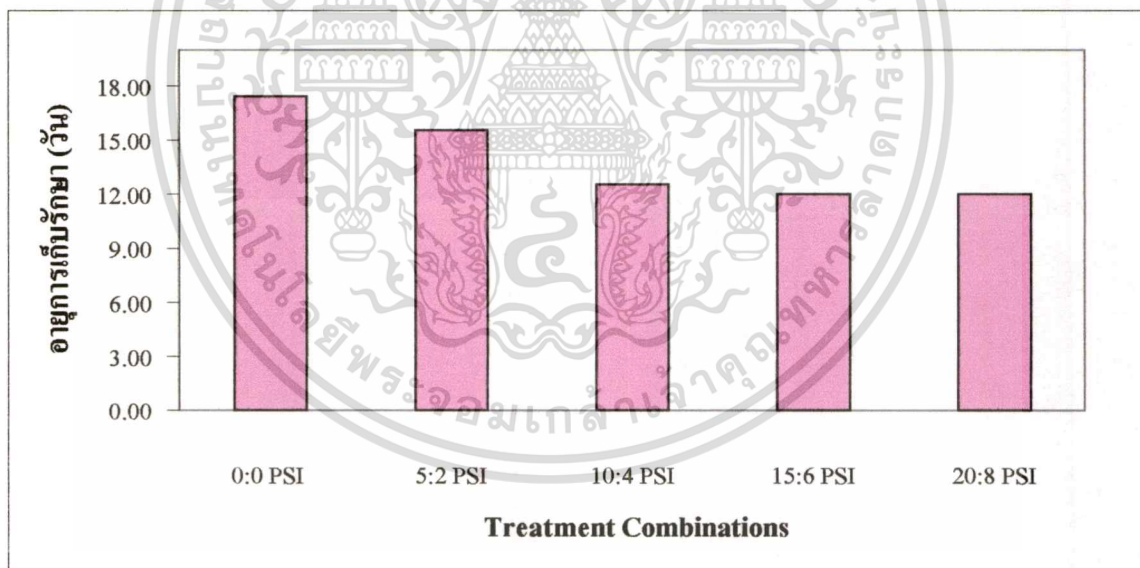

ภาพที่ 13 แสดงอายุการเก็บรักษาของลองกองที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับอัตราการไหลของก๊าซ CO₂ ต่าง ๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 14 แสดงอายุการเก็บรักษาของลองกองที่อายุเก็บเกี่ยวหลังดอกบานต่างๆ กัน

ภาพที่ 15 แสดงอายุการเก็บรักษาของลองกองที่เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์ผลการทดลอง

ในการศึกษาผลของอายุการเก็บเกี่ยว และอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลองกอง โดยทำการเก็บรักษาลองกองที่อายุเก็บเกี่ยว 5 วัน คือ 90, 95, 100, 105 และ 110 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ 5 ระดับ คือ 0:0, 5:2, 10:4, 15:6 และ 20:8 PSI ที่อุณหภูมิ 17 องศาเซลเซียส ภายใต้สภาพการเก็บรักษาแบบสภาพบรรยากาศดัดแปลง (modified atmosphere storage; MA-storage) พบว่าลองกองที่ทำการเก็บรักษาในถุงพลาสติก PE ที่อายุเก็บเกี่ยวทุกวัย ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ทุกระดับ จะสามารถยืดอายุการเก็บรักษาได้ อาจเป็นเพราะว่า ถุงพลาสติก PE มีคุณสมบัติในการยอมให้อากาศผ่านเข้าออกได้มากจึงไม่เกิดการหายใจโดยไม่ใช้ก๊าซออกซิเจนซึ่งทำให้สามารถยืดอายุการเก็บรักษาได้ (Brydson, 1969) ซึ่งสอดคล้องกับประพันธ์ (2526) ที่กล่าวว่า การใช้แผ่นพลาสติกห่อผลไม้และผักบางชนิดเป็นอีกวิธีหนึ่งในการเก็บรักษาแบบดัดแปลงบรรยากาศ ซึ่งจะช่วยลดปริมาณของก๊าซออกซิเจนทำให้อัตราการหายใจลดลง และการผลิตก๊าซเอทิลีนต่ำลง ขณะเดียวกันระดับของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในเซลล์เพิ่มขึ้นทำให้ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์บางชนิด นอกจากนี้ยังลดการสูญเสียน้ำหนัก สามารถป้องกันการเน่าเนื่องจากเชื้อราได้บ้างบางชนิด และนอกจากนี้การใช้สารดูดซับเอทิลีนก็สามารถยืดอายุการเก็บรักษาผลไม้เช่นกันดังเช่นที่สุชีรา (2537) ได้กล่าวว่าการใช้สารดูดซับเอทิลีน (ethylene absorbent, EA) ร่วมกับการใช้ถุงพลาสติกสามารถยืดอายุการเก็บรักษาผลผลิตได้ EA ที่รู้จักกันดีคือ ค่างทับทิม (potassium permanganate, KMnO_4) ซึ่งจะทำปฏิกิริยาเคมีกับ C_2H_4 เกิดเป็นสารใหม่ 2 ชนิดคือ แมงกานีสได-ออกไซด์ (manganese dioxide, MnO_2) และเอทิลีนไกลคอล (ethylene glycol, $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}_2$) ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนกลับไปเป็นเอทิลีนได้อีก สารดูดซับเอทิลีนสามารถดูดซับเอทิลีนที่ผลไม้ปลดปล่อยออกมาออกผล ช่วยลดปริมาณเอทิลีนจึงชะลอการสุกได้

เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด จะเพิ่มขึ้นตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ สมชาย (2543) ที่กล่าวว่าผลผลิตสดทั้งก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวจะมีการหายใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาที่ยังมีชีวิตอยู่ เนื่องจากสิ่งมีชีวิตต้องการพลังงานในการดำเนินปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ พลังงานที่ได้นั้นมาจากขบวนการหายใจ ซึ่งอัตราหายใจนั้นแตกต่างกันไปตามระยะเวลาและสภาพแวดล้อม

ปริมาณ TSS และ TA จะลดลงเล็กน้อยตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ จริงแท้ (2541) ที่กล่าวว่าโดยปกติผลผลิตซึ่งมีการหายใจอยู่ตลอดเวลาจะใช้น้ำตาลเป็นแหล่งอาหารหรือพลังงานเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ปริมาณน้ำตาลที่มีสะสมอยู่ลดน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับ Seymour (1993) ที่กล่าวว่า การลดลงของกรดและน้ำตาลเนื่องจากพืชนำไปใช้ในขบวนการหายใจ

ตีเปลือกและสีเนื้อของลองกองจะเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย จริงแท้ (2541) กล่าวว่าการลดอุณหภูมิของผลผลิตลงภายใต้สภาพบรรยากาศที่มีปริมาณออกซิเจนต่ำ สามารถชะลอการสูญเสียคลอโรฟิลล์ได้ซึ่งสอดคล้องกับ สมชาย (2543) ที่กล่าวว่าผักและผลไม้ที่เก็บรักษาไว้ด้วยการควบคุมสภาพของบรรยากาศจะทำให้ปริมาณคลอโรฟิลล์เปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ที่เป็นเช่นนี้เพราะปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์เป็นปัจจัยที่สำคัญในการป้องกันการลดลงของคลอโรฟิลล์ ซึ่งต้องพิจารณาถึงปัจจัยทางด้านอุณหภูมิและเวลาที่ใช้ในการเก็บรักษาด้วย

สรุปผลการทดลอง

การศึกษาผลของอายุการเก็บเกี่ยว และอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลองกองที่อุณหภูมิ 17 องศาเซลเซียส

1. ในระหว่างการเก็บรักษาลองกองมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียขนาน้ำหนักสดอยู่ระหว่าง 0.78-1.25 เปอร์เซ็นต์
2. การเปลี่ยนแปลงสีเปลือก สีเนื้อ ทุกวิธีการมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยจนสิ้นสุดการทดลอง
3. อายุการเก็บเกี่ยวทุกวัย และอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ ทุกๆ ระดับมีผลทำให้ปริมาณ TA ของลองกองลดลงเล็กน้อยตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น และทำให้ปริมาณ TSS ของลองกองเพิ่มขึ้นในช่วงอายุการเก็บรักษา 3 – 12 วัน หลังจากนั้น ปริมาณ TSS เริ่มลดลงในทุกวิธีการทดลอง
4. อายุการเก็บเกี่ยวทุกวัย และแรงดันของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ ทุกๆ ระดับความเข้มข้นมีผลทำให้คะแนนคุณภาพการรับประทานลดลงตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น
5. การทดลองครั้งนี้พบว่าอายุการเก็บเกี่ยว และก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ มีผลต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลองกอง โดยลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 90 วัน เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 20:8, 0:0, 10:4 และ 5:2 PSI ลองกองที่อายุการเก็บเกี่ยว 95 วัน เก็บรักษาร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ 10:4 PSI มีอายุการเก็บรักษานานที่สุดคือ 18 วัน

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2540. ลองกอง. กรุงเทพฯ : ฝ่ายเอกสารคำแนะนำ กองเกษตรสัมพันธ์ กรมวิชาการเกษตร. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์..
- กองแผนงานและโครงสร้างพิเศษ. 2533. สถิติการเพาะปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิเคราะห์ข้อมูลส่งเสริมการเกษตร. กรมส่งเสริมการเกษตร.
- กลุ่มเกษตรสัญจร. 2543. ลางสาต - ลอก็อง. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ฐานเกษตรกรรม.
- เคหการเกษตร. 2541. รวมกลยุทธ์ลองกอง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เจริญรัฐการพิมพ์.
- งามทิพย์ กุ้วโรดม. 2538. กำกับกับการบรรจุผลิตภัณฑ์อาหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ลินคอร์น โพรโมชัน.
- จรวบ เพชรรัตน์ สุทธิญา ทองรักษ์ และวิสูตร หวังวรวิ. 2539. “การวิเคราะห์สถานการณ์การผลิตและการตลาดลองกองในปัจจุบันและอนาคต”. หน้า 1-17. ใน การประชุมวิชาการไม้ผลแห่งชาติ ครั้งที่ 2. ปีदानี : กรมส่งเสริมการเกษตร.
- จริงแท้ ศิริพานิช. 2541. สรีวิทยาและเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวผักและผลไม้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิราณ หนองคาย. 2531. เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวผัก ไม้ผลและดอกไม้. กรุงเทพฯ : แมสพับลิชชิง.
- คณัษ บุญเกียรติ และนิธยา รัตนานนท์. 2535. การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผักและผลไม้. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นพรัตน์ พันธุนิช. 2538. “การเจริญเติบโตของผล ดัชนีการเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวของผลลองกอง”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพืชสวน บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เบ็ญจวรรณ ชุตติชูเดช. 2534. “การศึกษาดัชนีการเก็บเกี่ยว การทำ precooling การบรรจุและการเก็บรักษาผักกระเจี๊ยบเขียว.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร. 2537. สถิติการปลูกไม้ผล – ไม้ยืนต้นปี 2535. กรุงเทพฯ : กองแผนงานกรมส่งเสริมการเกษตร.
- ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร. 2537. สถิติการปลูกไม้ผล – ไม้ยืนต้นปี 2540. กรุงเทพฯ : กองแผนงานกรมส่งเสริมการเกษตร.
- มานิตย์ โฆษิตตระกูล. 2524. “การเก็บรักษาผลท้อ (*Prunus persica* L.Batsch) พันธุ์ฟลอริดาเรดในบรรยากาศดัดแปลง.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เย็นจิตต์ ปิยะแสงทอง และสุจริต ส่วนไพศาล. 2539. “การเก็บรักษาผลดองกองในสภาพอุณหภูมิ ต่ำ สภาพควบคุมบรรยากาศ และสภาพคัดแปลงบรรยากาศ”. หน้า 35 – 49. ในรายงาน ความก้าวหน้าโครงการวิจัยการพัฒนาการผลิตและการจัดการผลผลิตดองกองในภาคใต้ปีที่ 2 ครั้งที่ 1. ปัตตานี : กรมส่งเสริมการเกษตร.

เย็นจิตต์ ปิยะแสงทอง สุจริต ส่วนไพศาล ปิยะ ผกามาศ และชุติมา รื่นสำราญ. 2540. “อุณหภูมิที่เหมาะสมในการเก็บรักษาลองกอง”. หน้า 26 – 33. ใน การประชุมวิชาการ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 35. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เย็นจิตต์ ปิยะแสงทอง และคณะ. 2540. “อุณหภูมิที่เหมาะสมในการเก็บรักษาลองกอง”. สารแม่ 2(1) : 8 – 9.

ศิริลักษณ์ ชมิมภ์. 2529. “ผลกระทบของอุณหภูมิและคาร์บอนไดออกไซด์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง หลังการเก็บเกี่ยวของถั่วลิ้นเต่า (*Pisum sativum* L. var. *macrocarpum*.) ประเภทฝักเล็ก.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.

สมชาย กล้าหาญ. 2543. วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวพืชสวน. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สมชาย กล้าหาญ และยุพัตสา คำดี . 2544. “อิทธิพลของสัดส่วน $CO_2 : O_2$ และอายุของฝักต่อคุณภาพ และอายุการเก็บรักษาข้าวโพดหวาน.” หน้า 41. ใน การประชุมวิชาการ มมส ครั้งที่ 1. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมชาย กล้าหาญ และอภิรัตน์ เพ็ชรดี . 2544. “อิทธิพลของอัตราส่วนคาร์บอนไดออกไซด์ และ ออกซิเจน ชนิดของภาชนะบรรจุและสารดูดซับเอทิลีน ต่ออายุการเก็บรักษาผล น้อยหน่า.” หน้า 42. ใน การประชุมวิชาการ มมส ครั้งที่ 1. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

สมชาย ภู่อชัย. 2535. “ผลกระทบของอุณหภูมิและคาร์บอนไดออกไซด์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงหลัง การเก็บเกี่ยวและอายุการเก็บรักษาของบรอกโคลี.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมบุญ เตชะภิญญาวัฒน์. 2544. ศรีวิทยาของพืช. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สังคม เตชะวงศ์เสถียร. 2536. วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สายชล เกตุษา. 2528. ศรีวิทยาและเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวผักและผลไม้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุชีรา เขียงยุคศักดิ์สกุล. 2537. “การเก็บรักษาผลและเนื้อทุเรียนพันธุ์หมอนทองที่หุ้มด้วยฟิล์ม.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์. สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประพันธ์ บุญกลิ่นขจร. 2526. “การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผักและผลไม้สด.” กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยและสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ภาคเหนือ. เอกสารอัดสำเนา.

อนันดา ทองกลัด. 2538. “การเจริญเติบโต ดัชนีการเก็บเกี่ยว และการเก็บรักษาผลกล้วยหอมพันธุ์แกรนด์เนนในสภาพบรรยากาศดัดแปลง.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อภิชัย พันธุมาศ. 2541. การปลูกถองถอง. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์.

อภิธา บุญศิริ เจริญ ขุนพรม สมนึก ทองบ่อ ยุพิน อ่อนศิริ พิษณุ บุญศิริ และสุจริต สสวนไพศาล. 2545. “การยืดอายุการเก็บรักษาลองถองภายใต้สภาพดัดแปลงบรรยากาศ :วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร. 33(6) พิเศษ : 115 – 118.

อรพิน อินทร์แก้ว และสุรภิตติ ศรีกุล. 2535. การใช้สารเคมีในการยืดอายุผลถองถองภายหลังการเก็บเกี่ยว. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยพืชสวนสุราษฎร์ธานี กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

Brydson, J.A. 1969. **Plastics Materials**. Chapel River Press. London.

Glahan, S. and Kerdsiri, T. 2001. “Influence of CO₂ : O₂ on Quality after Storage of Gros Michel ‘Hom Thong.’” 55 p. Abstracts . **The International Conference Tropical Agriculture Technology for Better Health and Environment**. Nakhon Pathom : Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus.

Glahan, S. and Puchangthong, S. 2001. “Influence of CO₂ : O₂ Proportion on the Quality After Storage of Asparagus (*Asparagus officinalis* Linn.)” 52 p. Abstracts . **The International Conference Tropical Agriculture Technology for Better Health and Environment**. Nakhon Pathom : Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus.

Glahan, S. and Wichitrattananon, W. 2001. “Influence of Maturation and Proportions of CO₂, O₂ and N₂ on Ripening Development Storage Life and Quality of Mangosteen.” 953 p. Abstract . **20th ASEAN / 2nd APEC : Seminar on Postharvest Technology**. Chiang Mai : Thailand.

Glahan, S. and Youryon, P. 2001. “Influence of Maturation and CO₂ Concentration on Ripening Development, Quality and Storage Life of Banana ‘Kluai Kai’ (*Musa*.AA Group)” 533 p. Abstracts . **The International Conference Tropical Agriculture Technology for Better Health and Environment**. Nakhon Pathom : Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus.

- Kader, A.A. 1992. **Postharvest Technology of Horticultural Crops**. New York : Division of Agriculture and Natural Resources.
- Seymour, G.B. *et al.* 1993. **Biochemistry of Fruit Ripening**. Chapman & Hall. Great Britain.
- Weichmann, J. 1987. **Postharvest Physiology of Vegetables**. New York : Marcel Dekker, Inc.
- Zhang, D. and Quantick, P. C. 1997. Preliminary Studies on effect of modified atmosphere packaging on postharvest storage of longan fruit. **55 Abstract Seventh International Controlled Atmosphere Research Conferences**. United States of America : University of California.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 1 แสดงลักษณะดอกกลองกอกก่อนติดผล

ภาพผนวกที่ 2 แสดงลักษณะดอกกลองกอกก่อนติดผล

ภาพผนวกที่ 3 แสดงลักษณะดอกกลองกอกเริ่มติดผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 4 แสดงลักษณะดอกलगองหลังติดผล อายุ 8 วัน

ภาพผนวกที่ 5 แสดงลักษณะผลलगอง อายุ 24 วัน

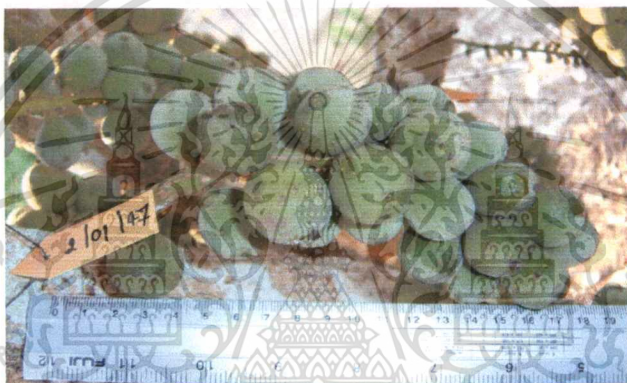

ภาพผนวกที่ 6 แสดงลักษณะผลलगอง อายุ 41 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 7 แสดงลักษณะผลดองกอง อายุ 41 วัน

ภาพผนวกที่ 8 แสดงลักษณะผลดองกอง อายุ 47 วัน

ภาพผนวกที่ 9 แสดงลักษณะผลดองกอง อายุ 47 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 10 แสดงลักษณะผลดองกอง อายุ 50 วัน

ภาพผนวกที่ 11 แสดงลักษณะผลดองกอง อายุ 50 วัน

ภาพผนวกที่ 12 แสดงลักษณะผลดองกอง อายุ 55 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 13 แสดงลักษณะผลดองกอง อายุ 55 วัน

ภาพผนวกที่ 14 แสดงลักษณะผลดองกอง อายุ 57 วัน

ภาพผนวกที่ 15 แสดงลักษณะผลดองกอง อายุ 57 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 16 แสดงลักษณะผลดองกอง อายุ 60 วัน

ภาพผนวกที่ 17 แสดงลักษณะผลดองกองอายุ 65 วัน

ภาพผนวกที่ 18 แสดงลักษณะผลดองกองอายุ 72 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 19 แสดงลักษณะผลลองกอง อายุ 72 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

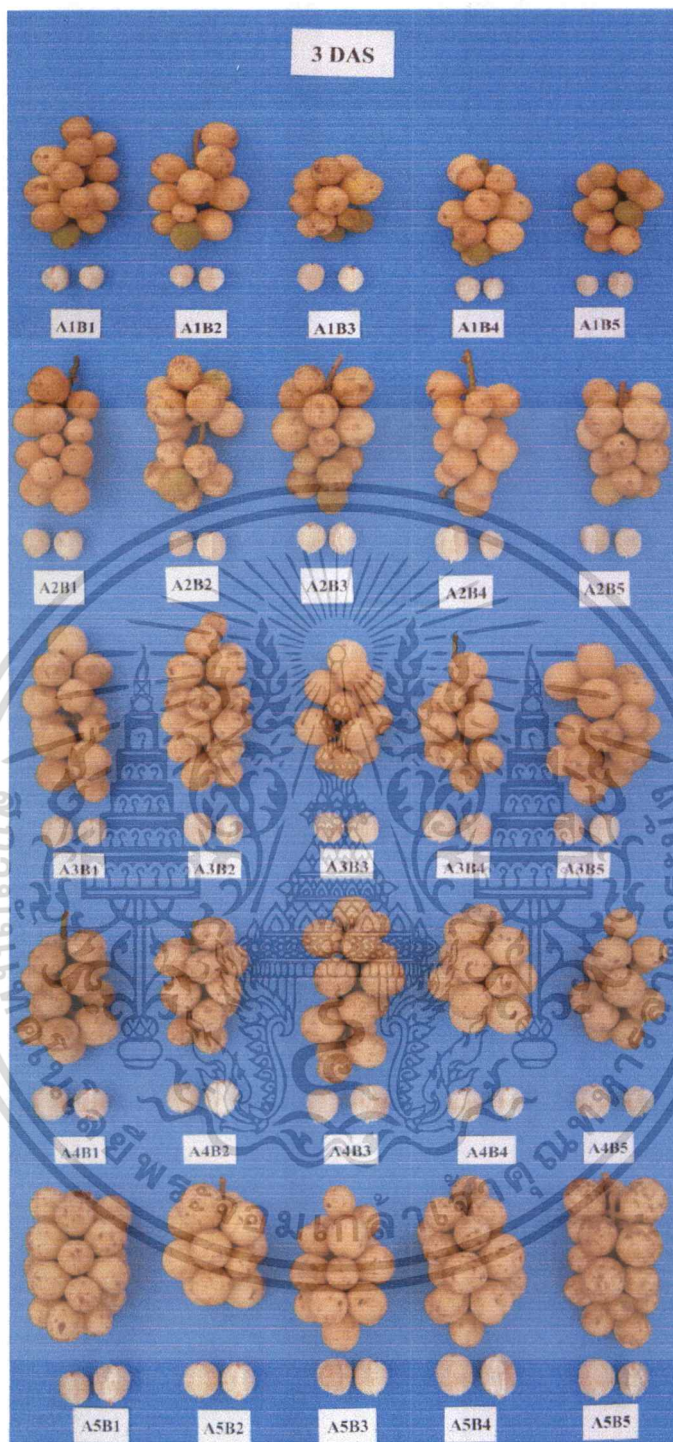

ภาพผนวกที่ 20 แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองก่อนการเก็บรักษา ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ ต่างๆ กัน

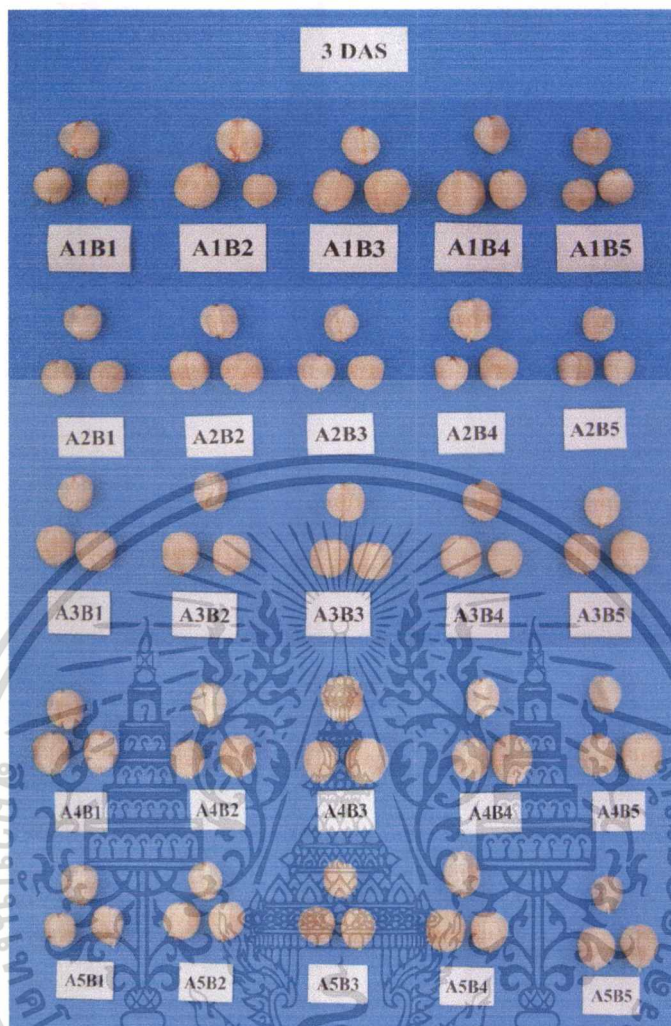
ภาพผนวกที่ 21 แสดงสีเนื้อของลองกองก่อนการเก็บรักษา ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 22 แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 3 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

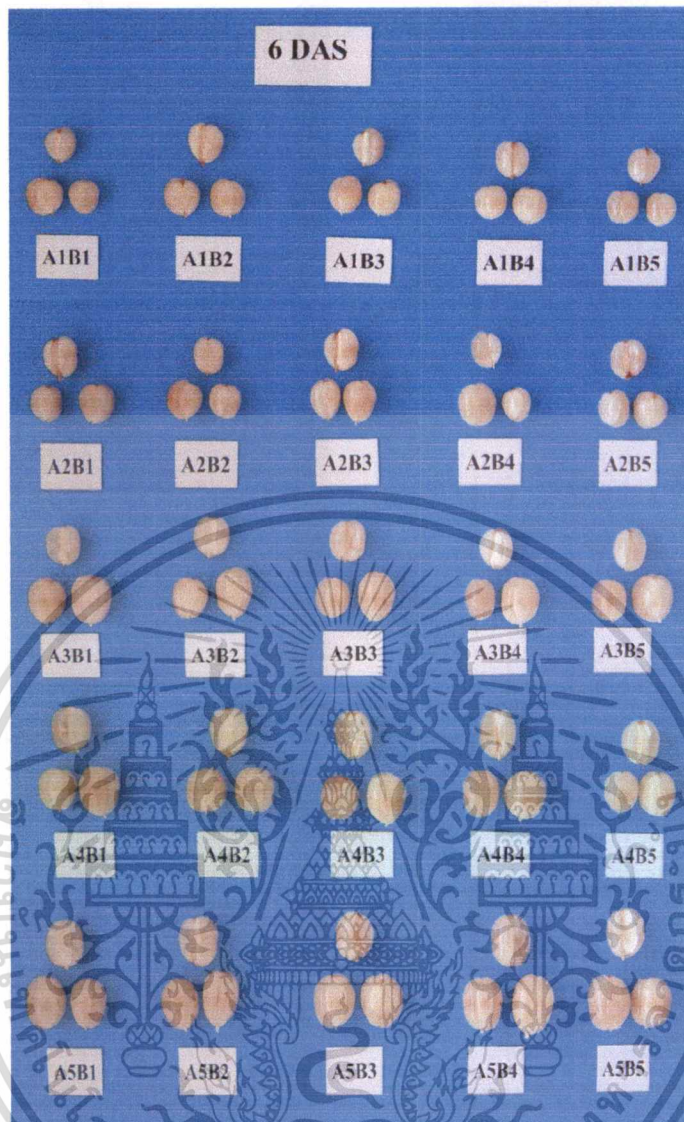
ภาพผนวกที่ 23 แสดงสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 3 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

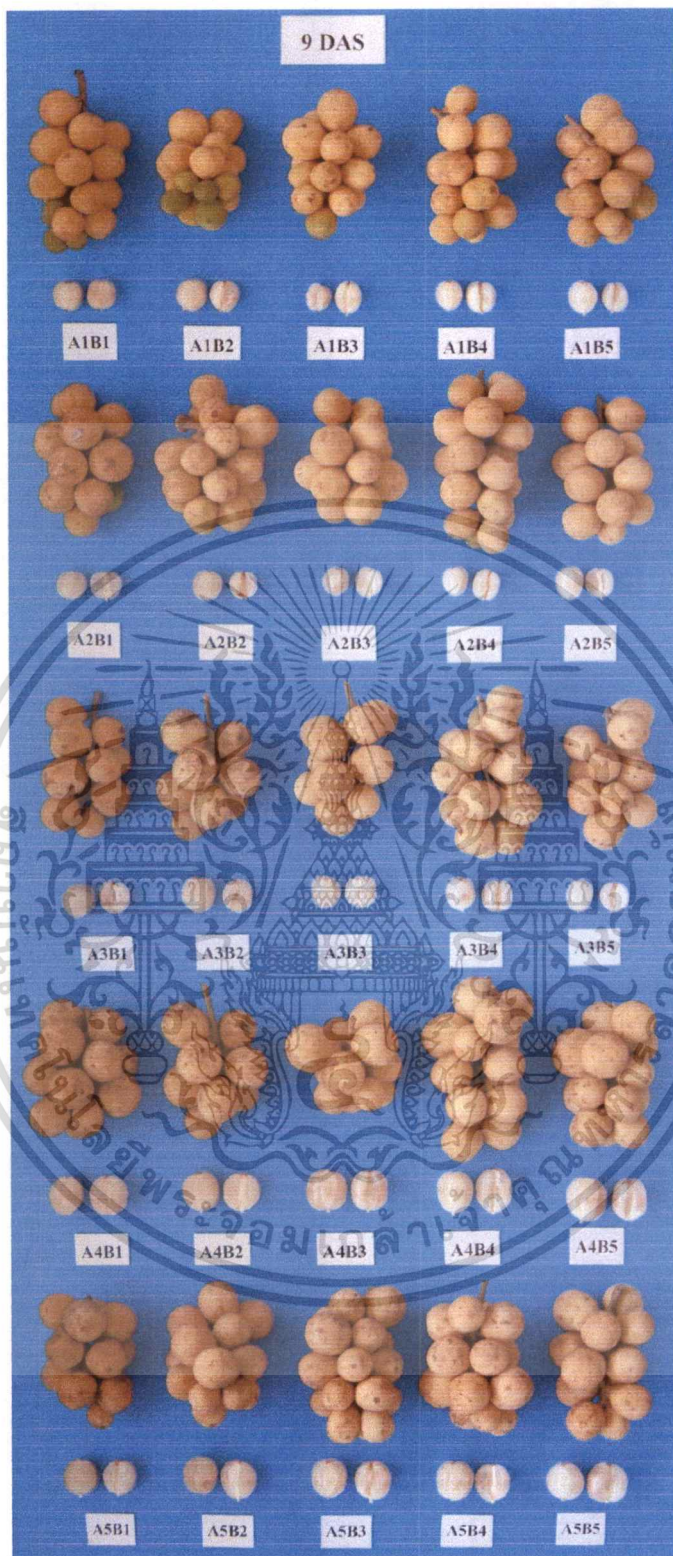
ภาพผนวกที่ 24 แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 6 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

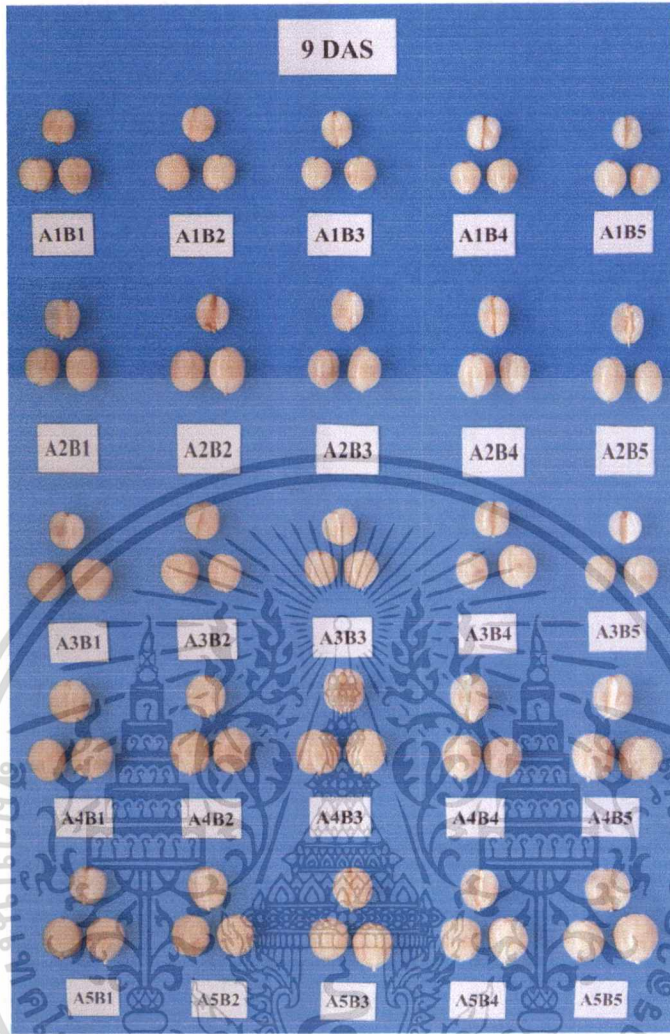
ภาพผนวกที่ 25 แสดงสีเนื้อของตองกอนที่อายุการเก็บรักษา 6 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

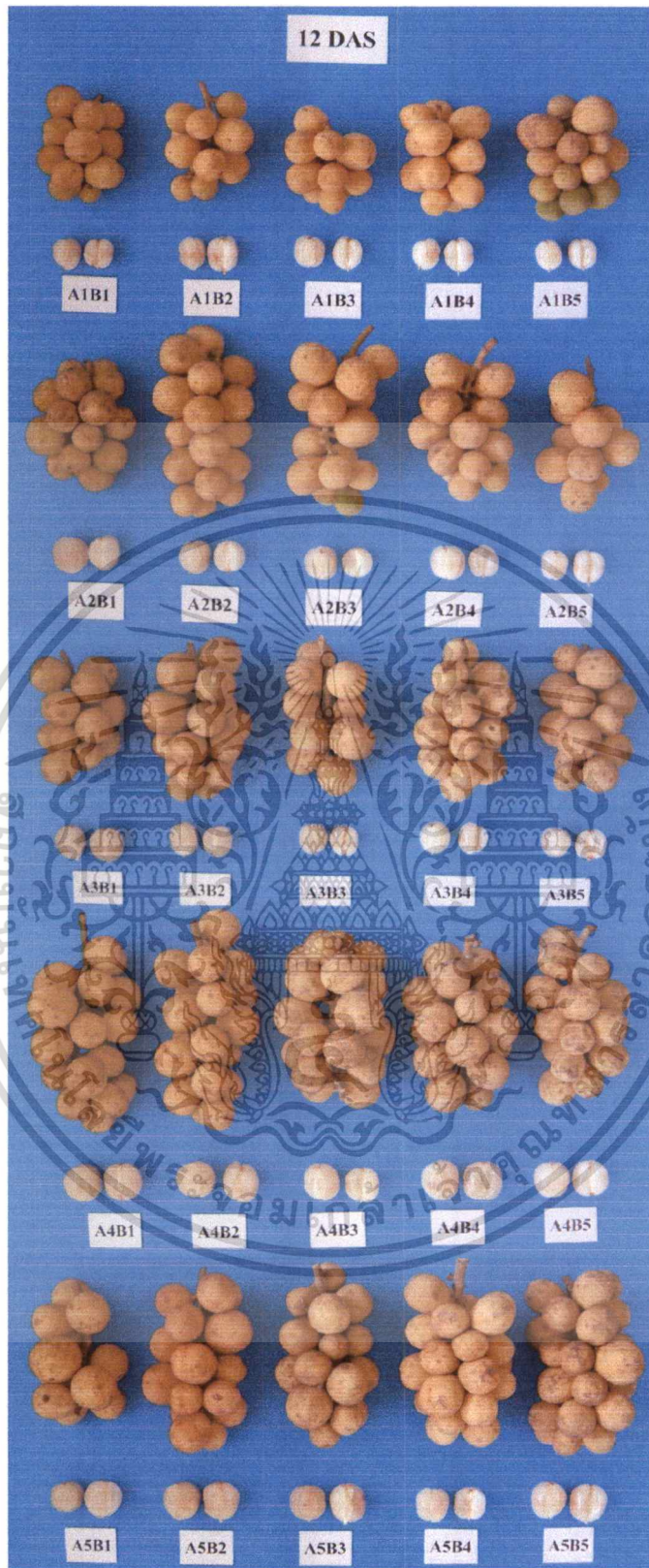
ภาพผนวกที่ 26 แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 9 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ $CO_2:O_2$ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

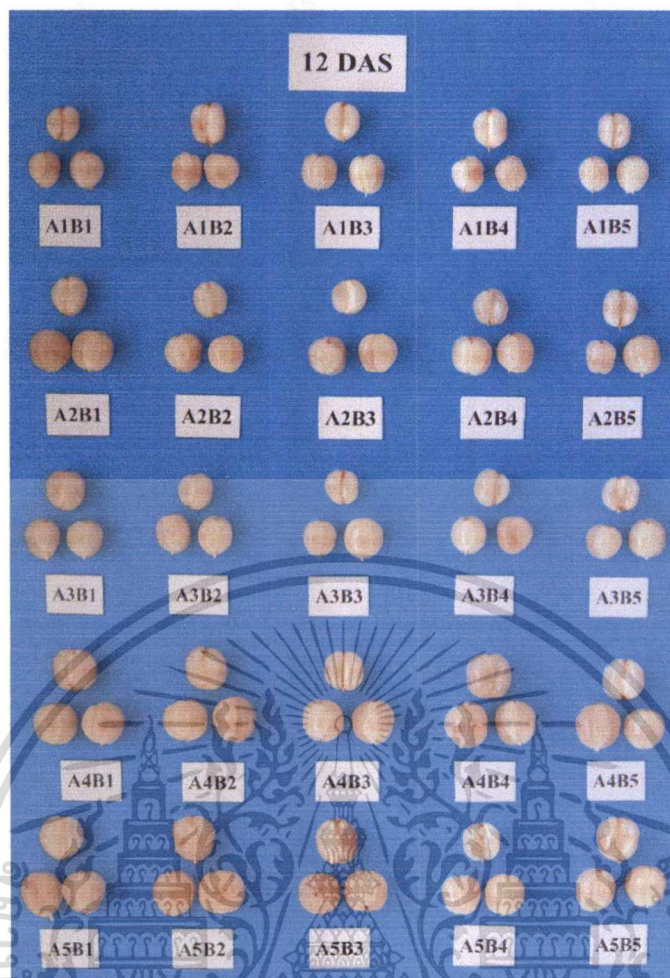
ภาพผนวกที่ 27 แสดงสีเนื่อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 9 วัน ร่วมกับอัตราการใช้ของก๊าซ CO_2 : O_2 ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

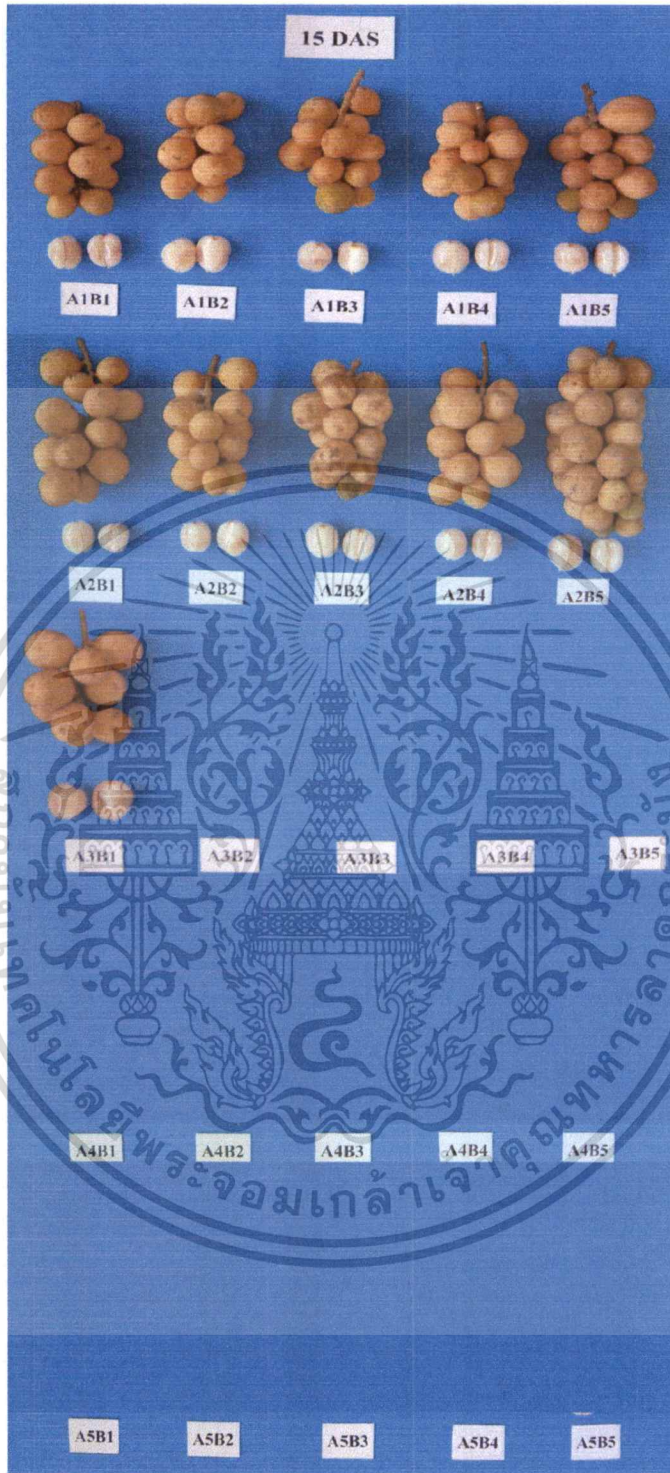

ภาพผนวกที่ 28 แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 12 วัน ร่วมกับอัตรา
การไหลของก๊าซ CO_2 : O_2 ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

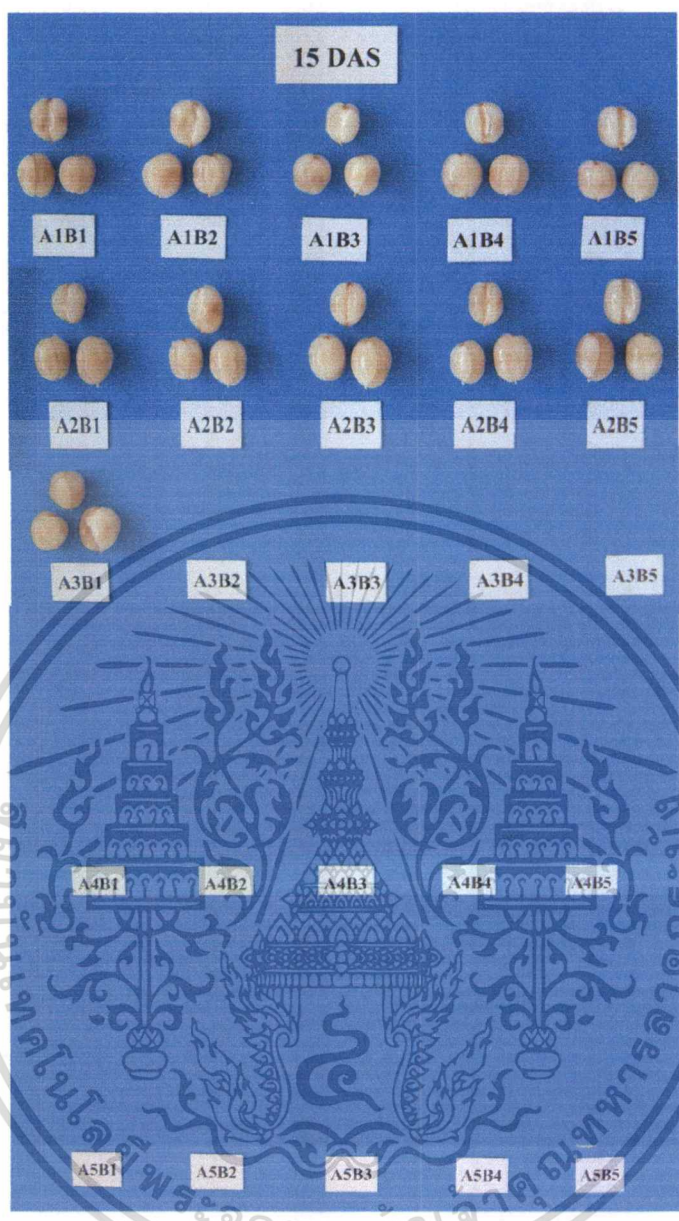

ภาพผนวกที่ 29 แสดงสีเนื้อของรวงงอกที่อายุการเก็บรักษา 12 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆกัน

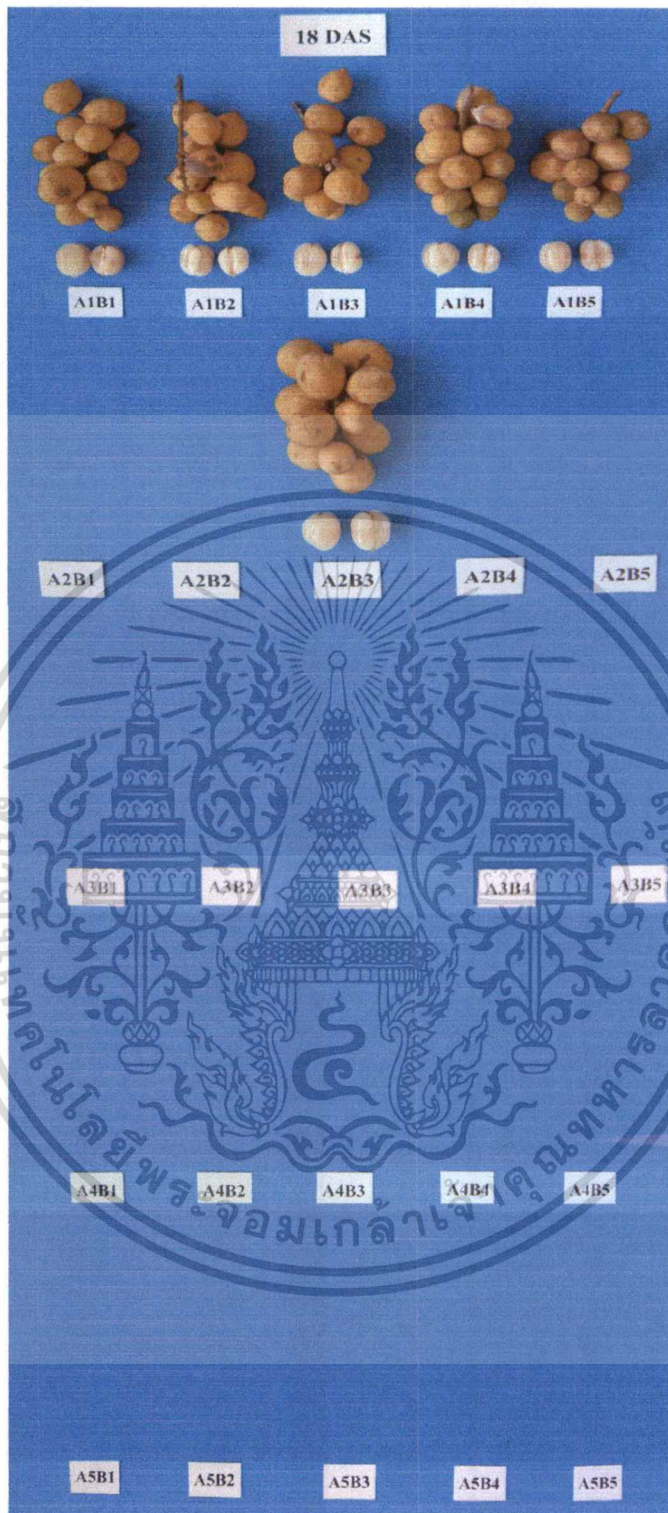
ภาพผนวกที่ 30 แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 15 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

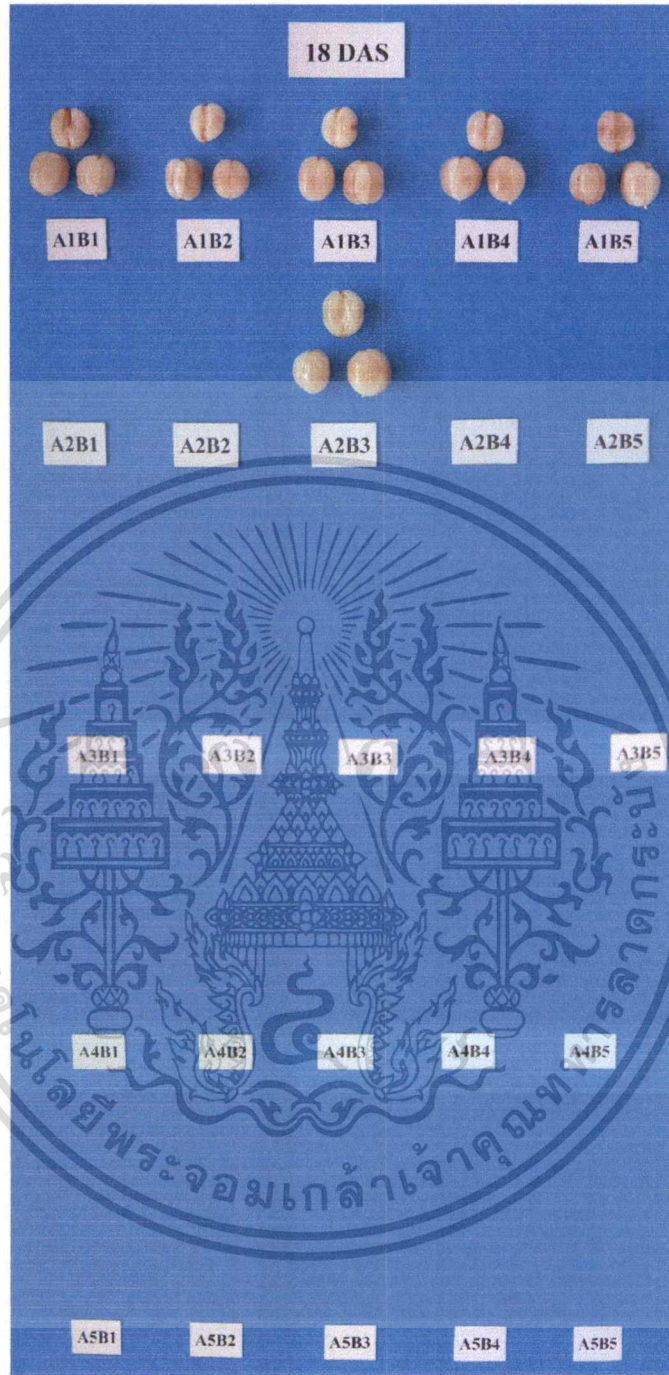
ภาพผนวกที่ 31 แสดงสีเนื้อของลองกองที่อายุการเก็บรักษา 15 วัน ร่วมกับอัตราคาร์บอนไดออกไซด์ของก๊าซ $CO_2:O_2$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 32 แสดงสีเปลือก และสีเนื้อของดองกองที่อายุการเก็บรักษา 18 วัน ร่วมกับอัตราการไหลของก๊าซ CO_2 : O_2 ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 33 แสดงสีเนื้อของลอมกองที่อายุการเก็บรักษา 18 วัน ร่วมกับอัตราคาร์บอนไดออกไซด์ของก๊าซ $\text{CO}_2:\text{O}_2$ ต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้